

2014 წლის თვითმმართველობის არჩევნების მედიამონიტორინგის შედეგები

2014 წლის
თვითმმართველობის არჩევნების
მედია მონიტორინგის
შედეგები

EUROPEAN UNION

*Empowered lives.
Resilient nations.*

გამოცემულია ევროკავშირისა და გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) მხარდაჭერით „პროფესიონალური მედია არჩევნებისთვის“ პროექტის ფარგლებში.

წინამდებარე გამოცემაში გამოთქმული მოსაზრებები ავტორისეულია და შეიძლება არ ასახავდეს ევროკავშირისა და გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) თვალსაზრისს.

Published with assistance from the European Union and the United Nations Development Programme (UNDP) in Georgia under the project “Professional Media for Elections”.

The contents of this publication are those of the authors and do not necessarily represent the views of the European Union and UNDP.

Copyright © EU/UNDP Georgia 2014
All right reserved
Manufactured in Georgia

© EU/UNDP Georgia 2014
საავტორო უფლებები დაცულია
გამოცემულია საქართველოში

სარჩევი

შესავალი	4
მეთოდოლოგია და ანალიზი	4
სატელევიზიო არხების მონიტორინგი	5
– მთავარი საინფორმაციო გამოშვებები	5
– პოლიტიკური თოქ-შოუები	19
რადიოარხების მონიტორინგი	28
ბეჭდური მედიის მონიტორინგი	43
ონლაინ მედიის მონიტორინგი	55
დანართი 1 – მონიტორინგის სუბიექტები	73

შესავალი

2014 წელს საქართველოში ჩატარებული ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების ფართომასშტაბიანი მედიამონიტორინგი ევროკავშირისა და გაეროს განვითარების პროგრამის მხარდაჭერით განხორციელდა. კვლევა ნაწილია პროექტისა „პროფესიონალური მედია არჩევნებისთვის“, რომლის ერთ-ერთი მიზანია არჩევნების პერიოდში პროფესიონალური, მიუკერძოებელი და დაბალანსებული მედიაგაშუქების ხელშეწყობა მონიტორინგის გზით.

ქართული ტელე, რადიო, ბეჭდური და ონლაინ მედიასაშუალებების რაოდენობრივ და თვისებრივ მონიტორინგს ახორციელებდნენ ავტორიტეტული სლოვაკური ორგანიზაცია „მემო 98“-ის მიერ განვრთნილი ქართული სამოქალაქო ორგანიზაციები:

- CRRC საქართველო - სატელევიზიო არხების მონიტორინგი
- ინტერნუსი-საქართველო - რადიოსაშუალებების მონიტორინგი
- სამოქალაქო განვითარების ინსტიტუტი (CDI) - ბეჭდური მედიის მონიტორინგი
- სამოქალაქო განვითარების ინსტიტუტი (CDI) - ონლაინ მედიის მონიტორინგი

მეთოდოლოგია და ანალიზი

მონიტორინგის პროცესში ორგანიზაციები ხელმძღვანელობდნენ მსოფლიოს 35-ზე მეტ ქვეყანაში აპრობირებული მეთოდოლოგიით, რომელიც შედგება კვლევის ორი ძირითადი ნაწილისგან – რაოდენობრივი და თვისებრივი ანალიზისგან. რაოდენობრივ კომპონენტში შედის: სუბიექტებისთვის დათმობილი დრო/ფართობი, პირდაპირი და ირიბი საუბარი და გაშუქების ტონი. თვისებრივი მონიტორინგის კომპონენტები კი არის: ბალანსი, სიზუსტე, ფაქტებზე დაფუძნებული გაშუქება, კადრებით და მუსიკით მანიპულირება, ჟურნალისტის/სტატიის ენა და სხვა. დეტალური ინფორმაცია მონიტორინგის მეთოდოლოგიის შესახებ შეგიძლიათ იხილოთ ვებგვერდზე www.mediamonitor.ge.

დაკვირვება ხდებოდა კონკრეტული პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქებაზე, რომელთა ჩამონათვალი თან ერთვის წარმოდგენილ ანგარიშებს (დანართი 1).

მონიტორინგის შუალედური და საბოლოო ანგარიშები შეგიძლიათ იხილოთ ვებგვერდზე www.mediamonitor.ge. ვებგვერდზე აგრეთვე შეგიძლიათ ისარგებლოთ მონაცემთა ონლაინ ანალიზის სისტემით, რომელიც საშუალებას გაძლევთ თავად აირჩიოთ მონიტორინგის პერიოდი და გარკვეული სუბიექტი და იხილოთ მათი გაშუქების ტენდენციები. აგრეთვე შეადაროთ ისინი მონიტორინგის სხვა სუბიექტებს.

სატელევიზიო არხების მონიტორინგი

მთავარი საინფორმაციო გამოშვებები

15 აპრილი - 30 ივნისი, 2014

2014 წლის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებთან დაკავშირებით CRRC საქართველომ განახორციელა მედიის მონიტორინგი ევროკავშირისა და გაეროს განვითარების პროგრამის მიერ დაფინანსებული პროექტის „პროფესიონალური მედია არჩევნებისთვის“ ფარგლებში. მონიტორინგი დაიწყო 15 აპრილს და დასრულდა 30 ივნისს. ხდებოდა დაკვირვება საღამოს მთავარ საინფორმაციო გამოშვებებზე: საზოგადოებრივი მაუწყებლის პირველ არხზე, აჭარის ტელევიზიაზე, რუსთავი 2-ზე, იმედზე, მაესტროზე, კავკასიასა და ტვ3-ზე.

„პროფესიონალური მედია არჩევნებისთვის“ პროექტის ფარგლებში CRRC საქართველომ სატელევიზიო არხების მთავარი საინფორმაციო გამოშვებების მონიტორინგი ჩაატარა 2012 და 2013 წელსაც. 2012 წელს მონიტორინგი მოიცავდა 11 მაისიდან 30 ნოემბრის ჩათვლით პერიოდს და დაკვირვება ხდებოდა შვიდ სატელევიზიო არხზე: საზოგადოებრივი მაუწყებლის პირველი არხი, რუსთავი 2, იმედი (17 ოქტომბრამდე), მაესტრო, კავკასია, მეცხრე არხი, რეალ ტვ (8 ოქტომბრამდე). 2013 წელს კი - 15 მაისიდან 30 ნოემბრამდე პერიოდს და შემდეგ არხებს: საზოგადოებრივი მაუწყებლის პირველი არხი, აჭარის ტელევიზია, რუსთავი 2, იმედი, მაესტრო, კავკასია და მეცხრე არხი (18 აგვისტომდე).

ძირითადი მიგნებები

2014 წლის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნები განსაკუთრებული იყო თავისი მასშტაბითა და საარჩევნო სუბიექტების სიმრავლით. საქართველოს 12 თვითმმართველ ქალაქში პირველად ირჩევდნენ მერს პირდაპირი წესით, ხოლო დანარჩენ მუნიციპალიტეტებში ასევე პირდაპირი წესით ხდებოდა გამგებლების არჩევა. არჩევნებში მონაწილე სუბიექტებისა და კანდიდატების დიდი რაოდენობა გარკვეულ გამოწვევას წარმოადგენდა მედიასაშუალებებისათვის, რომელთა ამოცანაც ამომრჩევლისთვის საკმარისი ინფორმაციის მიწოდება იყო ინფორმირებული არჩევანის გასაკეთებლად.

მონიტორინგის ქვეშ მყოფი სატელევიზიო არხების საღამოს მთავარ საინფორმაციო გამოშვებებში ძირითადი აქცენტი თბილისის კანდიდატებზე კეთდებოდა. ამ მხრივ გამონაკლისი იყო აჭარის ტელევიზია, სადაც მეტი ყურადღება ეთმობოდა ბათუმის მერობის კანდიდატებს. საინფორმაციო გამოშვებებში აქტიურად შუქდებოდა პოლიტიკოსებისა და კანდიდატების წინასაარჩევნო კამპანია, შეხვედრები მოსახლეობასთან, განცხადებები, დაპირებები. რამდენიმე არხზე საინფორმაციო გამოშვებებში კეთდებოდა ჩართვები ან სტუდიაში ჰყავდათ მიწვეული კანდიდატები. ძირითადი კანდიდატების შემთხვევაში დათმობილი დროის თვალსაზრისით დაცული იყო ბალანსი. წინასაარჩევნო პერიოდში საინფორმაციო გამოშვებებში კანდიდატებს თანაბარი საშუალება ჰქონდათ, მაყურებლისთვის მიეწვდინათ ხმა. მით უმეტეს, რომ საინფორმაციო გამოშვებების გარდა, საკმაოდ მრავალფეროვანი იყო პოლიტიკური თოქშოუების სპექტრი და ეთერში გადიოდა დებატების ფორმატის რამდენიმე გადაცემა.

არჩევნების დღეს სატელევიზიო არხების უმეტესობაზე განსხვავებული ფორმატისა და ჩვეულებრივზე ვრცელი საინფორმაციო გამოშვება გავიდა. ეს საინფორმაციო გამოშვებები დეტალურად მიმოიხილავდა არჩევნების მიმდინარეობას, დარღვევებს, ეგზიტპოლის შედეგებს, სხვადასხვა პოლიტიკური პარტიის წარმომადგენლების შეფასებებსა და კანდიდატების განცხადებებს.

2014 წლის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების პერიოდში მონიტორინგის ქვეშ მყოფ სატელევიზიო არხებზე ნაკლებად შეიმჩნეოდა პოლარიზება. არხების უმეტესობაზე საღამოს მთავარი საინფორმაციო

გამოშვებები კრიტიკულ სიუჟეტებს ამზადებდნენ როგორც მმართველი კოალიციის, ისე ძირითადი ოპოზიციის პარტიების შესახებ. თუმცა, რუსთავი 2-ზე სხვა არხებთან შედარებით მეტად შეინიშნებოდა მთავრობის მიმართ უარყოფითი დამოკიდებულება. მონიტორინგის ცალკეულ მონაკვეთებში ტვ3-ზეც შეინიშნებოდა ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის მიმართ უარყოფით კონტექსტში მომზადებული სიუჟეტები.

2013 წლის საპრეზიდენტო არჩევნების პერიოდში პოლარიზების თვალსაზრისით სატელევიზიო არხების მონიტორინგის შედეგები ადგილობრივი არჩევნების პერიოდისგან დიდად არ განსხვავდებოდა. 2014 წელს დავკვირვების ქვეშ მყოფი არხების საინფორმაციო გამოშვებები არ იყო გამოკვეთილად მიკერძოებული რომელიმე პოლიტიკური მხარის მიმართ.

სურათი მკვეთრად განსხვავდებოდა 2012 წლის საპარლამენტო არჩევნების წინა პერიოდისგან, როცა მონიტორინგის ქვეშ მყოფი 6 არხიდან სამი (რუსთავი 2, იმედი, რეალ ტვ) ყოფილი ხელისუფლების დადებითად წარმოჩენასა და ბიძინა ივანიშვილისა და ქართული ოცნების უარყოფით წარმოჩენაზე იყვნენ ორიენტირებული, ხოლო 2 არხი (მაცსტრო და მეცხრე არხი) კრიტიკულ და უარყოფით ჭრილში აშუქებდნენ ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას და ყოფილ ხელისუფლებას.

პოლარიზების შედეგად, 2012 წელს ხშირი იყო ერთი და იგივე ფაქტებისა და მოვლენების განსხვავებულად გაშუქება სხვადასხვა არხებზე. რიგ შემთხვევებში ეს განსხვავება იმდენად დიდი იყო, რომ მაყურებლისთვის ძნელი იყო სინამდვილის გაგება. 2012 წელს ამის ყველაზე თვალსაჩინო მაგალითები იყო სექტემბერში ციხეებში პატიმრების წამების ამსახველი ვიდეომასალის გავრცელება და აგვისტოში ბეშუმობის დღესასწაულზე სააკაშვილისა და ივანიშვილის სტუმრობა. 2013 წელს ასეთმა შემთხვევებმა შედარებით იკლო, მაგრამ მაინც გამოვლინდა (ბაგრატიის ტაძრის UNESCO-ს მსოფლიო მემკვიდრეობის ძეგლთა სიიდან ამოღებისა და წინა ხელისუფლების მიერ ორი ფრანგული ვერტმფრენის შეძენის საკითხები). 2014 წელს მოვლენების განსხვავებულად გაშუქება კიდევ უფრო იშვიათი გახდა (მაისის ბოლოს გარდაბანში მომხდარი ინციდენტი).

პოლარიზების შემცირებასთან ერთად, 2012 წლიდან მოყოლებული შემცირდა ძირითადი სუბიექტების უარყოფითი ტონით გაშუქება. ამასთან, უარყოფითი ტონი ფიქსირდებოდა ყველა ძირითადი სუბიექტის მიმართ და ნაკლებად ხდებოდა რომელიმე კონკრეტული სუბიექტის გამორჩევა ამ კუთხით. 2013 და 2014 წლების არჩევნების პერიოდებში შეინიშნებოდა მეტი დადებითი ტონი სუბიექტების, განსაკუთრებით არჩევნებში მონაწილე კანდიდატების მიმართ.

აღსანიშნავია, რომ 2014 წლის მონიტორინგის შედეგებით, სხვა ძირითად სუბიექტებთან შედარებით, დადებითი ტონის საკმაოდ მაღალი მაჩვენებელი დადასტურდა პრემიერმინისტრის, ირაკლი ღარიბაშვილის მიმართ იმის მიუხედავად, რომ დათმობილი დროის მიხედვით იგი პირველ სამეულში არ ხვდებოდა. პრემიერმინისტრის გაშუქება ძირითადად ქვეყნის საგარეო პოლიტიკის თემებს უკავშირდებოდა.

2014 წლის არჩევნების პერიოდში ტელევიზიები ძირითადი აქტუალური თემების გაშუქებისას უფრო მეტად ანალიტიკურ მიდგომას მიმართავდნენ. სიუჟეტებში განხილული საკითხის გარშემო გადაიციმოდა ვრცელი და დეტალური ინფორმაცია, წარმოდგენილი იყვნენ განსხვავებული მხარეები, როგორც სხვადასხვა პოლიტიკური ძალის წარმომადგენლები, ისე ექსპერტები. მონიტორინგის სამი ტალღის განმავლობაში, ანალიზის ნაკლებობა ტელევიზიების მთავარ საინფორმაციოებში განსაკუთრებით თვალშისაცემი იყო 2012 წელს, 2013 წელს ანალიტიკური სიუჟეტების რაოდენობამ შედარებით იმატა და მათების ტენდენცია 2014 წელსაც გაგრძელდა.

აღსანიშნავია, რომ 2014 წლის მონიტორინგის დროს არ დაფიქსირებულა ჟურნალისტური სტანდარტების ისეთი უხეში დარღვევები, როგორიცაა სიძულვილის ენის გამოყენება და კადრებით ან მუსიკით მანიპულირება. 2012 წელთან შედარებით, როცა ეს დარღვევები რამდენიმე არხის სიუჟეტებში ფიქსირდებოდა, ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების პერიოდში სატელევიზიო არხების საღამოს მთავარ საინფორმაციო გამოშვებებში ამ მხრივ მდგომარეობა მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა.

საზოგადოებრივი მაუწყებლის პირველი არხი

საზოგადოებრივი მაუწყებლის პირველის არხის საღამოს მთავარი საინფორმაციო გამოშვებები მთელი მონიტორინგის პერიოდში (15 აპრილი - 30 ივნისი) საკმაოდ დაბალანსებული და ნეიტრალური იყო. სიუჟეტებში წარმოდგენილი იყო განსხვავებული პოზიციები გაშუქებული საკითხის გარშემო. სიუჟეტების უმრავლესობაში წარმოდგენილი იყო როგორც მთავრობის, ისე ოპოზიციისა და ექსპერტების მოსაზრებები; თუმცა წინასაარჩევნო პერიოდში იყო რამდენიმე შემთხვევა, როდესაც კონკრეტული პარტიები საუბრობდნენ ზეწოლაზე, მაგრამ არ იყო წარმოდგენილი მეორე მხარის პოზიცია. მთავარ საინფორმაციო გამოშვებებში

ხშირად მზადდებოდა ვრცელი და ანალიტიკური სიუჟეტები, რომელთა მეშვეობით მაყურებელს დეტალური ინფორმაცია მიეწოდებოდა თემასთან დაკავშირებით. ჩანდა ჟურნალისტების მცდელობა, გადმოცემული ამბები ნეიტრალურად გაეშუქებინათ, მათი პოლიტიკური მნიშვნელობისა და უარყოფითი ან დადებითი შინაარსის მიუხედავად.

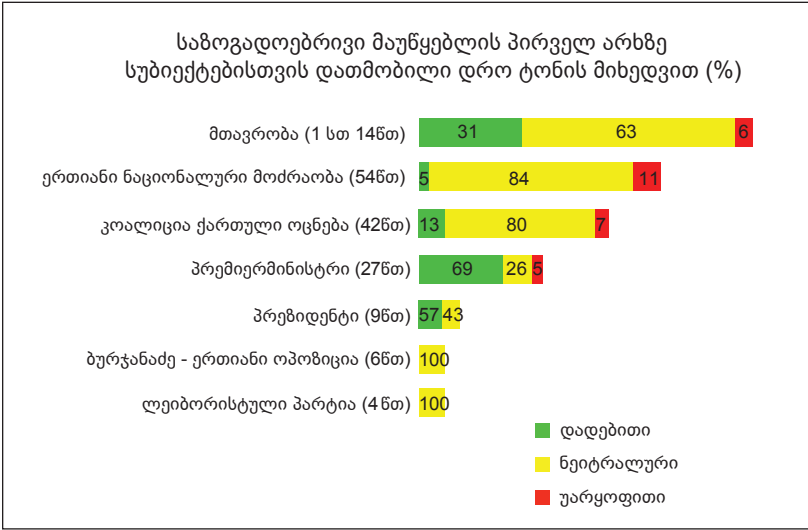
ამ პერიოდში განვითარებული და მომხდარი ყველა მნიშვნელოვანი მოვლენა აქტიურად შექდებოდა პირველი არხის მთავარ საინფორმაციო გამოშვებაში. აპრილიდან მოყოლებული განსაკუთრებული ინტენსივობით შექდებოდა ისეთი საკითხები, როგორიცაა, მაგალითად: ანტიდისკრიმინაციული კანონი, საზოგადოებრივი მაუწყებლის სამეურვეო საბჭოს საკითხი და უკრაინაში განვითარებული მოვლენები. მთელი მონიტორინგის პერიოდში საკმაოდ აქტიურად შექდებოდა ასოცირების ხელშეკრულების თემა და მასთან დაკავშირებული ამბები. ვრცლად და დეტალურად გაშუქდა კანონპროექტი თავდაცვის შესახებ და კანონი საჯარო სამსახურის შესახებ. სიუჟეტებში ინფორმაცია ამომწურავად იყო მოწოდებული. განმარტებული იყო კანონების შინაარსი, რას ითვალისწინებენ ისინი, როგორი იყო თავდაცვის კანონპროექტის შესაბამისობა კონსტიტუციასთან და ა.შ. საკმაოდ ვრცელი და ინფორმაციული სიუჟეტები მომზადდა საქართველოში უცხოელი პოლიტიკოსების ვიზიტების შესახებ. ასევე, საკმაოდ აქტიურად შექდებოდა ყოფილი ხელისუფლების წევრების სასამართლო პროცესები.

15 ივნისს დეტალურად გაშუქდა საარჩევნო პროცესი, კეთდებოდა ჩართვები სხვადასხვა პარტიების ოფისებიდან, მათი შეფასებები არჩევნების მიმდინარეობისა და შედეგების შესახებ. აჩვენებდნენ, თუ როგორ მისცეს ხმა პარტიების ლიდერებმა. ნაჩვენები იყო სხვადასხვა საარჩევნო ოლქი, სადაც გასაჩივრდა არჩევნების შედეგები, ან სადაც ადგილი ჰქონდა დარღვევებს ან დაპირისპირებას. 16 ივნისის გამოშვებაც თითქმის მთლიანად არჩევნებზე იყო ორიენტირებული. დეტალურად აჩვენეს, რომელ რაიონში ვინ რამდენი პროცენტი აიღო, სად იყო მოსალოდნელი მეორე ტური და რა შეფასებები გააკეთეს პოლიტიკოსებმა.

არჩევნების შემდგომ პერიოდში, 16-30 ივნისის ჩათვლით, საზოგადოებრივი მაუწყებლის პირველი არხის საღამოს მთავარ საინფორმაციო გამოშვებებში ჩვეული სტილით გაგრძელდა მუშაობა. აქცენტი კეთდებოდა არჩევნების შედეგებზე, თუმცა, მიმდინარე მოვლენებიც არანაკლები ყურადღების ქვეშ იყო და შექდებოდა ანალიტიკურ სიუჟეტებში.

რაც შეეხება სუბიექტებისთვის დათმობილ დროს, წინასაარჩევნო პერიოდში - 15 აპრილიდან 14 ივნისის ჩათვლით, საერთო ჯამში მათთვის 19 საათი და 19 წუთი დაიხარჯა. (15 აპრილიდან 30 ივნისის ჩათვლით - 24 საათი და 32 წუთი). წინასაარჩევნო პერიოდში პირველ არხზე გამოიკვეთა 3 ძირითადი სუბიექტი, რომელთაც ყველა სუბიექტთან შედარებით ყველაზე მეტი დრო ეთმობოდათ; ესენია: მთავრობა - 24%, ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა - 22% და კოალიცია ქართული ოცნება - 18%. დაკვირვების ქვეშ მყოფ დანარჩენ სუბიექტებს მთლიანი დროის 9 პროცენტი და უფრო ნაკლები დაეთმოთ. ზემოაღნიშნულ 3 სუბიექტს დადებითი ტონის წილიც ძირითადად თანაბრად გადაუნაწილდა (მთავრობა 16%, ნაციონალური მოძრაობა 19% და კოალიცია ქართული ოცნება 20%). დანარჩენ სუბიექტებს, რომელთაც შედარებით ნაკლები დრო დაეთმოთ, დადებითი ტონის წილი საკმაოდ მაღალი ჰქონდათ, ყველა მათგანის შემთხვევაში ეს მაჩვენებელი 39 პროცენტზე მეტია, რაც ძირითადად მათი პირდაპირი საუბრის გაშუქებითაა გამოწვეული.

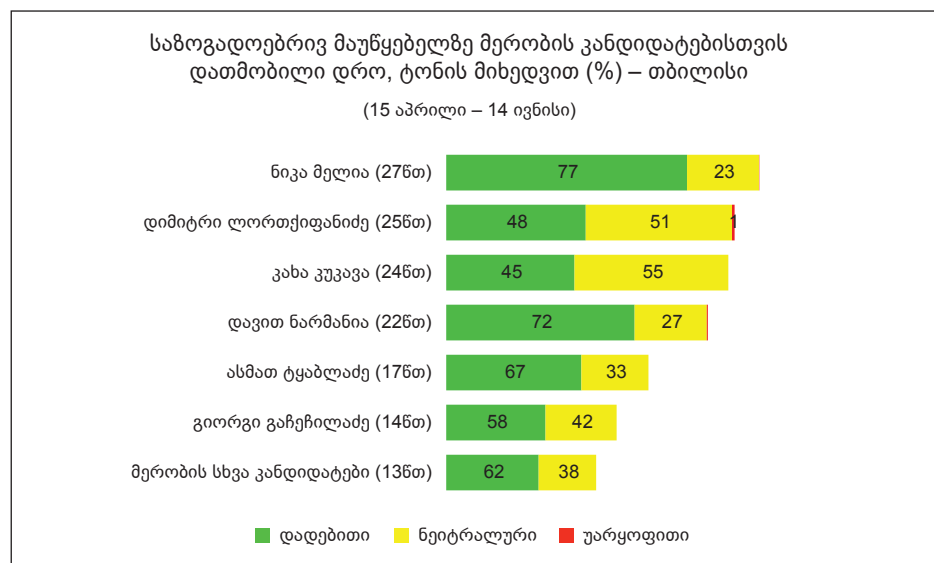
დიაგრამა 1

რაც შეეხება მერობის კანდიდატების გაშუქებას, ყველაზე მეტი დრო მთელი მონიტორინგის პერიოდში თბილისის კანდიდატებს დაეთმოთ - ჯამში 2 საათი და 59 წუთი. წინასაარჩევნო პერიოდში პირველი არხის საღამოს მთავარ საინფორმაციო გამოშვებაში ყოველ შაბათს სტუდიაში პირდაპირი ეთერი ეთმობოდა მერობის კანდიდატებს. არჩევნების მოახლოებასთან ერთად კანდიდატები სულ უფრო და უფრო აქტიურად შუქდებოდნენ. შუქდებოდა მათი საარჩევნო კამპანიები როგორც თბილისში, ისე სხვა თვითმმართველ ქალაქებში. შაბათ-კვირის გამოშვებებში კიდევ უფრო მეტად კეთდებოდა აქცენტი ამ თემაზე. იყო როგორც პირდაპირი ჩართვები თოქშოუების ფორმატში, ისე სიუჟეტები სხვადასხვა თვითმმართველი ქალაქების მერობის კანდიდატების შესახებ. შუქდებოდა მათი წინასაარჩევნო შეხვედრებიც.

თბილისის კანდიდატებიდან დათმობილი დროის მიხედვით პირველ ოთხეულში მოხვდნენ: ნიკა მელია - 18%, დიმიტრი ლორთქიფანიძე და კახა კუკავა 16-16% და დავით ნარმანია 15%. ყველა კანდიდატის შემთხვევაში დაფიქსირდა საკმაოდ მაღალი დადებითი ტონის წილი. თუმცა, ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი ნიკა მელიას - 77% და დავით ნარმანიას 72% ჰქონდათ. აღსანიშნავია, რომ ფაქტობრივად არცერთ კანდიდატს არ დაუფიქსირდა უარყოფითი ტონით გაშუქება. მხოლოდ დიმიტრი ლორთქიფანიძისა და დავით ნარმანიას შემთხვევაში დაფიქსირდა თითო-თითო პროცენტი უარყოფითი ტონისა.

დიაგრამა 2

არჩევნების შემდეგ მათ, წინა პერიოდთან შედარებით, საკმაოდ მცირე დრო დაეთმოთ - სულ 12 წუთი. აქედან 6 წუთი დავით ნარმანიას ერგო, 3 წუთი - ნიკა მელიას, დანარჩენ კანდიდატებს კი თითო-თითო წუთი. პირველ ორ ადგილას მყოფ კანდიდატებს დადებითი ტონის წილი საკმაოდ თანაბრად აქვთ განაწილებული: დავით ნარმანია - 33 პროცენტი, ნიკა მელია - 30 პროცენტი.

აჭარის ტელევიზია

აჭარის ტელევიზიის მთავარი საინფორმაციო გამოშვებები მონიტორინგის მიმდინარეობისას უმეტესად დაბალანსებული და ობიექტური იყო. სიუჟეტებში წარმოდგენილ მხარეებს განსხვავებული პოზიციები ჰქონდათ. ჟურნალისტები ცდილობდნენ, არ გამოეყენებინათ შეფასებითი ლექსიკა და აქცენტი უშუალოდ მომხდარ ფაქტზე გადაეტანათ. მონიტორინგის დასაწყისში აჭარის ტელევიზიის საღამოს მთავარ საინფორმაციო გამოშვებებში შეინიშნებოდა ანალიტიკური სიუჟეტების ნაკლებობა. თუმცა, არჩევნების მოახლოებასთან ერთად ანალიტიკური სიუჟეტების რაოდენობა გაიზარდა.

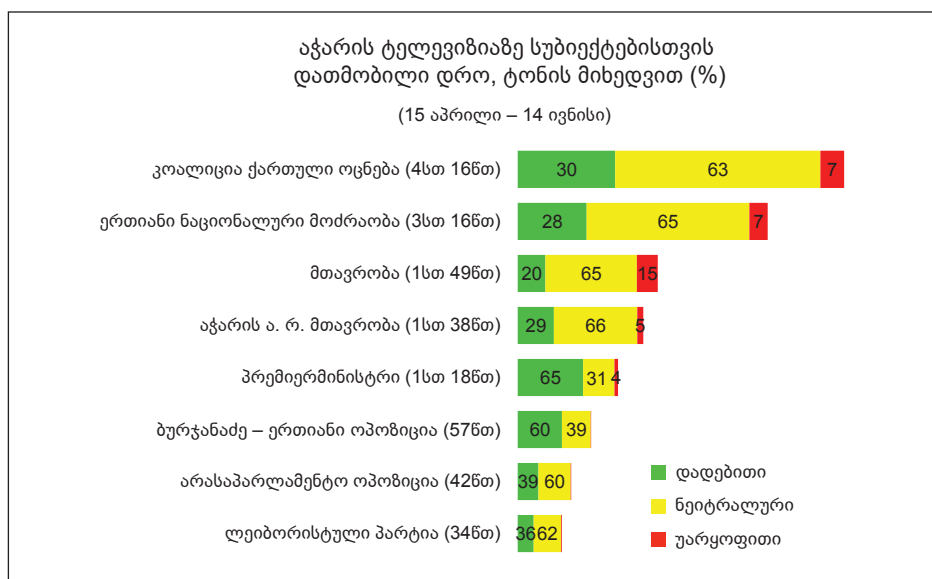
აჭარის ტელევიზიაზე ფართოდ შუქდებოდა ადგილობრივი საკითხები: აჭარის მოსახლეობის სოციალური პრობლემები, ინფრასტრუქტურული პროექტები და გარემოს დაცვის პრობლემები. გამოიკვეთა ტენდენცია, რომ ჟურნალისტები მთელი კვირის განმავლობაში მიჰყვებოდნენ აქტუალური თემის განვითარებას და მაყურებელს სიახლეებს აწვდიდნენ.

არჩევნების მოახლოებასთან ერთად სულ უფრო ფართოდ შექედებოდა პოლიტიკური პარტიები და მათი სა-არჩევნო კამპანია. ხშირად მზადდებოდა სიუჟეტები კონკრეტული კანდიდატების საარჩევნო დაპირებებისა და მიზნების შესახებ. საარჩევნო თემატიკის გაშუქებისას წარმოდგენილი პოლიტიკური სუბიექტების შერჩევა ბალანსის დაცვით ხდებოდა. გარდა ძირითადი პოლიტიკური სუბიექტების შესახებ მომზადებული სიუჟეტებისა, აჭარის ტელევიზია აქტიურად აშუქებდა სხვა პოლიტიკური ძალების წარმომადგენლებსა და დამოუკიდებელ კანდიდატებსაც.

არჩევნების დღეს დეტალურად გაშუქდა აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მასშტაბით განვითარებული მოვლენები, არჩევნების მიმდინარეობა და მომხდარი დარღვევები. შეჯამდა წინა მოწვევის საკრებულოების მუშაობა და გადანაცვებულებები. 16 ივნისიდან 30 ივნისის ჩათვლით მონაკვეთში დიდი დრო დაეთმო ზოგიერთ საარჩევნო ოლქში დანიშნულ მეორე ტურს, აგრეთვე ახალი მოწვევის საკრებულოებში მანდატების გადანაწილებას.

მონიტორინგის განმავლობაში მთლიანობაში სუბიექტებს 19 საათი და 58 წუთი დაეთმო. წინასაარჩევნო პერიოდში (15 აპრილი - 14 ივნისი) ყველაზე მეტი დრო ორ პოლიტიკურ ძალას, კოალიცია ქართულ ოცნებასა (26%) და ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას (20%) დაეთმო. დროის მნიშვნელოვანი წილი დაეთმო მთავრობას (11%), აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობას (10%) და პრემიერმინისტრს (8%). კოალიცია ქართულ ოცნებასა და ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას თითქმის თანაბრად აქვთ როგორც დადებითი, ისე უარყოფითი ტონის მაჩვენებლები. ყველაზე ხშირად გაშუქებულ სუბიექტთა შორის დადებითი ტონის ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი პრემიერმინისტრს დაუფიქსირდა - 65%. რაც შეეხება უარყოფით ტონს, ამ მხრივ ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი მთავრობას აღმოაჩნდა - 15%.

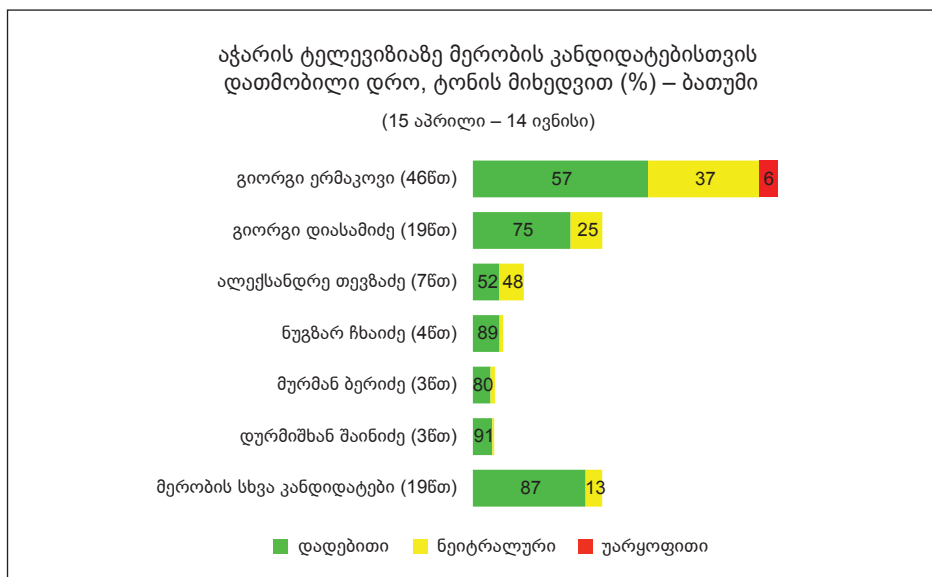
დიაგრამა 3

არჩევნების შემდგომ პერიოდში (15 ივნისი - 30 ივნისი) შემცირდა წინასაარჩევნო თემატიკის შემცველი სიუჟეტების რაოდენობა, რაც აისახა დადებითი ტონის მაჩვენებლის შემცირებაში. მიუხედავად ამისა, დათმობილი დროის მიხედვით სუბიექტების გაშუქების ტენდენციები იგივე დარჩა.

რაც შეეხება მერობის კანდიდატების გაშუქებას, 15 აპრილიდან 30 ივნისის ჩათვლით პერიოდში ყველაზე ხშირად ბათუმელი კანდიდატების მონაცემები გაშუქდა - მთლიანობაში 1 საათი და 53 წუთი. წინასაარჩევნო პერიოდში ყველაზე მეტი დრო კოალიცია ქართული ოცნების წარმომადგენელ გიორგი ერმაკოვს (44%) და ნაციონალური მოძრაობის კანდიდატ გიორგი დიასამიძეს (19%) ხვდა წილად. აღსანიშნავია, რომ სხვა არხებისგან განსხვავებით, საკმაოდ მაღალია მერობის სხვა კანდიდატებისთვის გამოყოფილი დროც - მთლიანი დროის 19%. საარჩევნო კამპანიის გაშუქებისას კანდიდატები ძირითადად დადებითად წარმოჩნდებოდნენ. აღსანიშნავია, რომ თითქმის არც ერთი კანდიდატი არ გაშუქებულა უარყოფითი ტონით, გამონაკლისია მხოლოდ გიორგი ერმაკოვი, რომლისთვის დათმობილი დროის 6 პროცენტი უარყოფითი ტონით გაშუქდა. არჩევნების დასრულების შემდეგ მერობის კანდიდატების გაშუქება გაგრძელდა. თუმცა, აქცენტი ძირითადად მეორე ტურში გადასულ კანდიდატებზე - გიორგი ერმაკოვსა და გიორგი დიასამიძეზე კეთდებოდა.

დიაგრამა 4

რუსთავი 2

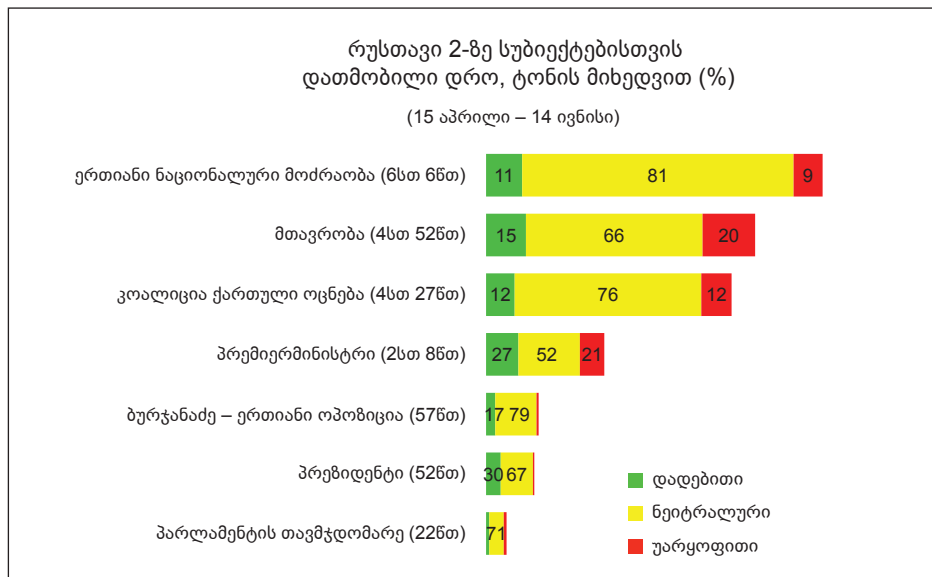
15 აპრილიდან 30 ივნისის ჩათვლით მონიტორინგის პერიოდში რუსთავი 2-ის საინფორმაციო გამოშვებებში დეტალურად იყო გადმოცემული აქტუალური საკითხები. დაცული იყოს რესპონდენტთა ბალანსი და წარმოდგენილი იყო როგორც სხვადასხვა პარტიისა და პოლიტიკური გაერთიანებების წევრების კომენტარები, ისე ექსპერტებისა და არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლების მოსაზრებები. ხშირად სიუჟეტების დასაწყისში გადმოცემული იყო გაშუქებული საკითხის ირგვლივ არსებული ინფორმაცია და დეტალები, რაც მაყურებლებისთვის უფრო გასაგებს ხდოდა სიუჟეტის შინაარსს. პარასკევობით რუსთავი 2-ის ეთერში საინფორმაციო გამოშვების ბოლო ნაწილი ეთმობოდა პოლიტიკურ თოქ-შოუს, სადაც მიწვეული სტუმრები დღის აქტუალურ და მნიშვნელოვან საკითხებზე საუბრობდნენ.

სიუჟეტებში უმეტესად აქცენტი მთავრობაზე, კოალიცია ქართულ ოცნებასა და ერთიან ნაციონალურ მოძრაობაზე კეთდებოდა. მიუხედავად იმისა, რომ რიგ სიუჟეტებში მთავრობის წევრები წარმოდგენილნი იყვნენ დადებითი კუთხით, თვალშისაცემი იყო მთავრობისა და ხელისუფლების შესახებ კრიტიკული სიუჟეტები, რომელთა რაოდენობაც წინასაარჩევნო დაძაბულობის მატებასთან ერთად იზრდებოდა. ხშირად სიუჟეტების თანმიმდევრობა და უშუალოდ სიუჟეტებში გაკეთებული აქცენტები, საერთო ჯამში, მთავრობისა და უმრავლესობის წევრებს უარყოფითად წარმოაჩენდა. მეორე მხრივ, ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა და მათი აქტივობები საკმაოდ ინტენსიურად შუქდებოდა დადებით კონტექსტში.

რუსთავი 2 რეგულარულად აშუქებდა წინასაარჩევნო პერიოდს და ძირითად აქცენტს ოპოზიციურ კანდიდატებზე განხორციელებულ ზეწოლაზე აკეთებდა. დიდი დრო დაეთმო გარდაბანში, მარნეულსა და რუსთავში მომხდარ დაპირისპირებებს ნაციონალური მოძრაობისა და ქართული ოცნების აქტივისტებს შორის. ასეთივე კონტექსტში გაშუქდა არჩევნების თემაც. არჩევნებთან დაკავშირებულ სიუჟეტებში მთავრობა და კოალიცია ქართული ოცნება ხშირად უარყოფითად იყო წარმოჩენილი. სიუჟეტებში აქცენტი უმეტესად დარღვევებსა და არჩევნების გაყალბებაზე კეთდებოდა. აგრეთვე იმაზე, რომ მთავრობა ზეწოლას ახდენდა ცესკოზე.

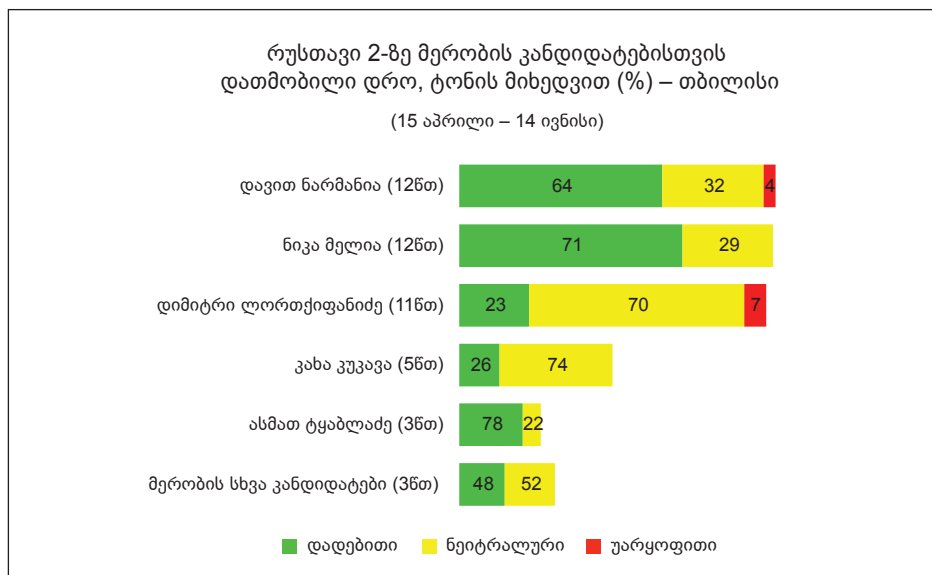
15 აპრილიდან 30 ივნისის ჩათვლით მონაკვეთში სუბიექტები თითქმის 27 საათის განმავლობაში შუქდებოდნენ. წინასაარჩევნო პერიოდში (15 აპრილი - 14 ივნისი) დროის უმეტესი ნაწილი ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას (30%), მთავრობას (24%), კოალიცია ქართულ ოცნებასა (22%) და პრემიერმინისტრს (10%) დაეთმო. აღსანიშნავია, რომ ყველაზე ხშირად გაშუქებულ სუბიექტებს შორის დადებითი და უარყოფითი ტონის ყველაზე მაღალი მაჩვენებლები პრემიერმინისტრს აღმოაჩნდა (27% და 21%). აღსანიშნავია ის გარემოებაც, რომ მთავრობისათვის დათმობილი დროის 20% უარყოფით ტონს უჭირავს. არჩევნების შემდგომ პერიოდში ყველაზე ხშირად გაშუქებული სუბიექტები არ შეცვლილა, ხოლო უარყოფითი ტონის შედარებით მაღალი მაჩვენებლები კვლავ მთავრობისა და კოალიცია ქართული ოცნების წარმომადგენლებს დაუფიქსირდა.

დიაგრამა 5

რაც შეეხება მერობის კანდიდატებისთვის დათმობილ დროს, მედია მონიტორინგის განმავლობაში ყველაზე ხშირად რუსთავი 2-ის ეთერში თბილისის მერობის კანდიდატები შექცდებოდნენ. მთლიანობაში მათ დაახლოებით 1 საათი და 10 წუთი დაეთმო. წინასაარჩევნო პერიოდში (15 აპრილი - 14 ივნისი) ყველაზე მეტი დრო სამ კანდიდატს დაეთმო: დავით ნარმანიას (25%), ნიკა მელიას (24%) და დიმიტრი ლორთქიფანიძეს (24%). დადებითი ტონის მაჩვენებელი დავით ნარმანიასა (64%) და ნიკა მელიას (71%) შეთხვევაში საკმაოდ მაღალია მაშინ, როდესაც დიმიტრი ლორთქიფანიძისათვის დათმობილი დროის მხოლოდ 23% იყო დადებითი ტონით გაშუქებული. ამასთან, დიმიტრი ლორთქიფანიძეს უარყოფითი ტონის ყველაზე მაღალი მაჩვენებელიც (7%) დაუფიქსირდა. არჩევნების შემდგომ პერიოდში სიტუაცია რამდენადმე შეიცვალა და დადებითი ტონი მერობის ყველა კანდიდატს შეუმცირდა.

დიაგრამა 6

იმედი

2014 წლის საარჩევნო მონიტორინგის პერიოდში, იმედის მთავარ საინფორმაციო გამოშვებებში სიუჟეტები ძირითადად დაბალანსებული და მიუკერძოებელი იყო. გადაცემის დასაწყისში გადიოდა რამდენიმე ვრცელი და ანალიტიკური სიუჟეტი. ბევრი თემა ამომწურავად გაშუქდა და მაყურებელს მიეწოდა სრული ინფორმაცია განხილული საკითხის გარშემო. წარმოდგენილი იყო როგორც პოზიციის, ისე ოპოზიციისა და ექსპერტების მოსაზრებები.

საკმაოდ დიდი დრო დაეთმო საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების ხელშეკრულების თემას. ამასთან დაკავშირებით მომზადდა რამდენიმე ანალიტიკური სიუჟეტი. ხელშეკრულებაზე ხელმოწერის დღეს, 27 ივნისს, მთავარი საინფორმაციო გამოშვების ეთერში მიწვეულნი იყვნენ ექსპერტები ევროკავშირის საკითხებში. „ქრონიკის“ წამყვანების შეკითხვებს ევროკავშირთან ურთიერთობის შესახებ უპასუხა პრემიერმინისტრმა ირაკლი ღარიბაშვილმა.

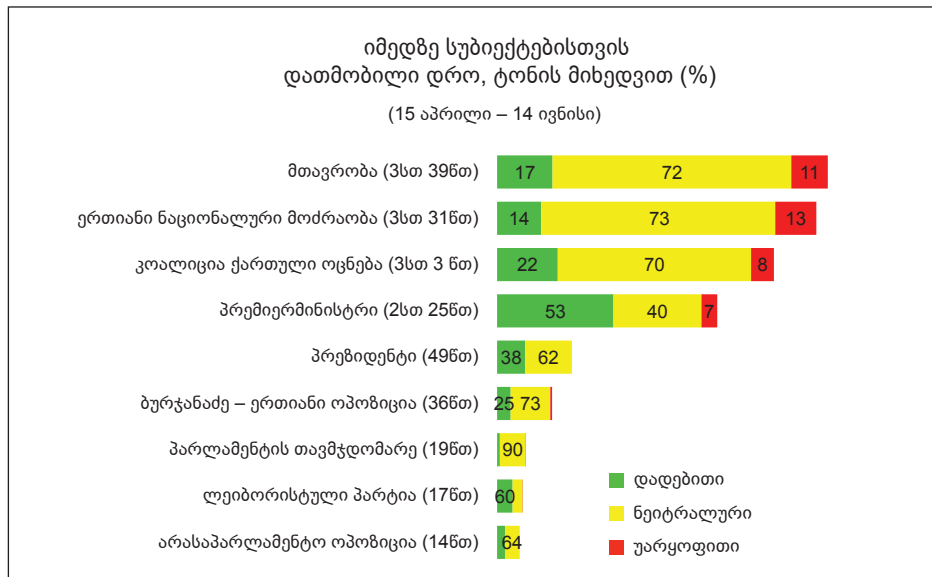
მონიტორინგის პერიოდში მზადდებოდა კრიტიკული სიუჟეტები როგორც მთავრობისა და მმართველი გუნდის, ისე ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის შესახებ. ჟურნალისტები ცდილობდნენ ობიექტურობა და ნეიტრალურობა შეენარჩუნებინათ იმ შემთხვევებშიც კი, როდესაც პოლიტიკოსები აკრიტიკებდნენ მათ საქმიანობას. (მაგალითად, 4 ივნისს პრემიერმინისტრის მიერ ჟურნალისტების მწვავე კრიტიკა და 27 მაისს ნინო ბურჯანაძის შეფასება).

არჩევნების მოახლოებასთან ერთად უფრო და უფრო აქტიურად შუქდებოდნენ არჩევნებში მონაწილე კანდიდატები. ასევე, მაისის ბოლოდან 14 ივნისამდე პერიოდში საკმაოდ დიდი დრო დაეთმო ირაკლი ღარიბაშვილის გაშუქებას. კერძოდ, მის პირდაპირ ჩართვებს 9 ივნისს გამგებლობის კანდიდატების წარდგენისას აჭარაში და 13 ივნისს ქართული ოცნების საარჩევნო კამპანიის შეჯამებისას სპორტის სასახლეში. უნდა აღინიშნოს, რომ 13 ივნისს ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის ანალოგიური ღონისძიება იყო და მის გაშუქებას უფრო ნაკლები დრო დაეთმო. არჩევნების შემდგომ პერიოდშიც შენარჩუნდა ბალანსი და ობიექტურობა. სიუჟეტებში წარმოდგენილი იყო სხვადასხვა პოლიტიკური მხარის, არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და სამოქალაქო სექტორის პოზიციები.

არჩევნების დღეს აქტიურად გაშუქდა საარჩევნო პროცესის მიმდინარეობა, გამოცხადდა ამომრჩეველთა აქტივობის მაჩვენებელი. დღის ბოლოს წარმოდგენილ იქნა იმედის დაკვეთით ჩატარებული ეგზიტპოლის შედეგები. სალამოს საინფორმაციო გამოშვებებში კეთდებოდა ჩართვები სხვადასხვა პოლიტიკური პარტიის წარმომადგენლებსა და თბილისის მერობის კანდიდატებთან. პირდაპირი საუბრის საშუალება მიეცა თბილისის ყველა ძირითად მერობის კანდიდატს. არჩევნების შემდგომ პერიოდში დიდი დრო დაეთმო არჩევნების შედეგების განხილვას, პოლიტიკოსებისა და ექსპერტების შეფასებებს, აგრეთვე არჩევნების პროცესში გამოვლენილ დარღვევებსა და უზუსტობებს, ზოგიერთ ქალაქსა და მუნიციპალიტეტში სავარაუდო მეორე ტურს.

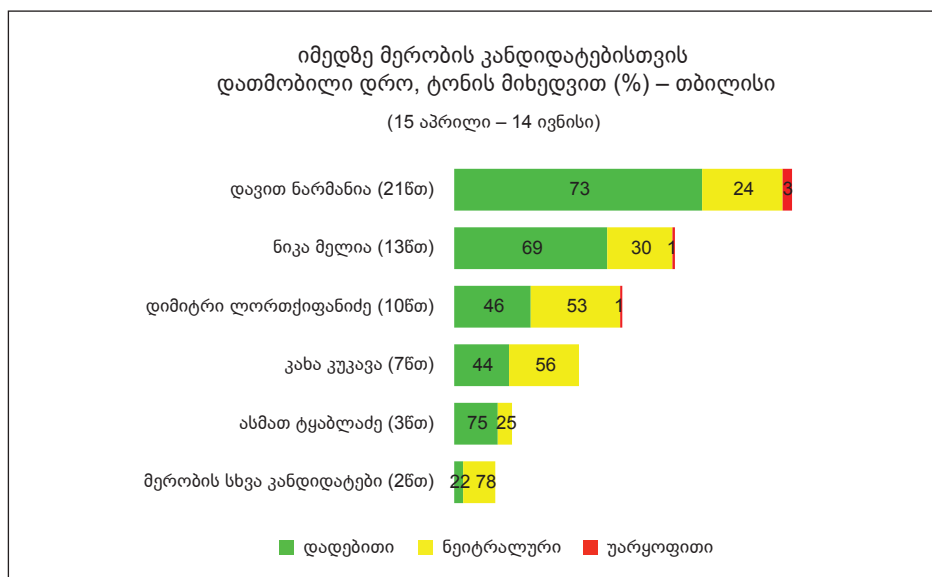
რაც შეეხება სუბიექტებისთვის დათმობილ დროს, 15 აპრილიდან 30 ივნისის ჩათვლით პერიოდში სუბიექტებს სულ 21 საათი და 49 წუთი დაეთმო. გამოიკვეთა 4 ძირითადი სუბიექტი, რომელთაც წინასაარჩევნო პერიოდში (15 აპრილიდან 14 ივნისის ჩათვლით) ყველაზე მეტი დრო დაეთმოთ და ეს დრო საკმაოდ თანაბრად გაუნაწილდათ. დათმობილი დროის მიხედვით პირველ ადგილას იყო მთავრობა 24%-ით, შემდეგ ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა 23%-ით და კოალიცია ქართული ოცნება 20%-ით. ირაკლი ღარიბაშვილს დროის 16 პროცენტი დაეთმო, დანარჩენ სუბიექტებს - 5% და ნაკლები. აღსანიშნავია პრემიერმინისტრის მიმართ დაფიქსირებული გამორჩეულად მაღალი დადებითი ტონის წილი - 53 პროცენტი. დანარჩენი ძირითადი სუბიექტების შემთხვევაში ყველაზე მაღალი დადებითი ტონი, 22 პროცენტი დაფიქსირდა კოალიცია ქართული ოცნების მიმართ. რაც შეეხება უარყოფით ტონს, ის საკმაოდ თანაბრად გადანაწილდა პირველ ოთხეულს შორის. მთავრობასა და ნაციონალურ მოძრაობას უარყოფითი ტონის 11 და 13 პროცენტი დაუფიქსირდათ, ხოლო კოალიცია ქართულ ოცნებასა და პრემიერმინისტრს - 8 და 7 პროცენტი.

დიაგრამა 7

რაც შეეხება მერობის კანდიდატებს, ისევე როგორც არხების უმეტესობაზე, იმედზეც ძირითადი დრო თბილისის კანდიდატებს ეთმობოდათ. აქტიურად შექდებოდა მათი კამპანიები და შეხვედრები, რის შედეგადაც საკმაოდ მაღალი იყო ყველა მათგანის მიმართ დაფიქსირებული დადებითი ტონის წილი. ისინი მთლიანობაში 1 საათისა და 40 წუთის განმავლობაში გაშუქდნენ. არჩევნებამდე პერიოდში, 15 აპრილიდან 14 ივნისის ჩათვლით, ყველაზე მეტი დრო დავით ნარმანიასა და ნიკა მელიას დაეთმო.

დიაგრამა 8

არჩევნების შემდეგ თბილისის მერობის კანდიდატებს მთლიანობაში იმედზე 17 წუთი დაეთმო. როგორც არჩევნებამდე, ახლაც, ყველაზე ხშირად დავით ნარმანია (34%) და ნიკა მელია (28%) შექდებოდნენ. დადებითი ტონის ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი ნიკა მელიას (38%) ჰქონდა, ხოლო უარყოფითი ტონისა - დავით ნარმანიას (10%).

მაესტრო

15 აპრილიდან 30 ივნისის ჩათვლით მაესტროს მთავარ საინფორმაციო გამოშვებებში განხილული იყო მოცემული მომენტისათვის აქტუალური და მნიშვნელოვანი თემები. მაყურებელს ინფორმაცია ამომწურავად მიეწოდებოდა, წარმოდგენილი იყო სხვადასხვა მხარის მოსაზრებები. კეთდებოდა ვრცელი და ანალიტიკური

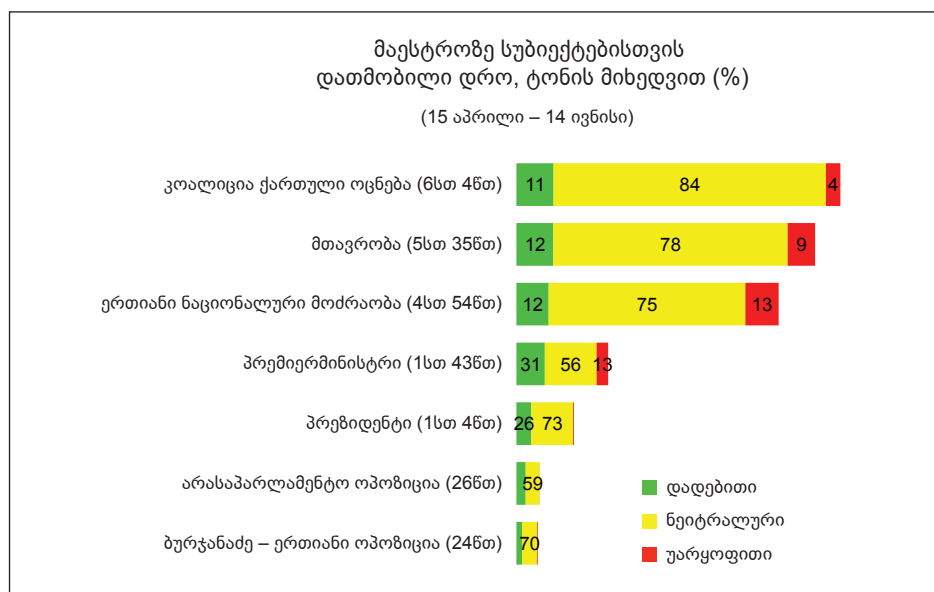
სიუჟეტები, სადაც დეტალურად განიხილებოდა გაშუქებული საკითხები. კრიტიკული სიუჟეტები მზადდებოდა როგორც ახლანდელ, ისე ყოფილ ხელისუფლებაზე, უარყოფითი კონტექსტის გარეშე. გაშუქებული თემების სიმძაფრის მიუხედავად, ჟურნალისტები არ ცდილობდნენ საკითხის კიდევ უფრო დამძიმებას და რომელიმე მხარის უარყოფით ან დადებით კონტექსტში წარმოჩენას.

2014 წლის წინასაარჩევნო მონიტორინგის დაწყებიდან რამდენიმე დღეში (21 აპრილს) მაესტროზე შეიცვალა მთავარი საინფორმაციო გამოშვების ფორმატი, რომლის შემდეგაც საინფორმაციო გამოშვებას დაემატა თოქ-შოუს ტიპის ჩართვა, სადაც წამყვანები მიწვეულ სტუმრებთან ერთად განიხილავდნენ დღის აქტუალურ მოვლენებს. მონიტორინგის განმავლობაში რამდენიმე შემთხვევაში ასეთი ჩართვების დროს სხვადასხვა პოლიტიკურ სუბიექტსა და მაესტროს ჟურნალისტებს შორის ცხარე კამათი გაიმართა. 16 მაისს საკმაოდ მწვავე იყო საუბარი ნინო ჟიჟილაშვილსა და რუსთავის მერობის კანდიდატ ეროსი კინმარიშვილს შორის, რომელსაც არ მიეცა საშუალება, ესაუბრა საარჩევნო პროგრამასა და მომავალ გეგმებზე, რადგან ძირითადად 2011 წელს ტელეკომპანია მაესტროსთან დაკავშირებულ მოვლენებზე პასუხების გაცემა უწევდა. წამყვანის მხრიდან იგრძნობოდა, რომ ის სუბიექტური მხარე იყო და მაესტროს ინტერესებს იცავდა. აგრეთვე, 7 ივნისს, მაესტროს ეთერში მიხეილ სააკაშვილის ჩართვისას, ხატია ქვათაძე ხშირად აწყვეტინებდა მას საუბარს, მისი კითხვები და ტონი უმეტესად ირონიული იყო. მიუხედავად იმისა, რომ დასაწყისში აღინიშნა, რომ რესპონდენტის თხოვნით, საუბარი მხოლოდ ქვეყნის საგარეო პოლიტიკას უნდა შეხებოდა, მაინც ბევრი კითხვა დაისვა საქართველოს საშინაო პოლიტიკაზე, ახლანდელ მთავრობასა და სააკაშვილის პრეზიდენტობის პერიოდზე.

წინასაარჩევნო პერიოდის დროს მაესტროს ეთერში აქტიურად შუქდებოდა არჩევნებში მონაწილე სუბიექტების შეხვედრები მოსახლეობასთან, მათი საარჩევნო პროგრამები და დაპირებები. არჩევნების დღეს ძირითადი აქცენტი გაკეთებული იყო თბილისსა და თბილისის მერობის კანდიდატებზე. მაყურებელს მიეცა საშუალება, გასცნობოდა როგორც რუსთავი 2-ის, ისე იმედის დაკვეთით ჩატარებული ეგზიტპოლების შედეგებს. არჩევნების შემდგომი პერიოდი კი უფრო ორიენტირებული იყო საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების ხელშეკრულების ხელმოწერისა და არჩევნების მეორე ტურის დანიშვნის გაშუქებაზე.

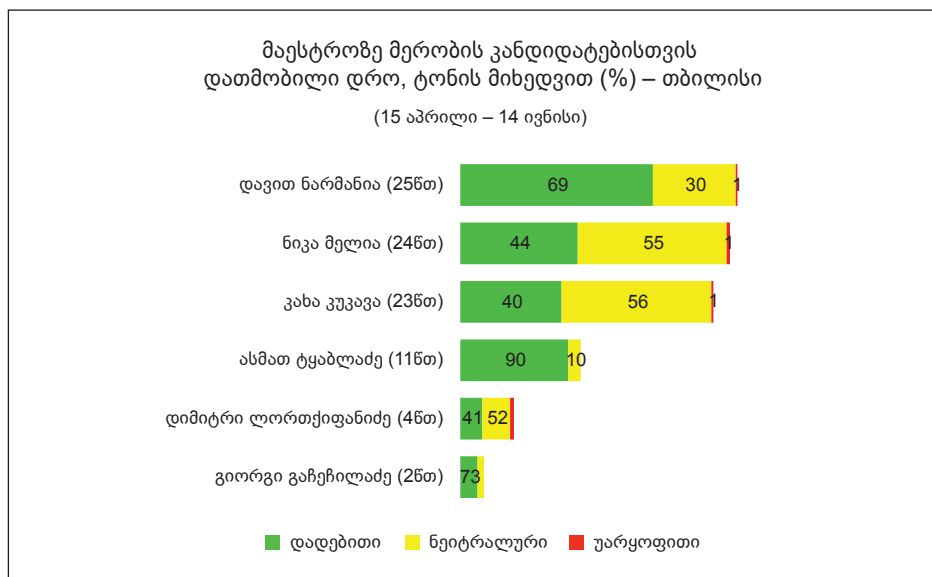
15 აპრილიდან 30 ივნისის ჩათვლით მონაკვეთში მაესტროს ეთერში პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქებას 27 საათი და 27 წუთი დაეთმო. წინასაარჩევნო პერიოდში ყველაზე მეტი დრო კოალიცია ქართულ ოცნებას (28%), მთავრობასა (26%) და ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას (23%) ხვდა წილად. შესამჩნევია იყო როგორც დადებითი, ისე უარყოფითი ტონის დაბალი მაჩვენებელი ყველა სუბიექტისთვის. გამონაკლისია პრემიერმინისტრი 31%-ით და პრეზიდენტი 26%-ით, რომლებსაც სხვა სუბიექტებთან შედარებით დადებითი ტონის მაღალი წილი დაუფიქსირდათ. ყველაზე ხშირად გაშუქებულ სუბიექტებში დადებითი ტონი 11%-12% შორის მერყეობდა. რაც შეეხება უარყოფით ტონს, ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი ერთიან ნაციონალურ მოძრაობასა და პრემიერმინისტრს დაუფიქსირდათ - 13%. არჩევნების შემდგომ პერიოდში ტენდენცია არ შეცვლილა და ყველა სუბიექტს დადებითი და უარყოფითი ტონის დაბალი მაჩვენებლები შეუნარჩუნდა.

დიაგრამა 9

მონიტორინგის პერიოდში მასტროს ეთერში მერობის კანდიდატებს შორის თბილისის მერობის კანდიდატებს დაეთმო - 1 საათი და 43 წუთი. წინასაარჩევნო პერიოდში ყველაზე მეტი დრო დავით ნარმანიას (27%), ნიკა მელიას (27%) და კახა კუკავას (25%) ხვდა წილად. პოლიტიკური სუბიექტებისგან განსხვავებით, მერობის კანდიდატებს დადებითი ტონის მაღალი მაჩვენებელი დაუფიქსირდათ. ეს მაჩვენებელი ყველაზე მაღალი დავით ნარმანიას ჰქონდა - 69%. რაც შეეხება უარყოფით ტონს, ის თითქმის თანაბარი ჰქონდა ყველა კანდიდატს - 1%-1%.

დიაგრამა 10

არჩევნების შემდგომ პერიოდში ყველაზე მეტი დრო დაეთმო მეორე ტურში გადასულ კანდიდატებს - დავით ნარმანიასა და ნიკა მელიას. დადებითი ტონის ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი ნიკა მელიას დაუფიქსირდა - 46%, ხოლო უარყოფით ტონისა - დავით ნარმანიას - 13%.

კავკასია

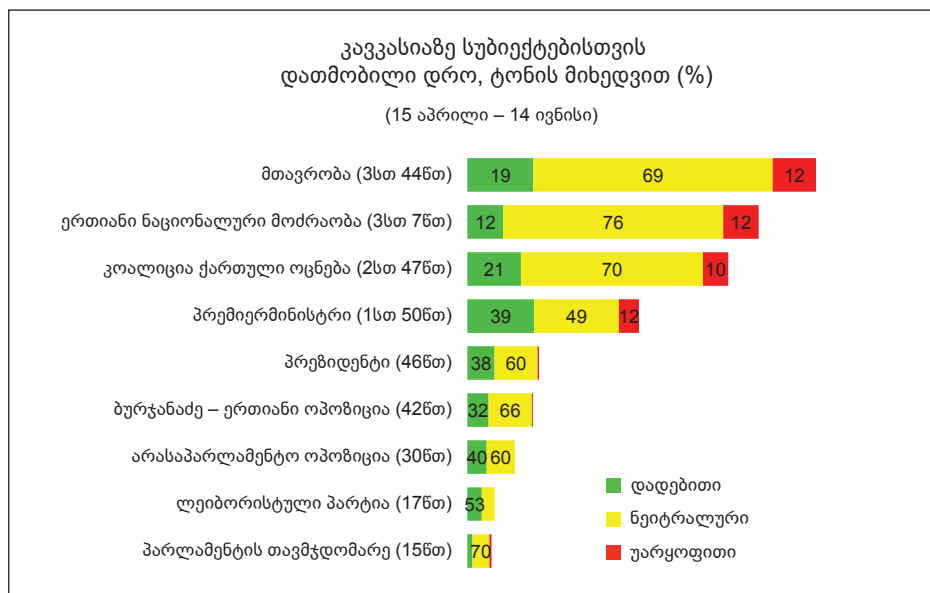
15 აპრილიდან 30 ივნისის ჩათვლით ტელეკომპანია კავკასიის მთავარი საინფორმაციო გამოშვებები ხასიათდებოდა ნეიტრალური და დაბალანსებული სიუჟეტებით. ჟურნალისტები ცდილობდნენ, გადმოეცათ ყველა მხარის პოზიცია საკუთარი შეფასების გარეშე. თუმცა, აღნიშნული გარემოებები ხშირ შემთხვევაში უარყოფით გავლენას ახდენდა სიუჟეტების ხარისხზე. სიუჟეტების უმრავლესობა გამოირჩეოდა მშრალი ფაქტების გადმოცემით და არ შეინიშნებოდა ანალიტიკური ტიპის სიუჟეტები. მთელი მონიტორინგის განმავლობაში პრობლემად რჩებოდა სხვადასხვა ტიპის ხარვეზები. კერძოდ: ერთი და იმავე კადრების გამოყენება სხვადასხვა სიუჟეტებში, ჟურნალისტის მიერ რესპონდენტების ვინაობის შეცდომით მოხსენიება და ტიტრების გარეშე გაშუქება.

წინასაარჩევნო პერიოდში პოლიტიკური პარტიებისა და კანდიდატების მონაცემების გაშუქება უმეტესად შემოიფარგლებოდა პოლიტიკოსების მოსახლეობასთან შეხვედრების ჩვენებით. არჩევნების დღეს საინფორმაციო გამოშვება ჩვეული ფორმატით გავიდა და მთლიანად მიეძღვნა არჩევნებს. გაშუქდა საარჩევნო პროცესი, ეგზიტპოლის შედეგები, სხვადასხვა პოლიტიკური პარტიების განცხადებები, საარჩევნო დარღვევები და თბილისის მერობის ძირითადი კანდიდატების კომენტარები.

არჩევნების შემდგომ პერიოდში აქცენტი კეთდებოდა ექსპერტებისა და პოლიტიკოსების მიერ შედეგების შეფასებაზე, აგრეთვე არჩევნების დროს დაფიქსირებულ დარღვევებსა და მეორე ტურის დანიშვნის შესაძლებლობაზე.

მონიტორინგის განმავლობაში სუბიექტებს მთლიანობაში 18 საათი და 18 წუთი დაეთმო. წინასაარჩევნო პერიოდში ყველაზე მეტი დრო მთავრობას (26%), ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას (22%), კოალიცია ქართულ ოცნებას (20%) და პრემიერმინისტრს (13%) ხვდა წილად. აღნიშნულ სუბიექტებს შორის დადებითი ტონის ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი პრემიერმინისტრს დაუფიქსირდა - 39%. რაც შეეხება უარყოფით ტონს, მისი მაჩვენებელი ყველაზე ხშირად გაშუქებული სუბიექტებისთვის თითქმის თანაბარი იყო და 10%-12% შორის მერყეობდა.

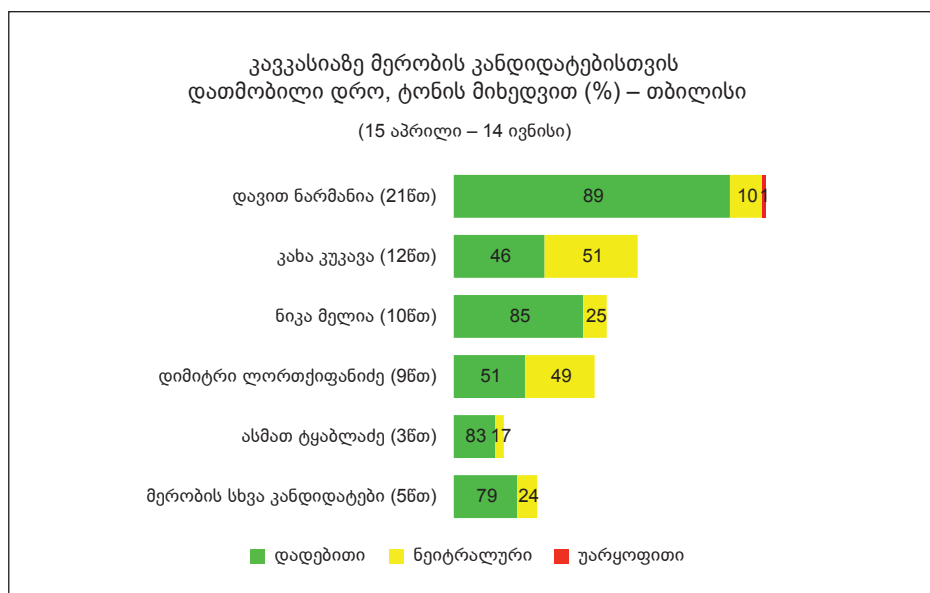
დიაგრამა 11

არჩევნების შემდგომ პერიოდში აღნიშნული ტენდენცია არ შეცვლილა: დადებითი ტონის ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი კვლავ პრემიერმინისტრს დაუფიქსირდა, ხოლო უარყოფითისა - ყველაზე ხშირად გაშუქებული სუბიექტებისათვის 8%-11% შორის იყო. გამონაკლისი იყო პრემიერმინისტრი, უარყოფითმა ტონმა მისთვის გამოყოფილი დროის მხოლოდ 3% შეადგინა.

რაც შეეხება მერობის კანდიდატების გაშუქებას, 15 აპრილი - 30 ივნისის პერიოდში ყველაზე ფართოდ თბილისის მერობის კანდიდატები გაშუქდნენ - მთლიანობაში მათ 1 საათი და 21 წუთი დაეთმო. წინასაარჩევნო პერიოდში ყველაზე ხშირად დავით ნარმანია შუქდებოდა (33%). დაახლოებით თანაბარი დრო დაეთმო: კახა კუკავას (19%), ნიკა მელიასა (16%) და დიმიტრი ლორთქიფანიძეს (15%). მონიტორინგის აღნიშნული პერიოდი ხასიათდებოდა მერობის კანდიდატების მიმართ დადებითი ტონით, რაც თავის მხრივ გამოწვეული იყო კანდიდატების წინასაარჩევნო აქტივობების გაშუქებით. დადებითი ტონის ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი დავით ნარმანიას დაუფიქსირდა - 89%. მასვე ჰქონდა უარყოფითი ტონის ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი - 1%. არჩევნების შემდგომ პერიოდში მერობის კანდიდატების გაშუქება შედარებით შემცირდა. ყველაზე ხშირად დავით ნარმანიას თემა გაშუქდა (40%), ხოლო დარჩენილი დრო სხვა კანდიდატებზე თითქმის თანაბრად გადანაწილდა.

დიაგრამა 12

ტვ3

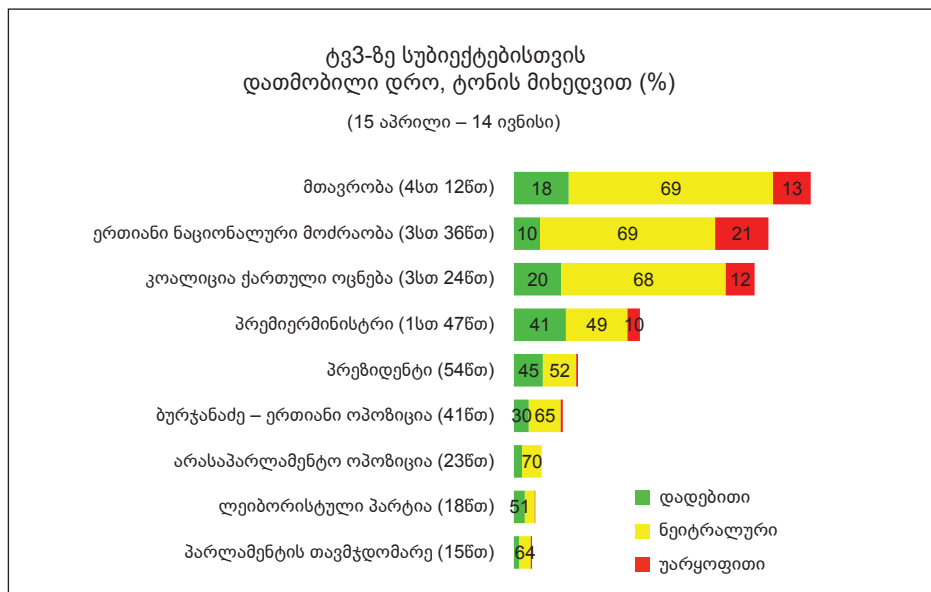
ტვ3-ის სადამოს მთავარი საინფორმაციო გამოშვებები ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენებს აქტიურად და კრიტიკულად აშუქებდა. სიუჟეტები ანალიტიკური ხასიათისა იყო და ორიენტირებული იყო აქტუალურ მოვლენებზე მაყურებლისთვის სიღრმისეული და მრავალმხრივი ინფორმაციის გადმოცემაზე. ტვ3-ის ჟურნალისტები ცდილობდნენ დაბალანსებულად და ეთიკის ნორმების დაცვით გაეშუქებინათ ახალი ამბები. თუმცა, აღსანიშნავია სადამოს მთავარი საინფორმაციო გამოშვების წამყვანის, ნანა ლეჟავას მიერ სიუჟეტების წინ გაკეთებული შეფასებები და კრიტიკული შენიშვნები, რომლებიც ხშირ შემთხვევაში უარყოფით კონტექსტს უქმნიდა გასაშუქებელ თემას.

წინასაარჩევნო პერიოდში დიდი დრო დაეთმო საარჩევნო კამპანიას, კანდიდატების შეხვედრებს მოსახლეობასთან და საარჩევნო პროცესის დროს მომხდარ დარღვევებს. მსგავსი ტიპის სიუჟეტებში ტვ3-ის მთავარი საინფორმაციო გამოშვებები თანაბრად კრიტიკული იყო როგორც მთავრობისა და კოალიცია ქართული ოცნების, ისე ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის წარმომადგენლების მიმართ. ასევე, მომზადდა ანალიტიკური სიუჟეტები არჩევნებში მონაწილე სუბიექტების მიმართ ზეწოლაზე, წინასაარჩევნოდ ადმინისტრაციული რესურსის გამოყენებასა და თბილისის მერობის კანდიდატებზე.

არჩევნების დღეს, 15 ივნისს, საინფორმაციო გამოშვება მთლიანად მიეძღვნა არჩევნების მიმდინარეობას. გადაიცემოდა სხვადასხვა რეგიონში არჩევნების პროცესი. თბილისის კანდიდატებიდან ნაჩვენები იყო ნიკა მელიას, დავით ნარმანიასა და დიმიტრი ლორთქიფანიძის კომენტარები. ასევე, ბათუმისა და ახალციხის სხვადასხვა პარტიების მერობის კანდიდატების შეფასებები. მაყურებელს გააცნეს ეგზიტპოლების შედეგები. რაც შეეხება არჩევნების შემდეგ პერიოდს, ტვ3-ის სიუჟეტებში ყურადღება გამახვილებული იყო მომხდარ დარღვევებზე. ზოგიერთ სიუჟეტში უარყოფითად იყვნენ წარმოდგენილი კოალიცია ქართული ოცნებისა და ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის წარმომადგენლები, რომლებიც ერთმანეთს არჩევნების გაყალბებაში ადანაშაულებდნენ.

მონიტორინგის განმავლობაში ტვ3-ზე სუბიექტებს მთლიანობაში 21 საათი და 54 წუთი დაეთმო. წინასაარჩევნო პერიოდში ყველაზე მეტი დრო მთავრობას (27%), ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას (23%), კოალიცია ქართულ ოცნებასა (22%) და პრემიერმინისტრს (11%) დაეთმო. სხვა არხების მსგავსად, ყველაზე ხშირად გაშუქებულ სუბიექტებს შორის დადებითი ტონის ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი პრემიერმინისტრს ჰქონდა - 41%. რაც შეეხება უარყოფით ტონს, ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას აღმოაჩნდა - 21%.

დიაგრამა 13

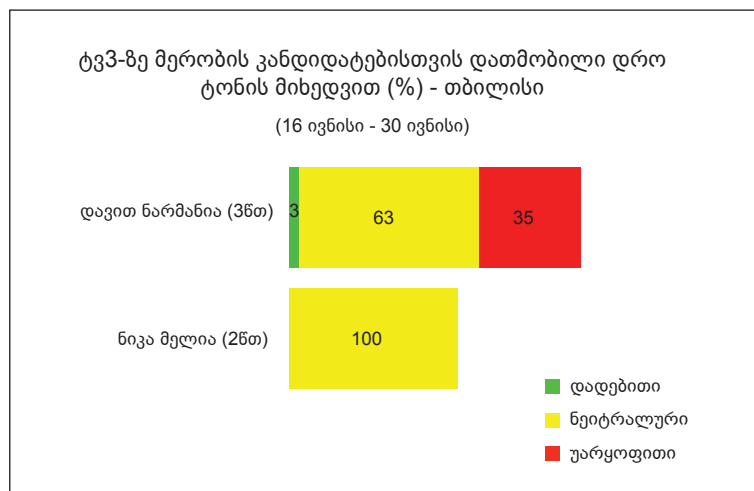

არჩევნების შემდგომ სიტუაცია არ შეცვლილა. პრემიერმინისტრს კვლავაც ყველაზე მაღალი დადებითი ტონი აქვს, ხოლო ერთიან ნაციონალურ მოძრაობასა და კოალიცია ქართულ ოცნებას - უარყოფითი ტონის ყველაზე მაღალი მაჩვენებლები - 17%-17%.

მონიტორინგის განმავლობაში ტვ3-ის მთავარ საინფორმაციო გამოშვებაში ისევე, როგორც სხვა არხებზე, ყველაზე ხშირად თბილისის მერობის კანდიდატები გაშუქდნენ - მათ 1 საათი და 12 წუთი დაეთმო. წინასაარჩევნო პერიოდში ყველაზე ხშირად დავით ნარმანია შუქდებოდა (39%). მასვე აღენიშნებოდა დადებითი ტონის ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი - 71%. ზოგადად, აღსანიშნავია დადებითი ტონის მაღალი მაჩვენებელი მერობის ყველა კანდიდატისათვის. რაც შეეხება უარყოფით ტონს, ის ყველა კანდიდატისთვის საკმაოდ დაბალი იყო და 1%-3%-ს შორის მერყეობდა.

არჩევნების შემდგომ პერიოდში ტვ3-ის ეთერში მერობის კანდიდატების გაშუქება საგრძნობლად შემცირდა და დრო მხოლოდ დავით ნარმანიასა და ნიკა მელიას დაეთმო. ამასთან, ნიკა მელიასათვის გამოყოფილი მთლიანი დრო ნეიტრალურ ტონს ეკავა, ხოლო დავით ნარმანიასთვის დათმობილი დროის 3% დადებითი, ხოლო 35% - უარყოფითი ტონით იყო გაშუქებული.

დიაგრამა 14

დასკვნა

2014 წლის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნები მონიტორინგის ქვეშ მყოფი სატელევიზიო არხების საღამოს მთავარ საინფორმაციო გამოშვებებში დაბალანსებულად გაშუქდა და მაყურებელს მიეწოდა დეტალური ინფორმაცია არჩევნებში მონაწილე სუბიექტების შესახებ. პოლიტიკური პარტიებისა და საარჩევნო კანდიდატების გაშუქებისას არ გამოვლენილა ჟურნალისტური სტანდარტების უხეში დარღვევები და რომელიმე პოლიტიკური პარტიის სასარგებლოდ მკვეთრი მიკერძოება.

2014 წლის საარჩევნო მონიტორინგის შედეგებისა და ძირითადი მიგნებების საფუძველზე დადგინდა შემდეგი რეკომენდაციები არჩევნების პერიოდის ობიექტური და ამომწურავი გაშუქებისთვის:

- პოლიტიკური პარტიებისა და კანდიდატების წინასაარჩევნო კამპანიის გაშუქებისას უფრო მეტი ყურადღება დაეთმოს არა მხოლოდ კანდიდატთა შეხვედრებს ამომრჩევლებთან და კამპანიის დაგეგმილ ღონისძიებებს, არამედ მათ პროგრამებსა და დაპირებებს, რამდენად რეალურია მათი განხორციელება, რა გზით უნდა მოხდეს ეს და რამდენად შედის კონკრეტული დაპირება ამ თანამდებობის კომპეტენციაში;
- მიუხედავად იმისა, რომ წინა წლების მონიტორინგთან შედარებით იმატა ანალიტიკური სიუჟეტების რაოდენობამ, სასურველია ამ ტენდენციის შენარჩუნება. ამასთან, ანალიტიკური სიუჟეტების თემები არ უნდა იყოს დამოკიდებული პოლიტიკოსების მიერ წამოწეულ საკითხებზე და უნდა ეფუძნებოდეს საზოგადოებაში არსებულ საჭიროებებს;
- სხვადასხვა თემის სიღრმისეული და ანალიტიკური გაშუქებისთვის სასურველია გაიზარდოს ჟურნალისტების ცოდნა იმ სფეროებში, რომლებზეც ისინი რეგულარულად იმუშავებენ. ამგვარად ჟურნალისტები მზად იქნებიან, უფრო არგუმენტირებული კითხვები დაუსვან რესპონდენტებს, გაუწიონ ოპონირება და შემდეგ კომპეტენტური ანალიზი წარმოადგინონ სიუჟეტებში;
- 2014 წლის მონიტორინგის შედეგად გამოვლენილი დადებითი ტენდენციები (ნაკლები პოლარიზება, მეტი ანალიტიკური სიუჟეტი, მოსაზრებათა მრავალფეროვნება სიუჟეტებში) გაგრძელდეს არასაარჩევნო და არასამონიტორინგო პერიოდებშიც.

სატელევიზიო არხების მონიტორინგი

პოლიტიკური თოქ-შოუები

15 აპრილი - 30 ივნისი, 2014

2014 წლის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებთან დაკავშირებით CRRC საქართველომ განხორციელა მედიის მონიტორინგი ევროკავშირისა და გაეროს განვითარების პროგრამის მიერ დაფინანსებული პროექტის „პროფესიონალური მედია არჩევნებისთვის“ ფარგლებში. მონიტორინგი ჩატარდა პრაიმ-ტაიმის დროს გასულ ყველა პოლიტიკურ თოქ-შოუს საზოგადოებრივი მაუწყებლის პირველ არხზე, რუსთავი 2-ზე, იმედზე, მაესტროზე, კავკასიაზე, ტვ3-სა და ტაბულაზე. დაკვირვების ქვეშ მოხვდნენ შემდეგი თოქ-შოუები:

საზოგადოებრივი მაუწყებლის პირველი არხი: „პირველი სტუდია“ - ეკა მიშველაძე;
რუსთავი 2: „არჩევანი“ - გიორგი გაბუნია, „პოზიცია“ - ნინო შუბლაძე;
იმედი: „პოლიტიკის დრო“ - თეა სიჭინავა, „რეაქცია“ - ინგა გრიგოლია;
მაესტრო: „სუბიექტური აზრი“ - დიანა ტრაპაიძე და თეონა გეგელია, „დებატები მაესტროზე“ - ნათია გამცემლიძე;
კავკასია: „სტუდია სპექტრი“ - დავით აქუბარდია, „ბარიერი“ - ნინო ჯანგირაშვილი და ირაკლი კორძია (1 მასამდე ალექსანდრე ელისაშვილი);
ტაბულა: „ფოკუსი“ - სალომე უგულავა, ნინო მაჭარაშვილი და ირაკლი კიკნაველიძე, „თეორემა“ - თამარ ჩერ-გოლეიშვილი.

„პროფესიონალური მედია არჩევნებისთვის“ პროექტის ფარგლებში CRRC საქართველომ სატელევიზიო არხების მთავარი საინფორმაციო გამოშვებების მონიტორინგი ჩაატარა 2012 და 2013 წელსაც. 2012 წელს მონიტორინგი მოიცავდა 9 ივლისიდან 30 ნოემბრის ჩათვლით პერიოდს და დაკვირვება ხდებოდა შვიდ სატელევიზიო არხზე: საზოგადოებრივი მაუწყებლის პირველი არხი, მაესტრო, კავკასია, მეცხრე არხი. 2013 წელს კი - 16 სექტემბრიდან 15 ნოემბრამდე პერიოდს და შემდეგ არხებს: საზოგადოებრივი მაუწყებლის პირველი არხი, რუსთავი 2, იმედი, მაესტრო, კავკასია, ტვ3 და ტაბულა.

მეთოდოლოგია და ანალიზი

თოქ-შოუების საარჩევნო მედიამონიტორინგი მოიცავდა მხოლოდ თვისებრივ ნაწილს. მონიტორინგის დროს დაკვირვება ხდებოდა გადაცემის სტუმრებზე, თემებსა და ჟურნალისტებზე, გადაცემის წამყვანებზე. ფასდებოდა, რამდენად თანაბარ პირობებში აყენებდა ჟურნალისტი სტუმრებს: რამდენად თანაბრად მომთხოვნი/ლმობიერი იყო ჟურნალისტის კითხვები ყველა სტუმრის მიმართ; რამდენად აცდიდა თოქ-შოუს წამყვანი სტუმრებს აზრის გამოთქმას და როდის აწყვეტინებდა საუბარს. ასევე რამდენად ცდილობდა ის სტუმრებისგან სიღრმისეული ინფორმაციის მიღებას და განხილულ საკითხზე მაყურებლისთვის მრავალმხრივი ინფორმაციის მიწოდებას. ასახელებდა თუ არა ჟურნალისტი ინფორმაციის წყაროს კითხვების დასმისას ან კომენტარის გაკეთებისას და როგორი იყო მისი არავერბალური ენა. მონიტორინგი ასევე აკვირდებოდა თოქ-შოუებში სიძულვილის ენის (შეურაცხმყოფელი ან დამამცირებელი ფრაზების/განცხადებების) გამოყენებას წამყვანების მხრიდან და მათ რეაგირებას სტუმრების მიერ სიძულვილის ენის გამოყენების შემთხვევებზე. ფასდებოდა ჟურნალისტების როლი და ჩართულობა გადაცემაში.

ძირითადი მიგნებები

2014 წლის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების პერიოდში საქართველოს ძირითად სატელევიზიო არხებზე პრაიმ-ტაიმის დროს გადიოდა თოქ-შოუების მრავალფეროვანი სპექტრი. იყო პოლიტიკური თოქ-შოუები, რომლებიც ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენებს განიხილავდა და რომლებმაც არჩევნების მოახლო-

ებასთან ერთად ფოკუსი არჩევნებში მონაწილე პარტიებსა და კანდიდატებზე გააქეთეს. ასევე იყო სპეციალურად არჩევნებისთვის შექმნილი ორი თოქ-შოუ, დებატები, რომლებიც ორიენტირებული იყო სხვადასხვა კანდიდატების პროგრამების წარდგენაზე, სხვადასხვა საკითხთან დაკავშირებით მათი პოზიციების გამოვლენასა და დისკუსიაზე.

2012 წლის საპარლამენტო არჩევნების პერიოდს თუ შევადარებთ, მიუხედავად იმისა, რომ არჩევნების წინა პერიოდი ბევრად უფრო დაძაბული იყო, 2013 და 2014 წლებში მეტი პოლიტიკური თოქ-შოუ გადიოდა ეთერში. გადაცემებში აქტიურად მონაწილეობდნენ მთავრობისა და პოლიტიკური პარტიების, არასამთავრობო სექტორის წარმომადგენლები, ექსპერტები და მაყურებლები მეტად ინფორმირებულნი იყვნენ როგორც საარჩევნო პროცესების, ისე ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენების შესახებ. წინა წლებთან შედარებით, 2014 წელს პოლიტიკური თოქ-შოუებიდან მაყურებელს ბევრად მეტი ინფორმაცია მიეწოდებოდა არჩევნების პროცესსა და მასში მონაწილე სუბიექტებზე. განსაკუთრებით აქტიურად განიხილებოდნენ თბილისის მერობისა და მაჟორიტარობის კანდიდატები.

2014 წელს მონიტორინგის პერიოდში თოქ-შოუების უმეტესობაში ჟურნალისტური სტანდარტების უხეში დარღვევები არ გამოვლენილა. წამყვანები უმეტეს შემთხვევაში ნეიტრალურ პოზიციას ინარჩუნებდნენ და რომელიმე მხარეს უპირატეს მდგომარეობაში არ აყენებდნენ. ცდილობდნენ, რომ გადაცემაში მიწვეული სტუმრები თანაბარ მდგომარეობაში ჩაეყენებინათ. სიძულვილის ენისა და არაეთიკური ლექსიკის გამოყენების შემთხვევები ჟურნალისტების მხრიდან ძირითადად არ ფიქსირდებოდა. გამონაკლისი იყო „სტუდია სპექტრის“ წამყვანი დავით აქუბარდია, რომელიც არ ერიდებოდა სალანძღავი სიტყვებისა და სიძულვილის ენის გამოყენებას.

2012 და 2013 წლებში თოქ-შოუებში მეტად იგრძნობოდა წამყვანების სიმპათიები ახლანდელი ან ყოფილი ხელისუფლების მიმართ, რისი ტენდენციაც 2014 წელს თითქმის არ გამოვლენილა. ამ მხრივ, სხვა არხებთან შედარებით, განსხვავებული სურათია ტაბულას თოქ-შოუებზე, განსაკუთრებით თოქ-შოუზე „თეორემა“, სადაც ხშირ შემთხვევაში აშკარა იყო წამყვანის პოზიცია, რომელიც წინა ხელისუფლების პოზიციას ემთხვეოდა.

საზოგადოებრივი მაუწყებლის პირველი არხი

პირველი სტუდია

პოლიტიკური თოქ-შოუ „პირველი სტუდია“ საზოგადოებრივი მაუწყებლის ეთერში კვირაში ორჯერ გადის და აანალიზებს კვირის აქტუალურ მოვლენებს. გადაცემის წამყვანია ეკა მიშველაძე. 15 აპრილიდან - 30 ივნისის ჩათვლით მონაკვეთში გადაცემაში განიხილებოდა როგორც კვირის აქტუალური მოვლენები, ისე არჩევნებთან დაკავშირებული საკითხები. მონიტორინგის პერიოდში გადაცემაში მიწვეულნი იყვნენ როგორც საპარლამენტო უმრავლესობისა და მთავრობის წევრები, ისე საპარლამენტო და არასაპარლამენტო ოპოზიციის, არასამთავრობო სექტორის წარმომადგენლები და ექსპერტები.

გადაცემა საკმაოდ დაბალანსებული, ხოლო ჟურნალისტი ობიექტური და ნეიტრალური იყო. გადაცემათა უმრავლესობაში სტუმრები განხილული საკითხის გარშემო ყველა მხარეს წარმოადგენდნენ და ყველა მათგანს ჰქონდა შესაძლებლობა, დაეფიქსირებინა საკუთარი მოსაზრება. შესაბამისად, მაყურებელს შეეძლო მრავალმხრივი ინფორმაცია მიეღო თემათან დაკავშირებით. ეკა მიშველაძე აქტიურად იყო ჩართული გადაცემაში, კარგად იყო ჩახედული განსახილველ თემაში და სვამდა ამომწურავ შეკითხვებს. ზოგიერთ გადაცემაში ჟურნალისტი უფრო მოდერატორის როლს ასრულებდა და სიმწვავეთა და კრიტიკულობით არ გამოირჩეოდა, მაგრამ რიგ გადაცემებში იგი მომთხოვნ კითხვებს სვამდა და ცდილობდა საწინააღმდეგო აზრი წარმოედგინა. ჟურნალისტი კითხვებს მეორე მხარის პოზიციიდან სვამდა და ცდილობდა ამ ფორმით ჩამოეყალიბებინა თავისი შეკითხვა. საბოლოო ჯამში სტუმრების მიმართ მიდგომა თანაბარი იყო და არავინ სარგებლობდა პრივილეგირებული მდგომარეობით.

მონიტორინგის მანძილზე თოქ-შოუში არ დაფიქსირებულა დაანონსებული თემიდან გადახვევა. წამყვანს არ გამოუყენებია ან გაუფლერებია არასანდო, დაუზუსტებელი და გადაუმოწმებელი ინფორმაცია. არც ჟურნალისტის და არც სტუმრების მხრიდან არ გამოვლენილა სიძულვილის ენის ან არაკორექტული ლექსიკის გამოყენების შემთხვევები.

რუსთავი 2

არჩევანი

ყოველ სამშაბათს რუსთავი 2-ის ეთერში გადის საზოგადოებრივ-პოლიტიკური თოქ-შოუ „არჩევანი“, რომელსაც გიორგი გაბუნია უძღვება. მონიტორინგის პერიოდში გადაცემაში დიდი დრო ეთმობოდა არჩევნებთან დაკავშირებულ საკითხებს, როგორებიცაა: წინასაარჩევნო მორატორიუმი, სხვადასხვა პოლიტიკური პარტიის საარჩევნო პროგრამები და კამპანიები, არჩევნების შედეგები. გარდა საარჩევნო თემატიკისა, თოქ-შოუ ყურადღებას უთმობდა სხვა აქტუალურ და მნიშვნელოვან მოვლენებსაც. მაგალითად, გადაცემაში განხილული იყო ანტიდისკრიმინაციული კანონი, საყდრისის საბაღოს ირგვლივ არსებული აქტუალური საკითხები და მოსმენების რეგულაციის კანონი. გადაცემის სტუმრები წარმოადგენდნენ ფართო პოლიტიკურ სპექტრს, მათ შორის იყვნენ როგორც საპარლამენტო უმრავლესობისა და უმცირესობის, ისე არასაპარლამენტო ოპოზიციის წევრები და მთავრობის წარმომადგენლები. თოქ-შოუს ფორმატიდან გამომდინარე, ზოგიერთ გადაცემაში აზრის გამოთქმის საშუალება დამსწრე დარბაზსაც ჰქონდა.

თოქ-შოუს წამყვანი, გიორგი გაბუნია, საკმაოდ აქტიურად და პოზიტიური მუხტით უძღვებოდა გადაცემას. მისი კითხვები ძირითადად მომთხოვნი და აქტუალური იყო. ჟურნალისტი ცდილობდა, სიღრმისეული ინფორმაცია მიეღო სტუმრებისგან და ასევე ოპონირება გაეწია მათთვის. ზოგჯერ წამყვანის რეპლიკებს ირონიული ელფერი ჰქონდა, თუმცა, მონიტორინგის პერიოდის გადაცემებში არ შეინიშნებოდა ამის გამო რომელიმე რესპონდენტის უპირატეს მდგომარეობაში ჩაყენება ან პირიქით. აღსანიშნავია 6 მაისის გადაცემის პირველი ნაწილი, სადაც განხილული იყო რუსთავი 2-ში აღმოჩენილი ფარული ჩანაწერები. მიუხედავად იმისა, რომ გადაცემის თემა პირდაპირ ეხებოდა ჟურნალისტის პროფესიულ სფეროს და სატელევიზიო კომპანიას, გიორგი გაბუნია ინარჩუნებდა ობიექტურობას და ცდილობდა საკუთარი პოზიცია არ გამოეხატა.

წინასაარჩევნოდ გადაცემაში ეთერი სახვადასხვა პარტიას ეთმობოდა, რათა მათ წარედგინათ თავიანთი პროგრამები. ასეთ შემთხვევაში გადაცემაში წარმოდგენილი იყვნენ პარტიის კანდიდატები, ლიდერები და წევრები. ამ გადაცემების დროს რესპონდენტებს საშუალება ჰქონდათ, დიდხანს და თავისუფლად ესაუბრათ. შესაბამისად, გიორგი გაბუნია გადაცემაში ნაკლებად იყო ჩართული. წამყვანი თითქმის არასდროს აწყვეტინებდა საუბარს სტუმრებს და მათ უთმობდა ძირითად საეთერო დროს, რათა სრულად გაეფლერებინათ საკუთარი დაპირებები.

აღსანიშნავია, რომ კითხვის დასმისას ან კომენტარის გაკეთებისას გიორგი გაბუნია ძირითადად იყენებდა სანდო წყაროს და განცხადებების ციტირებას ახდენდა. მისი მხრიდან არასდროს ისმოდა სიძულვილის ენა ან შეურაცხმყოფელი ფრაზები. მსგავსი გამოთქმები არც სტუმრების მხრიდან დაფიქსირებულა.

პოზიცია

რუსთავი 2-ის მეორე პოლიტიკური თოქ-შოუ „პოზიცია“, რომელიც ნინო შუბლაძეს მიჰყავდა, სხვა გადაცემებთან ერთად შეირჩა მონიტორინგისთვის. თუმცა, თოქ-შოუ 9 მაისს უკანასკნელად გავიდა ეთერში. 12 მაისს წამყვანმა განაცხადა, რომ დროებით წყვეტდა ჟურნალისტურ საქმიანობას. ამის გამო, მონიტორინგის პერიოდში მხოლოდ 4 გადაცემა მოხვდა, რომელთაგან უკანასკნელი ნინო შუბლაძის მაგივრად გიორგი გაბუნიას მიჰყავდა. რადგანაც მოცემულ პერიოდში წინასაარჩევნო კამპანია ჯერ ისეთ აქტიურ ფაზაში შესული არ იყო, არჩევნების თემატიკას შედარებით ნაკლები დრო დაეთმო და უფრო მიმდინარე მოვლენებზე კეთდებოდა აქცენტი. გადაცემა სტუმრების მრავალფეროვნებით გამოირჩეოდა. ისინი წარმოადგენდნენ როგორც ამჟამინდელ ხელისუფლებას, ისე ოპოზიციას.

ნინო შუბლაძე აქტიურად იყო ჩართული გადაცემის მიმდინარეობაში. ყურადღებით უსმენდა რესპონდენტებს და ხშირად ერთვებოდა რეპლიკებით. იგი ოპონირებას უწევდა სტუმრებს და მათი მოსაზრების საპირისპირო არგუმენტები მოჰყავდა. ასევე ასრულებდა მოდერატორის ფუნქციას და ცდილობდა, ყველა სტუმრისთვის მიეცა აზრის გამოთქმის საშუალება.

სიძულვილის ენის გამოყენების შემთხვევა არ დაფიქსირებულა არც წამყვანის და არც სტუმრების მხრიდან. თუმცა, ერთ შემთხვევაში, როცა გადაცემის სტუმარმა მამა დავითმა ცუდ კონტექსტში მოიხსენია ჟურნალისტი თამარ ჩერგოლეიშვილის ტელევიზია, ჟურნალისტს ამაზე რეაქცია ჰქონდა და სტუმარს სიტყვა გააწყვეტინა.

იმედი

რეაქცია

ტელეკომპანია იმედის ეთერში ყოველ პარასკევს გადის თოქ-შოუ „რეაქცია“, რომლის წამყვანია ინგა გრიგოლია. როგორც წესი, გადაცემა რამდენიმე ბლოკისგან შედგება და მიწვეულ სტუმრებთან ერთად დამსწრე საზოგადოებას აქტიურად არის ჩართული თოქ-შოუს მიმდინარეობაში. მონიტორინგის პერიოდში „რეაქციაში“ გაშუქებული თემების უმრავლესობა არჩევნებს მიეძღვნა. 2 მაისის გადაცემაში ინგა გრიგოლიამ წინასაარჩევნო რუბრიკა, ე.წ. „საარჩევნო ეთერი“ გახსნილად გამოაცხადა, რომლის შემდეგაც თითოეულ გადაცემაში სტუდია ძირითადად პოლიტიკურ პარტიებსა და მათ მხარდამჭერებს ეთმობოდა. აღნიშნული ფორმატის გათვალისწინებით, წინასაარჩევნო პერიოდში „რეაქციის“ ეთერი თითქმის ყველა ძირითად პოლიტიკურ ძალას და მათ წარმომადგენლებს დაეთმო. არჩევნებში მონაწილე კანდიდატებს საშუალება ჰქონდათ, ესაუბრათ საკუთარ პოლიტიკურ გეგმებზე და ამომრჩევლებისთვის მიეწოდებინათ ინფორმაცია.

წამყვანი აქტიურად იყო ჩართული გადაცემაში. ინგა გრიგოლიასთვის დამახასიათებელი იყო გადაცემის ემოციურად წყვანა, ფაქტების მძაფრად და დრამატულად წარმოჩენა, რაც განსაკუთრებით იგრძნობოდა თემის გამოცხადების დროს. ამ ყველაფერს კიდევ უფრო მეტ სიმძაფრეს სძენდა თანდართული სიუჟეტები, მუსიკა და წამყვანის ტონი.

ჟურნალისტი სვამდა ბევრ კითხვას, ცდილობდა ამომწურავი პასუხი მიეღო ყველა დასმულ შეკითხვაზე, აქტიურ ოპონირებას უწევდა რესპონდენტებს განურჩევლად მათი პოლიტიკური მიკუთვნებულობისა. ის თანაბრად მომთხოვნი და კრიტიკული იყო ყველას მიმართ და ითხოვდა ზუსტ პასუხებს დასმულ შეკითხვებზე. თუმცა, ეს ტენდენცია ნაკლებად შესამჩნევი იყო 30 მაისის გადაცემაში, რომლის სტუმარიც იყო ბიზნესმენი ლევან ვასაძე. რჩებოდა შთაბეჭდილება, რომ პროცესს სტუმარი მართავდა და არა თავად ჟურნალისტი. ვასაძე ძირითადად ხალხის სახელით საუბრობდა, ინგა გრიგოლია რესპონდენტთან სათანადო ოპონირებასა და ჩაძიებას ვერ ახერხებდა. გარდა ამისა, ლევან ვასაძის სტუმრობის დროს ეთერში გაუშვეს ვიდეომასალა, სადაც ასახული იყო სკანდინავიის ქვეყნებში 4-6 წლის ბავშვებისთვის სექსის გაკვეთილების სახელმძღვანელოები. აღსანიშნავია, რომ წამყვანს არ დაუსვამს დამატებითი კითხვები ამ ინფორმაციის სანდოობასა და ავთენტურობაზე. მით უმეტეს, რომ სხვა გადაცემებში იყო შემთხვევები, როდესაც წამყვანი არ დასთანხმდა საეჭვო წყაროს შემცველი ვიდეომასალის გაშვებას ეთერში.

ინგა გრიგოლია არ იყენებდა სიძულვილის ენას ან არაკორექტულ გამონათქვამებს და როდესაც გადაცემის მონაწილეების მხრიდან ისმოდა არაეთიკური გამონათქვამები, ყოველთვის მოუწოდებდა მათ კორექტულობისკენ.

პოლიტიკის დრო

„პოლიტიკის დრო“ ყოველკვირეული თოქ-შოუა, რომელიც იმედის ეთერში სამშაბათობით გადის. გადაცემის წამყვანია თეა სიჭინავა. მონიტორინგის განმავლობაში გადაცემას სტუმრობდნენ პარლამენტის უმრავლესობისა და უმცირესობის წევრები, არასამთავრობო ორგანიზაციის წარმომადგენლები, ექსპერტები და საზოგადოების სხვა წარმომადგენლები. ამ პერიოდში გადაცემაში განხილული იყო როგორც არჩევნებთან დაკავშირებული თემები, ისე საქართველოს საშინაო და საგარეო პოლიტიკური მოვლენები და აქტუალური საკითხები.

„პოლიტიკის დრო“ მთლიანობაში დაბალანსებული თოქ-შოუა გადაცემაში მიწვეული სტუმრების მრავალფეროვნებითა და შერჩეული თემების რელევანტურობით. მონიტორინგის პერიოდში ჟურნალისტი ცდილობდა, განსხვავებული აზრი წარმოედგინა და ოპონირებას უწევდა სტუმრებს საპირისპირო არგუმენტებით. კითხვები ყოველთვის განსხვავებული პოზიციიდან იყო დასმული და საკმაოდ მომთხოვნი და ინფორმაციული ხასიათისა იყო.

თეა სიჭინავას მხრიდან არ იგრძნობოდა რომელიმე მხარის მიმართ მიკერძოებული ან სუბიექტური დამოკიდებულება. მიუხედავად ამისა, მონიტორინგის მიმდინარეობისას დაფიქსირდა ერთი შემთხვევა, როდესაც წამყვანმა მიიღო შენიშვნა სტუმრისაგან, პარლამენტარ თამარ კორძაიასგან, იმასთან დაკავშირებით, რომ მან ვერ უზრუნველყო მისთვის განკუთვნილი დროის განაწილება (3 ივნისის გადაცემა). აღსანიშნავია, რომ ჟურნალისტი გადაცემის პროცესში უფრო აქტიურად იყო ჩართული მაშინ, როცა მართო იჭდა რესპონდენტთან; გადაცემაში დებატების დროს კი თეა სიჭინავა პასიური მსმენელის როლს ითავსებდა.

მონიტორინგის პერიოდის გადაცემებში არ გამოვლენილა თემიდან გადახვევის ფაქტები, სიძულვილის ენის ან არაეთიკური გამონათქვამების გამოყენება. როდესაც სტუმრების მხრიდან ისმოდა შეურაცხმყოფელი ფრაზები, წამყვანი კორექტულობისკენ მოუწოდებდა მათ. თეა სიჭინავა მსჯელობის ან კითხვის დასმის დროს არ იყენებდა არასანდო ან გადაუმოწმებელ ინფორმაციას.

მაესტრო

სუბიექტური აზრი

თოქ-შოუ „სუბიექტური აზრი“ მაესტროს ეთერში ორშაბათიდან პარასკევის ჩათვლით ყოველდღე გადის. გადაცემას უძღვებიან დიანა ტრაპაიძე და თეონა გეგელია. 15 აპრილიდან 30 ივნისის ჩათვლით გადაცემაში მიწვეულნი იყვნენ ხელისუფლებისა და საპარლამენტო უმრავლესობის წევრები, აგრეთვე ოპოზიციის წარმომადგენლები, არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და საზოგადოების სხვა წარმომადგენლები. ასევე, არჩევნებში მონაწილე სუბიექტები, მერობისა და მაჟორიტარობის კანდიდატები. გადაცემა გაყოფილია ორ ნაწილად, რომლის პირველ ნახევარში წამყვანები განიხილავენ დღის ახალ ამბებს, მეორე ნაწილში კი სტუმრებთან ერთად აგრძელებენ აქტუალურ თემებზე საუბარს. ამ პერიოდში გადაცემაში განხილული იყო როგორც მიმდინარე საზოგადოებრივ-პოლიტიკური მოვლენები, ისე არჩევნები და სხვადასხვა პოლიტიკური პარტიისა და კოალიციის საარჩევნო კამპანიები.

წამყვანები გადაცემაში აქტიურად იყვნენ ჩართულნი. თოქ-შოუ „სუბიექტური აზრი“ გამოირჩეოდა თემების მრავალფეროვნებით - გადაცემის პირველ ნაწილში, სადაც სტუმრები მიწვეულნი არ იყვნენ, დიანა ტრაპაიძე და თეონა გეგელია რამდენიმე თემას მიმოიხილავდნენ, აფიქსირებდნენ საკუთარ აზრს მიმდინარე მოვლენებთან დაკავშირებით, აკეთებდნენ შეფასებებს და რეკომენდაციებს აძლევდნენ პოლიტიკურ ფიგურებს. გადაცემის პირველ ნაწილში ხანდახან წამყვანების მხრიდან ფიქსირდებოდა ირონიული დამოკიდებულება, რაც ხან ვერბალური, ხანაც არავერბალური ენით გამოიხატებოდა.

რაც შეეხება გადაცემის მეორე ნახევარს, როდესაც წამყვანებს სტუდიაში სტუმრები უერთდებოდნენ, ჟურნალისტები სვამდნენ საკმაოდ მომთხოვნ და მწვავე კითხვებს და ჩაძიების გზით ცდილობდნენ დამატებითი და სრული ინფორმაციის მიღებას. თუმცა, მათ კითხვებსა და დამოკიდებულებაში არ იგრძნობოდა რომელიმე კონკრეტული მხარის მიმართ მიკერძოებული დამოკიდებულება. ისინი კრიტიკულები და პირდაპირები იყვნენ როგორც ხელისუფლების, ისე ოპოზიციის მიმართ. აღსანიშნავია, რომ მათ შეკითხვებს მეტი მომთხოვნელობა პოლიტიკოსებთან საუბარში ჰქონდა, სხვა სტუმრებთან კი წამყვანები უმეტესად ინფორმაციულ კითხვებს ჯერ-დებოდნენ.

ეთერში გასული გადაცემების უმრავლესობა ინფორმაციული იყო და მაყურებელს წარმოდგენას უქმნიდა დღის მნიშვნელოვან თემებზე. გადაცემაში მიწვეული რესპონდენტების შერჩევისას გათვალისწინებული იყო, რამდენად შეეძლოთ მათ, კომპეტენტურად ესაუბრათ განსახილველ თემაზე. წამყვანები არ იყენებდნენ არასანდო, გადაუმოწმებელ ინფორმაციას. თუმცა, რამდენჯერმე დაფიქსირდა შემთხვევა, როდესაც მათ არ დაასახელეს ინფორმაციის წყარო და დაეყრდნენ ე.წ. „გავრცელებულ ინფორმაციას“ ან საკუთარ ვარაუდებს. გადაცემის წამყვანებსა და სტუმრებს არ გამოუყენებიათ სიძულვილის ენა ან არაეთიკური ლექსიკა.

დებატები მაესტროზე

მაისიდან მაესტროზე ახალი საზოგადოებრივ-პოლიტიკური თოქ-შოუ „დებატები მაესტროზე“ დაიწყო. გადაცემა პირდაპირ ეთერში კვირაში ორჯერ, სამშაბათსა და ხუთშაბათს გადიოდა და მისი წამყვანი ნათია გამცემლიძე იყო. თოქ-შოუ მიმოიხილავდა საარჩევნო და სხვა აქტუალურ თემებს სტუდიაში მოწვეულ სტუმრებს შორის გამართული დებატების ფორმატით.

გადაცემა ძირითადად ორიენტირებული იყო არჩევნების პროცესებისა და ქართულ პოლიტიკაში მიმდინარე მოვლენების განხილვაზე. აღსანიშნავია, რომ გადაცემის სტუმრები უმეტესად კოალიცია ქართული ოცნებისა და ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის წარმომადგენლები იყვნენ. ნათია გამცემლიძეს ახასიათებდა განსხვავებული პოზიციიდან საკმაოდ მომთხოვნი კითხვების დასმა. ამავედროულად, იგი არ აფიქსირებდა საკუთარ პოზიციას. როდესაც დისკუსია მწვავე კამათში გადაიზრდებოდა, წამყვანი უფრო ნეიტრალურ პოზიციას იკავებდა, ცდილობდა დაერეგულირებინა კამათი და თოქ-შოუს მონაწილეებს მაქსიმალურად გამოეთქვათ საკუთარი მოსაზრებები. თუმცა, რესპონდენტები ხანდახან გამოთქვამდნენ უკმაყოფილებას თავისუფლად საუბრის საშუალების არქონის გამო.

აღნიშნულის მიუხედავად, გადაცემაში სტუმრები თანაბარ მდომარეობაში იყვნენ და ჟურნალისტიც თანაბარი აქტიურობით უწევდა მათ ოპონირებას. ნათია გამცემლიძე ჟურნალისტური სტანდარტის დაცვით უძღვებოდა გადაცემას, არ ცდილობდა საკუთარი პოზიციის დაფიქსირებას, არ იყენებდა სიძულვილის ენას და არც არასანდო ინფორმაციის წყაროს.

კავკასია

ბარიერი

პოლიტიკური თოქ-შოუ „ბარიერი“ კავკასიის ეთერში კვირაში ოთხჯერ გადის. გადაცემის წამყვანები იყვნენ ნინო ჭანგირაშვილი და ალექსანდრე ელისაშვილი, თუმცა 1 მაისს ელისაშვილმა განაცხადა, რომ გადაცემას ტოვებდა თბილისის საკრებულოში კენჭისყრის გამო. ამის შემდგომ ნინო ჭანგირაშვილთან ერთად გადაცემას ირაკლი კორძაია უძღვებოდა. გადაცემა სტუმრებისა და განსახილველი თემების სიმრავლით გამოირჩეოდა. 15 აპრილიდან 30 ივნისის ჩათვლით მონიტორინგის განმავლობაში გადაცემას სტუმრობდნენ სხვადასხვა პოლიტიკური ძალების წარმომადგენლები, არჩევნებში მონაწილე სუბიექტები, არასამთავრობო სექტორის, საზოგადოების წარმომადგენლები და ექსპერტები. გადაცემაში მიწვეული სტუმრები საუბრობდნენ ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენების, პოლიტიკური და ეკონომიკური თემებისა და საარჩევნო კამპანიის მიმდინარეობის შესახებ.

გადაცემა და მისი მიმდინარეობა ხშირად განსხვავებული იყო და დამოკიდებული იყო იმაზე, თუ რომელი ჟურნალისტი უძღვებოდა კონკრეტულ გადაცემას. ჟურნალისტებს გადაცემის გაძღოლის განსხვავებული სტილი ჰქონდათ. ალექსანდრე ელისაშვილისთვის დამახასიათებელი იყო ზოგადი კითხვების დასმა, იგი ძირითადად არ ჩაეძიებოდა სტუმრებს დეტალური ინფორმაციისთვის და იშვიათად ერთვებოდა გადაცემის მსვლელობაში. ხშირად მშვიდად ადევნებდა თვალს ცხარე დებატებს. ელისაშვილს სტუმრების მიმართ უმეტესად ერთნაირი დამოკიდებულება ჰქონდა და ყველას თანაბრად აძლევდა საკუთარ პროგრამაზე საუბრის საშუალებას. იგი არ მოუწოდებდა სტუმრებს კორექტულობისკენ, როცა ისინი არაკორექტულ ლექსიკას მიმართავდნენ. მეტიც, ერთხელ თავადაც გამოიყენა არაკორექტული სიტყვა, როდესაც „მამაძალი“ უწოდა დავით კეზერაშვილს.

ნინო ჭანგირაშვილი ცდილობდა სტუმრის პოზიციისგან განსხვავებული აზრის წარმოდგენას და სტუდიაში გამოთქმული მოსაზრებების გამოყენებას კითხვების დასმის დროს. წამყვანი ყველა რესპონდენტის მიმართ ნეიტრალურად იყო განწყობილი, ერთნაირად უწევდა ოპონირებას ყველა სტუმარს და მათგან განსხვავებულ პოზიციას წარმოადგენდა. ხშირად ჩაეძიებოდა კიდევ სტუმრებს, რათა უფრო დეტალური ინფორმაცია მიეღო დასმულ კითხვაზე. როდესაც გადაცემაში რამდენიმე სტუმარი იყო და საუბარი ცხარე დებატებსა და კამათში გადაიზრდებოდა, ჟურნალისტი, მცდელობის მიუხედავად, ვერ ახერხებდა წესრიგის დამყარებას. გადაცემაში ნინო ჭანგირაშვილის მხრიდან არ ყოფილა სიძულვილის ენის გამოყენების შემთხვევა. ამასთან, ჟურნალისტი რეაგირებდა სტუმრების მიერ გამოთქმულ სიძულვილის ენაზე.

ირაკლი კორძაიას გადაცემები გამოირჩეოდა იმით, რომ მას გადაცემა მიჰყავდა თანაწამყვანებთან ერთად, რომლებიც სხვადასხვა მედიის წარმომადგენლები იყვნენ. „ბარიერში“ ქართული მედიის წარმომადგენლები, ყოველ ორშაბათს სხვადასხვა შემადგენლობით იყვნენ წარმოდგენილნი და ირაკლი კორძაიასთან ერთად ისინიც უსვამდნენ სტუმარს საკმაოდ მომთხოვნ კითხვებს. მონიტორინგის დროს არ დაფიქსირებულა შემთხვევა, როდესაც წამყვანმა გამოხატა პიროვნული დამოკიდებულება რომელიმე კონკრეტული სუბიექტის ან პოლიტიკური ძალის მიმართ. ირაკლი კორძაია არ აწყვეტინებდა სტუმრებს საუბარს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ის კითხვას სვამდა ან ცდილობდა სხვა სტუმრისთვის გაენაწილებინა დრო. ჟურნალისტს გადაცემაში წარმოდგენილ ყველა რესპონდენტთან თანაბარი დამოკიდებულება ჰქონდა. მისი მხრიდან არ დაფიქსირებულა არაკორექტული ლექსიკა ან სიძულვილის ენის გამოყენება.

სტუდია სპექტრი

თოქ-შოუ „სტუდია სპექტრი“ კავკასიის ეთერში ყოველ საღამოს გადის და მისი წამყვანია დავით აქუბარდია. მონიტორინგის პერიოდში აქუბარდია სტუმრებთან ერთად მიმოიხილავდა დღის მნიშვნელოვან მოვლენებს და არააქტუალურ საკითხებსაც. რესპონდენტებს შორის ჭარბობდნენ ექსპერტები და არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლები. თუმცა, გადაცემის სტუმრებს შორის იყვნენ ხელისუფლების, პოლიტიკური პარტიების წარმომადგენლებიც და თვითმმართველობის არჩევნებში მონაწილე მერობის კანდიდატებიც. გადაცემებში განხილული თემები მოიცავდა საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ცხოვრების თითქმის ყველა სფეროს. წამყვანი ძირითადად არ ასახელებდა გადაცემის თემას. იყო შემთხვევები, როდესაც ერთი გადაცემის ან ბლო-

კის ფარგლებში საუბარი ეხებოდა სხვადასხვა საკითხს. შესაბამისად, რესპონდენტებიც და წამყვანიც ხშირად სცდებოდნენ სასაუბრო თემას.

დავით აქუბარდიას გადაცემა საკმაოდ არაოფიციალურად, უფრო „შინაურულად“ მიჰყავდა. თავად აქტიურად იყო ჩართული გადაცემაში და მიუხედავად იმისა, რომ კითხვებს ნაკლებად სვამდა, საკუთარ მოსაზრებებს ხშირად აფიქსირებდა. სტუმრებს ხშირ შემთხვევაში ფამილარულად მიმართავდა და მათი მისამართით საჭეხარ სიტყვებს არ იშურებდა. წამყვანი იშვიათად ჩაეძიებოდა სტუმრებს ინფორმაციის მისაღებად და იშვიათად წარმოდგენდა სტუმრისაგან განსხვავებულ აზრს. ჟურნალისტი სტუმრებს საუბარს აწყვეტინებდა, თუკი სურდა საკუთარი პოზიციის ხაზგასმა. დაფიქსირდა შემთხვევები, როდესაც გადაცემაში წარმოდგენილი იყო მხოლოდ ერთი მხარე, ხოლო ექსპერტების სტატუსით მიწვეული სტუმრები შერჩეულნი იყვნენ სუბიექტური კრიტერიუმებით. წამყვანი და მისი სტუმრები ხშირად იყენებდნენ გადაუმოწმებელ და საეჭვო წყაროების მიერ მოწოდებულ ინფორმაციას.

დავით აქუბარდიას მიერ გამოთქმული აზრების უმეტესობა ირონიული ხასიათისა იყო. იგი ხშირად იყენებდა სალანძღავ და დამამცირებელ ფრაზებს სხვადასხვა სტრუქტურისა და ორგანიზაციის წარმომადგენლების მიმართ. წამყვანი არა თუ არ რეაგირებდა რესპონდენტების არაკორექტულ საუბრებზე, არამედ იყო შემთხვევა, როცა თავად მოუწოდებდა სტუმარს მეტი სიმძაფრისკენ. მაგალითად, 19 ივნისის გადაცემაში აქუბარდია მიმართავდა ოლეგ იაძეს: „ბიჭო, რატო იძახი არასწორია? მე ვთქვი ტუტუცობაა, ხო? შენ ცოტა დაამძიმე რა. თქვი, რო რეგვენობაა-თქო“.

ტაბულა

თეორემა

თამარ ჩერგოლეიშვილის საავტორო თოქ-შოუ „თეორემა“ ტაბულას ეთერში ორშაბათსა და ხუთშაბათს გადის. გადაცემის თანაავტორი სალომე ბარკვერია. გადაცემის თემები საკმაოდ მრავალფეროვანია და ეხება პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, სოციალურ და კულტურულ საკითხებს. გადაცემაში მიწვეული სტუმრები განსახილველი თემების შესახებ სასაუბროდ რელევანტურები და კომპეტენტურები არიან. გადაცემის მეორე ნაწილში წარმოდგენილია რუბრიკა „ხალხის ხმა“, სადაც უცხო ადამიანები გამოთქვამენ მოსაზრებებს გადაცემის თემასთან დაკავშირებით. გამოთქმული მოსაზრებები მრავალფეროვანია და არ არის წარმოდგენილი მხოლოდ ერთი პოზიცია.

საკვლევ პერიოდში სოციალურ-კულტურული თემების განხილვისას, გადაცემა საკმაოდ ინფორმაციული იყო. ჟურნალისტი ყოველთვის კარგად იყო ჩახედული სასაუბრო თემატიკაში. მისი კითხვები არასოდეს იყო ზოგადი და მწირი. ის სიღრმისეულად აანალიზებდა საკითხს, ეძიებოდა რესპონდენტებს, სვამდა ბევრ დამატებით კითხვას და აკეთებდა ფაქტებისა და არგუმენტების კონსტატაციას. რაც შეეხება პოლიტიკურ საკითხებზე მომზადებულ გადაცემებს, აქ შეინიშნებოდა ბალანსის ნაკლებობა წარმოდგენილი რესპონდენტების პოლიტიკური მიკუთვნებულობის მხრივ: გადაცემაში ნაკლებად იყვნენ წარმოდგენილნი მოქმედი მთავრობის წარმომადგენლები ან მათი მხარდამჭერები. ამ მხრივ ბალანსის დაუცველობას წამყვანი იმით ხსნიდა, რომ ხელისუფლების წარმომადგენლები უარს ამბობდნენ გადაცემაში მონაწილეობაზე. აღნიშნულიდან გამომდინარე, პოლიტიკური თემების განხილვისას თოქ-შოუ ხშირ შემთხვევაში ტენდენციური და უმეტესად კრიტიკულად განწყობილი იყო მთავრობის მიმართ.

ხანდახან თამარ ჩერგოლეიშვილისთვის დამახასიათებელი იყო ირონიული ტონი სხვადასხვა პოლიტიკური სუბიექტების მიმართ. გარკვეული საკითხების მიმართ წამყვანს ჩამოყალიბებული ჰქონდა საკუთარი ხედვა და მას აქტიურად გამოხატავდა გადაცემის მიმდინარეობისას. აღსანიშნავია, რომ გადაცემის მეორე ნაწილში, როცა თემა პოლიტიკურ ჭრილში არ განიხილებოდა, წამყვანის ქცევა განსხვავებული იყო. იგი გვევლინებოდა მოდერატორად, რომელიც არ აწყვეტინებდა სტუმრებს საუბარს, არ აფიქსირებდა საკუთარ პოზიციას და მხოლოდ ინფორმაციული შეკითხვებით შემოიფარგლებოდა.

ფოკუსი

ტაბულას ყოველდღიური თოქ-შოუ „ფოკუსი“ საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გადაცემაა, რომელიც დღის მნიშვნელოვან მოვლენებს მიმოიხილავს. გადაცემას სამი წამყვანი ჰყავს, რომლებიც მონაცვლეობით უძღვებიან გადაცემას: სალომე უგულავა, ნინო მაჭარაშვილი და ირაკლი კიკნაველიძე. 15 აპრილიდან 30 ივნისის ჩათვლით პერიოდში „ფოკუსში“ გაშუქდა მიმდინარე პოლიტიკური მოვლენები, აგრეთვე დიდი დრო დაეთმო წინასაარჩევნო აქტივობებს.

მიუხედავად იმისა, რომ გადაცემას სტუმრობდნენ როგორც საპარლამენტო უმრავლესობის, ისე საპარლამენტო უმცირესობის წევრები, არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლები და ექსპერტები, გადაცემაში მაინც შეინიშნებოდა ბალანსის ნაკლებობა მიწვეული სტუმრების პოლიტიკური მიკუთვნებულობის მხრივ. გადაცემის დასაწყისში ჟურნალისტები ხშირად აღნიშნავდნენ, რომ მმართველი კოალიციის წევრები იყვნენ მოწვეულნი, მაგრამ ისინი ვერ ახერხებდნენ ან უარს ამბობდნენ გადაცემაში მონაწილეობაზე. იმის გამო, რომ ხელისუფლების წარმომადგენლები იშვიათად სტუმრობდნენ თოქ-შოუს, გადაცემაში უფრო მეტად ისმოდა ხელისუფლების კრიტიკა. მიწვეული ექსპერტებიც ხშირად იზიარებდნენ მსგავს პოზიციას და არ წარმოადგენდნენ განსხვავებულ დამოკიდებულებას საკითხის მიმართ.

ჟურნალისტები გადაცემის მიმდინარეობაში აქტიურად იყვნენ ჩართულნი, სტუმრებს თანაბარ დროს უთმობდნენ და აზრის გამოთქმის საშუალებას ყოველთვის აძლევდნენ. თუმცა, ზოგ შემთხვევაში წამყვანები უფრო ნაკლებ ოპონირებას უწევდნენ ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის წარმომადგენლებს, ვიდრე ქართული ოცნების წევრებს. მონიტორინგის მიმდინარეობისას გადაცემის წამყვანის ან სტუმრის მიერ სიძულვილის ენის გამოყენების ან არაკორექტული საუბრის არც ერთი შემთხვევა არ დაფიქსირებულა.

ტვ3

დებატები ტვ3-ზე

„დებატები ტვ3-ზე“ 24 მაისს დაიწყო და მხოლოდ არჩევნების დღემდე გადიოდა ეთერში. გადაცემა კვირაში ორჯერ, სამშაბათს და ხუთშაბათს, მთავარი ამბების დასრულებისთანავე იწყებოდა. პირველ გადაცემას ჟურნალისტები იმედა დარსალია და ნათია თოიძე უძღვებოდნენ. შემდეგ გადაცემებს კი - მხოლოდ ნათია თოიძე. გადაცემაში აქტიურად მონაწილეობდნენ ტვ3-ის სხვა ჟურნალისტებიც, რომლებიც კითხვებით საკუთარი რედაქციიდან ერთვებოდნენ. თოქ-შოუს მთავარი მიზანი სხვადასხვა პარტიის მერობის კანდიდატების წარდგენა იყო.

ტვ3-ის ეთერში ერთმანეთის პირისპირ დებატებში მონაწილეობდნენ თბილისის მერობის ყველაზე რეიტინგული კანდიდატები: დავით ნარმანია, ნიკა მელია, დიმიტრი ლორთქიფანიძე და კახა კუკავა. გარდა თბილისის კანდიდატებისა, ეთერი დაეთმოთ რუსთავისა და ზუგდიდის კანდიდატებსაც. მერობის კანდიდატების გარდა გადაცემას სტუმრობდნენ საპარლამენტო უმრავლესობა და უმცირესობა, არასაპარლამენტო ოპოზიცია, არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლები. წამყვანები დაბალანსებულად და მიუკერძოებლად წარმოდგენდნენ არჩევნებში მონაწილე კანდიდატებს.

გადაცემები საკმაოდ დინამიკური და ინფორმაციული სახისა იყო. ჟურნალისტი ნათია თოიძე გადაცემაში აქტიურად იყო ჩართული, ხშირად სვამდა კითხვებს და აზუსტებდა ინფორმაციას. მისი კითხვები ძირითადად მომთხოვნი და აქტუალური იყო. იგი ცდილობდა სიღრმისეული ინფორმაცია მიეღო სტუმრებისგან და ოპონირება გაენია მათთვის. სტუმრებს საუბარს არ აწყვეტივინებდა და ბოლომდე უსმენდა მათ. გადაცემაში ჩართული ჟურნალისტები უმეტესად მოდერატორის როლს ასრულებდნენ. წამყვანების მხრიდან სიძულვილის ენის გამოყენება არ დაფიქსირებულა.

დასკვნა

2014 წლის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების პერიოდში საქართველოს ძირითად სატელევიზიო არხებზე პრაიმ-ტაიმის დროს გასული თოქ-შოუებიდან მაყურებელს არჩევნების პროცესსა და მასში მონაწილე სუბიექტებზე საკმარისი ინფორმაცია ჰქონდა იმისთვის, რომ ინფორმირებული არჩევანი გაეკეთებინა. მონიტორინგის ქვეშ მყოფ სატელევიზიო არხებზე პოლიტიკური თოქ-შოუების მრავალფეროვანი სპექტრი გადიოდა, იყო დებატების ფორმატის გადაცემებიც, სადაც კანდიდატებს ეთმობოდა ეთერი მათი საარჩევნო დაპირებებისა და გეგმების წარსადგენად.

თოქ-შოუების წამყვანები უმეტესად ნეიტრალურ პოზიციას ინარჩუნებდნენ და არ ამჟღავნებდნენ საკუთარ დამოკიდებულებას რომელიმე პოლიტიკური ძალის მიმართ. ჟურნალისტური სტანდარტების უხეში დარღვევები ძირითადად არ გამოვლენილა.

2014 წლის საარჩევნო მონიტორინგის შედეგებიდან და ძირითადი მიგნებებიდან გამომდინარეობს შემდეგი რეკომენდაციები:

- არჩევნების პერიოდში პოლიტიკურ თოქ-შოუში მეტად იყვნენ წარმოდგენილნი განხილული საკითხის გარშემო განსხვავებული პოზიციისა და განსხვავებული პოლიტიკური მიკუთვნების მქონე სტუმრები. იმ შემთხვევაში, თუ რომელიმე მხარე უარს აცხადებს გადაცემაში მონაწილეობაზე, წამყვანმა, სასურველია, აღნიშნოს მათი არყოფნის მიზეზი და ოპონირება გაუწიოს სტუმრებს სანინააღმდეგო პოზიციიდან;
- თოქ-შოუები ყოველთვის ნუ გაჰყვებიან ქვეყანაში დღის მთავარ და კვირის მთავარ მოვლენებს; წინ წამოიწიოს საჭირობოროტო საკითხები, რასაც წამყვანი განიხილავს პოლიტიკურ წრეებთან, მთავრობის წარმომადგენლებთან, არასამთავრობო სექტორისა და საზოგადოების სხვა წარმომადგენლებთან ერთად;
- წამყვანებმა არ გამოიყენონ სიძულვილის ენა ან არაკორექტული ლექსიკა და სტუმრების მხრიდან ასეთის გამოვლენის შემთხვევაში, ადექვატური რეაქცია გამოხატონ;
- კითხვის დასმისა და ინფორმაციის მიწოდებისას წამყვანებმა დაასახელონ ამ ინფორმაციის წყარო და გამოიყენონ სანდო და გადამოწმებული წყაროები.

INTERNEWS
GEORGIA

რადიოარხების მონიტორინგი

მთავარი საინფორმაციო გამოშვებები

15 აპრილი - 30 ივნისი, 2014

„ინტერნუსი - საქართველო“, ევროკავშირისა და გაეროს განვითარების პროგრამის მიერ დაფინანსებული პროექტის, „პროფესიონალური მედია არჩევნებისთვის“, ფარგლებში რადიოარხების საარჩევნო მონიტორინგი განახორციელა. მონიტორინგი 15 აპრილს დაიწყო და 30 ივნისის ჩათვლით გაგრძელდა. იგი 12 რადიომუშყეხელის საღამოს საინფორმაციო გამოშვებების მონიტორინგს მოიცავდა. ესენია: „რადიო 1“ (საზოგადოებრივი მაუწყებელი), „იმედი“, „ფორტუნა“, „თავისუფლება“, „პალიტრა“, „პირველი რადიო“, „უცნობი“, „მესტრო“, „პერეთი“ (ქ. ლაგოდეხი), „ძველი ქალაქი“ (ქ. ქუთაისი), „ათინათი“ (ქ. ზუგდიდი) და „აჭარა“ (ქ. ბათუმი).

ძირითადი მიგნებები

2014 წლის მონიტორინგის შედეგებმა აჩვენა, რომ რადიო არ წარმოადგენს პოლარიზებულ მედიასეგმენტს. რადიომუშყეხელები მოვლენებს მიუკერძოებლად აშუქებდნენ და არცერთ პოლიტიკურ ძალას განსაკუთრებულად დადებით ან უარყოფით კონტექსტში არ წარმოაჩენდნენ. 2012-2013 წლებთან შედარებით, არასაპარლამენტო ოპოზიციური პარტიების გაშუქებას მეტი დრო ეთმობოდა. თუმცა, პოლიტიკოსთა აქტივობების კრიტიკული კითხვების დასმის გარეშე გაშუქება კვლავაც პრობლემად დარჩა.

ჟურნალისტებს აკლდათ პროაქტიურობა, რომ აღმოეჩინათ მოსახლეობისთვის მტკივნეული საკითხები და აღნიშნული პრობლემები ქართული პოლიტიკის დღის წესრიგში დაეყენებინათ. ჟურნალისტები დამატებითი ინფორმაციის მოძიებას ნაკლებად ცდილობდნენ. ისინი არ იყენებდნენ შესაძლებლობას, რომ პოლიტიკოსთა განცხადებების სისწორე საჯარო ინფორმაციის გამოთხოვნით, კვლევის შედეგების მოშველიებით ან სხვა ემპირიული მონაცემების გამოყენებით გადაემოწმებინათ. შესაბამისად, სიუჟეტები და ჟურნალისტთა კითხვები მხოლოდ პოლიტიკოსთა განცხადებებს ეყრდნობოდა.

რადიომუშყეხელის მიერ მოვლენების ზედაპირული გაშუქება ნეიტრალური ტონის ზრდაზე აისახა. სუბიექტებისთვის დაგროვილი უარყოფითი ტონი პოლიტიკოსთა ურთიერთკრიტიკული განცხადებებით იყო გამონვეული, რადგან პოლიტიკოსები მათთვის დათმობილი დროის დიდ ნაწილს ოპონენტთა კრიტიკისთვის იყენებდნენ. ოპოზიციური პარტიების წარმომადგენლები საკუთარ საარჩევნო კამპანიას ხელისუფლების კრიტიკაზე აგებდნენ, რის გამოც მმართველი გუნდის უარყოფითი გაშუქების მაჩვენებელი გაიზარდა. თუმცა, განსხვავებული სურთი გვქონდა პრეზიდენტ გიორგი მარგველაშვილის შემთხვევაში, რადგან ოპონენტები მას საერთოდ არ აკრიტიკებდნენ. გიორგი მარგველაშვილს დრო, უმეტესად, ოფიციალური შეხვედრების გაშუქებისას ეთმობოდა და საარჩევნო კამპანიის კონტექსტში თითქმის არ გაშუქებულა.

საპრეზიდენტო არჩევნების მონიტორინგის შედეგების მსგავსად, რადიომუშყეხელები კონკრეტულ კანდიდატებს ამჭერადაც ნაკლებ ყურადღებას უთმობდნენ. მათზე სიუჟეტები, ძირითადად, მოსახლეობასთან შეხვედრების დროს მზადდებოდა და ისეთ საკითხებს შეეხებოდა, როგორიცაა: „ვის შეხვდა კანდიდატი, სად შეხვდა და რას დაჰპირდა“. საარჩევნო პროგრამები არ განიხილებოდა. ჟურნალისტებს არ დაუსვამთ კითხვა, თუ რამდენად რეალურია ან რა შედეგის მომტანი შეიძლება იყოს კანდიდატის ესა თუ ის დაპირება. ამიტომაც, რადიომუშყეხელების უმეტესობის საინფორმაციო გამოშვებები ამომრჩეველთა ინფორმირებული არჩევანის გაკეთებას ხელს არ უწყობდა.

2012-2013 წლების მსგავსად, შენარჩუნდა ტენდენცია, რომ ჟურნალისტები პროფესიული ეთიკის სტანდარტებს არ არღვევდნენ. არც ერთი რადიომაუწყებლის ეთერში ხმით/მუსიკით მანიპულაციის ან სიძულვილის ენის გამოყენების შემთხვევები არ დაფიქსირებულა.

2014 წლის 15 აპრილი - 30 ივნისის პერიოდში რადიოარხების მონიტორინგმა შემდეგი ძირითადი მიგნებები გამოავლინა:

- ყველაზე მეტი დრო მთავრობას, „ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას“ და კოალიცია „ქართულ ოცნებას“ დაეთმო;
- ჟურნალისტების კითხვები მხოლოდ პოლიტიკოსთა განცხადებებს ეყრდნობოდა და არა ემპირიულ მონაცემებს;
- რადიომაუწყებლების უმეტესობა პოლიტიკოსების მიერ გავრცელებული ინფორმაციის გადამოწმებას არ ცდილობდა;
- ჟურნალისტები სოციალურ პრობლემებთან დაკავშირებით საკითხის ერთჯერადად გაჟღერებით შემოიფარგლებოდნენ და შემდგომ დღეებში მოვლენების განვითარების შესახებ მსმენელებს დამატებით ინფორმაციას არ აწვდიდნენ;
- 2012-2013 წლებთან შედარებით, არასაპარლამენტო ოპოზიციური პარტიების გაშუქება გაიზარდა;
- ცენტრალურ რადიომაუწყებლებს რეგიონების თვითმმართველი ქალაქების მერობის კანდიდატები არ გაუშუქებიათ;
- მერობის კანდიდატებს მცირე დრო ეთმობოდათ და ისინი ზედაპირულად შუქდებოდნენ;
- რადიომაუწყებლების უმეტესობას არჩევნების მეორე ტურის მიმართ ინტერესი არ გამოუჩენია;
- ჟურნალისტები ხმით/მუსიკით არ მანიპულირებდნენ და არც სიძულვილის ენას იყენებდნენ.

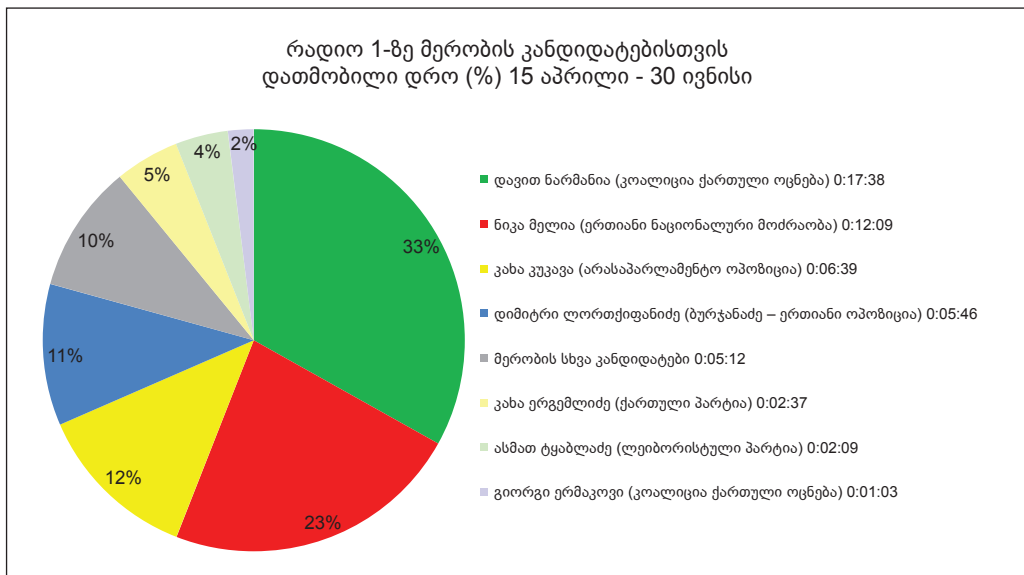
„რადიო 1“ (საზოგადოებრივი მაუწყებელი)

„რადიო 1“ მონიტორინგის სუბიექტებს მიუკერძოებლად აშუქებდა. დიდი დრო ეთმობოდა წინასაარჩევნო თემატიკის გაშუქებასაც. თუმცა, ჟურნალისტები პროაქტიურობით არ გამოირჩეოდნენ და ძირითადად, პოლიტიკოსთა განცხადებების მშრალი ციტირებით შემოიფარგლებოდნენ.

მონიტორინგის სუბიექტებს 3 საათი და 50 წუთი დაეთმო. მათგან ყველაზე ხშირად „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ (19%), მთავრობა (14%) და კოალიცია „ქართული ოცნება“ (13%) გაუქმდნენ. ჟურნალისტები არც ერთი პოლიტიკური ძალის მიმართ სუბიექტურ დამოკიდებულებას არ გამოხატავდნენ. თუმცა მათი აქტივობების შესახებ მწვავე კითხვებსაც არ სვამდნენ. უარყოფითი ტონის გადანაწილება პოლიტიკოსების მიერ ოპონენტთა კრიტიკით იყო გამოწვეული.

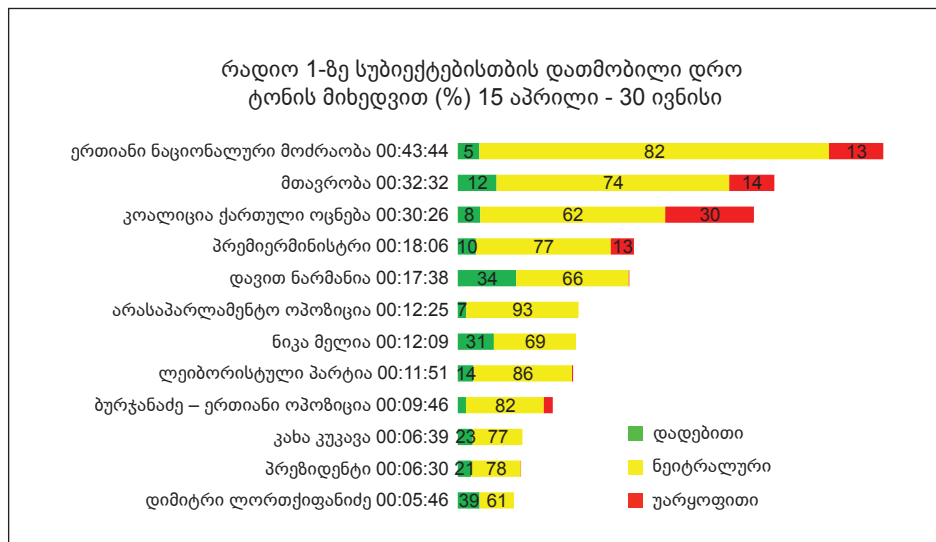
რადიომაუწყებლების უმრავლესობასთან შედარებით, „რადიო 1-ის“ ეთერში თბილისის მერობის კანდიდატებს დიდი დრო დაეთმო. ისინი, ძირითადად, მოსახლეობასთან შეხვედრების დროს შუქდებოდნენ და მათ საარჩევნო პროგრამებსა თუ კონკრეტული პრობლემის მოგვარების მათეულ ხედვებზე მწირი ინფორმაცია ვრცელდებოდა. მაგალითად, პირველი ივნისის ახალი ამბავი მხოლოდ იმას გადმოსცემდა, რომ კახა კუკავამ წინასაარჩევნო პროგრამა წარადგინა, თუმცა რა საკითხებს მოიცავდა აღნიშნული პროგრამა, არ გაუშუქებიათ. შესაბამისად, მერობის კანდიდატების პოლიტიკური ხედვების შესახებ მსმენელი ინფორმაციას ვერ იღებდა.

დიაგრამა 1

2012-2013 წლების მსგავსად, რადიომაუწყებლის მთავარ პრობლემად ანალიზს, კრიტიკულ კითხვებსა და წყაროთა მრავალფეროვნებას მოკლებული სიუჟეტები დარჩა.

დიაგრამა 2

„პირველი რადიო“

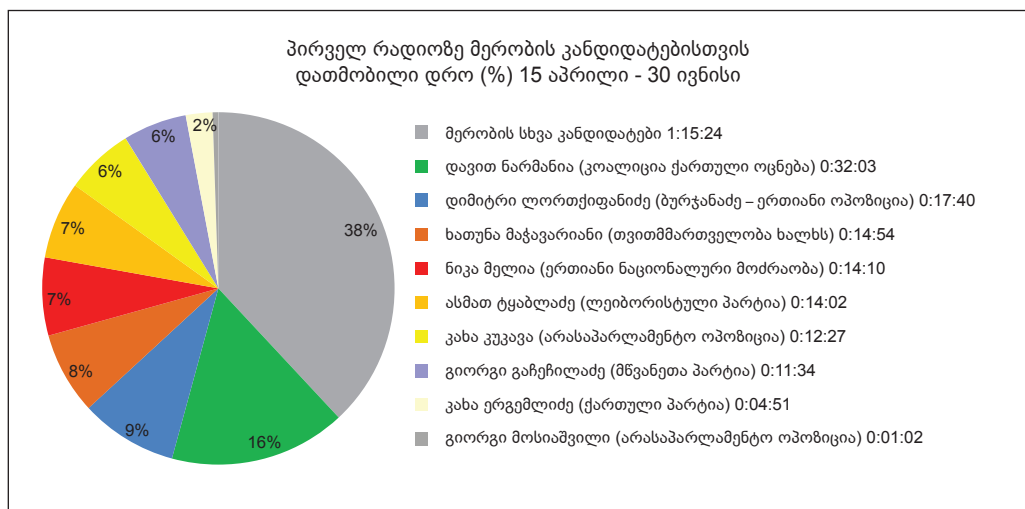
„პირველი რადიო“ ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენებს აქტიურად აშუქებდა. რადიომაუწყებელმა მონიტორინგის ყველაზე მეტ სუბიექტს დაუთმო დრო. ჯამში მათ 10 საათი და 6 წუთი დაუგროვდათ. სხვა რადიომაუწყებლებთან შედარებით, მერობის კანდიდატებიც ყველაზე აქტიურად აქ შუქდებოდნენ. ჟურნალისტები კრიტიკულ კითხვებს ნაკლებად სვამდნენ, თუმცა მოვლენებს მიუკერძოებლად და სუბიექტური შეფასებების გარეშე აშუქებდნენ. რადიომაუწყებლის ეთერში ჟურნალისტური ეთიკის სტანდარტები დაცული იყო.

ყველზე ხშირად მთავრობა (18%), „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ (16%) და კოალიცია „ქართული ოცნება“ (10%) გაშუქდნენ. ყველა სუბიექტს დრო ეთმობოდა როგორც ირიბი, ისე პირდაპირი საუბრისთვის. ჟურნალისტები დამატებითი ინფორმაციის მოძიებას ნაკლებად ცდილობდნენ და ანალიტიკურ სიუჟეტებს არ ამზადებდნენ. შესაბამისად, სუბიექტები, ძირითადად, ნეიტრალურ და დადებით ტონში შუქდებოდნენ. არა-

საპარლამენტო ოპოზიციური პარტიები მათთვის დათმობილი დროის დიდ ნაწილს ხელისუფლებისა და „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ კრიტიკისთვის იყენებდნენ, რის გამოც ამ სუბიექტებს დრო უარყოფით ტონ-შიც დაეთმო.

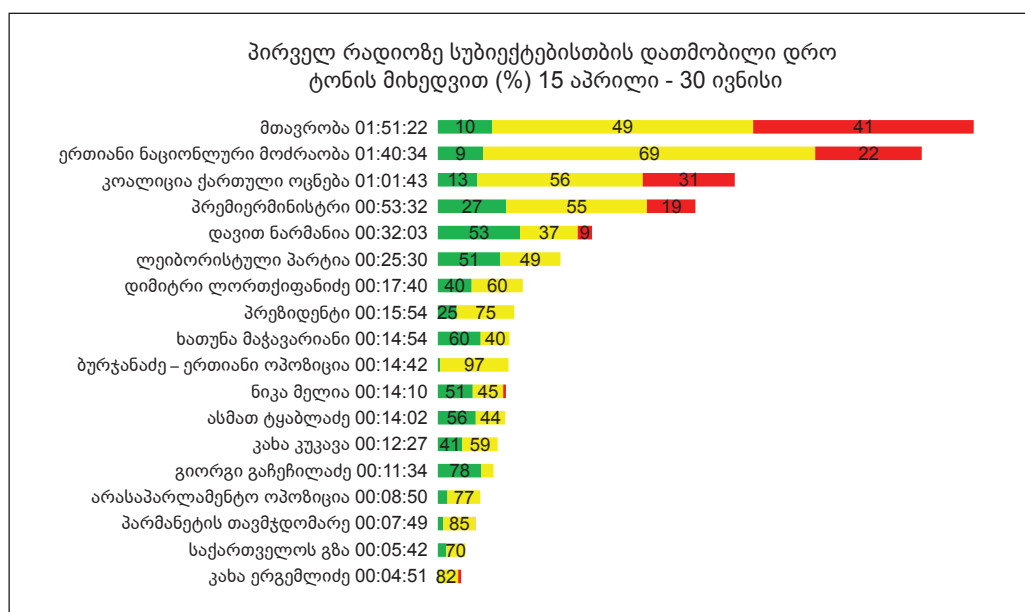
რადიომაუწყებელი არაკვალიფიციური მერობის კანდიდატების აქტიური გაშუქებით გამოირჩეოდა. საინფორმაციო გამოშვების ბოლოს მერობის ერთ-ერთ კანდიდატთან ინტერვიუ გადიოდა. ჟურნალისტი კანდიდატების განცხადებებს კითხვებით არ უღრმავდებოდა, თუმცა სტუმრებს საშუალება ჰქონდათ, საკუთარ უპირატესობებზე ესაუბრათ და მოსახლეობისთვის პრობლემების მოგვარების გეგმები გაეცნოთ. „პირველი რადიოს“ მსმენელი, სხვა რადიომაუწყებლების უმეტესობისგან განსხვავებით, მერობის კანდიდატების საარჩევნო პროგრამების შესახებ ინფორმაციას იღებდა. ამასთან, ჟურნალისტები არჩევნების თემატიკის აქტიურ გაშუქებას მეორე ტურის კონტექსტშიც აგრძელებდნენ.

დიაგრამა 3

2013 წელთან შედარებით, არხზე არჩევნები უფრო სიღრმისეულად გაშუქდა, თუმცა პოლიტიკოსთა განცხადებების მშრალი ციტირება, ნაკლებად პროაქტიური ჟურნალისტები და კრიტიკული კითხვების ნაკლებობა კვლავაც პრობლემად დარჩა. ამასთან, ჟურნალისტი, ზოგჯერ, რესპონდენტებს არ წარადგენდა, ამიტომაც გაურკვეველი იყო, თუ ვინ საუბრობდა ეთერში.

დიაგრამა 4

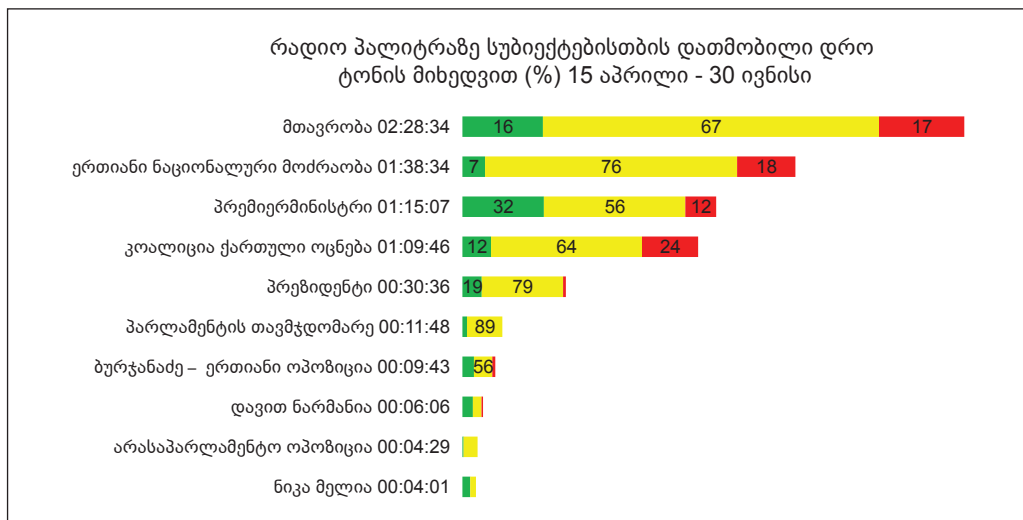
რადიო „პალიტრა“

რადიო „პალიტრა“ პოლიტიკურ პროცესებს აქტიურად აშუქებდა. სხვა რადიომუწყებლებთან შედარებით, სიუჟეტები უფრო ანალიტიკური იყო. შექდებოდა, მონიტორინგის სუბიექტების როგორც ირიბი, ისე პირდაპირი საუბარი. მოვლენების გადმოცემისას ჟურნალისტები პროფესიული ეთიკის სტანდარტებს იცავდნენ.

მონიტორინგის სუბიექტებს ჯამში 7 საათი და 47 წუთი დაეთმო. მათგან ყველაზე მეტი დრო მთავრობას (31%), „ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას“ (21%) და პრემიერმინისტრს (16%) დაეთმო. ჟურნალისტები რესპონდენტებს პოლიტიკოსთა განცხადებების ზოგადი შეფასების ნაცვლად, კითხვებს კონკრეტულ პრობლემებზე უსვამდნენ. ყველაზე ხშირად გაშუქებულ ხუთ სუბიექტს დრო უარყოფით ტონშიც დაეთმო, რაც ჟურნალისტის კრიტიკული კითხვებითა და წყაროთა სიმრავლით იყო გამოწვეული. საინფორმაციო გამოშვებებში ექსპერტთა მოსაზრებების გაშუქება სიუჟეტებს უფრო მრავალფეროვანს ხდიდა. მაგალითად, 10 ივნისის მერობის კანდიდატების წინასაარჩევნო სლოგანები განიხილეს და ჟურნალისტებმა ანალიზისთვის პიარტექნოლოგიების სპეციალისტებს მიმართეს.

თუმცა, მთლიანობაში, მერობის კანდიდატების აქტივობები ზედაპირულად შუქდებოდა. სამ წუთზე მეტი დრო მხოლოდ თბილისის მერობის კანდიდატებს დავით ნარმანიას (კოალიცია „ქართული ოცნება“) და ნიკა მელიას („ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“) დაეთმო. არასაპარლამენტო ოპოზიციური პარტიების მერობის კანდიდატები კი თითქმის არ გაშუქებულან. რადიომუწყებელი შედარებით სიღრმისეულ სიუჟეტებს საარჩევნო გარემოს, ადმინისტრაციული რესურსის გამოყენების საფრთხის, საარჩევნო სიებისა და ცესკოში არსებული ვითარების შესახებ ამზადებდა. მერობის კანდიდატების შესახებ კი მოკლე და მშრალი ახალი ამბები გადიოდა. 2012-2013 წლების მსგავსად, რადიომუწყებელი დაბალანსებულ სიუჟეტებს ამზადებდა. თუმცა, პრეზიდენტობის კანდიდატების მსგავსად, მერობის კანდიდატებიც ზედაპირულად შუქდებოდნენ. შედარებით შემცირდა არასაპარლამენტო ოპოზიციური პარტიების გაშუქებაც.

დიაგრამა 5

რადიო „უცნობი“

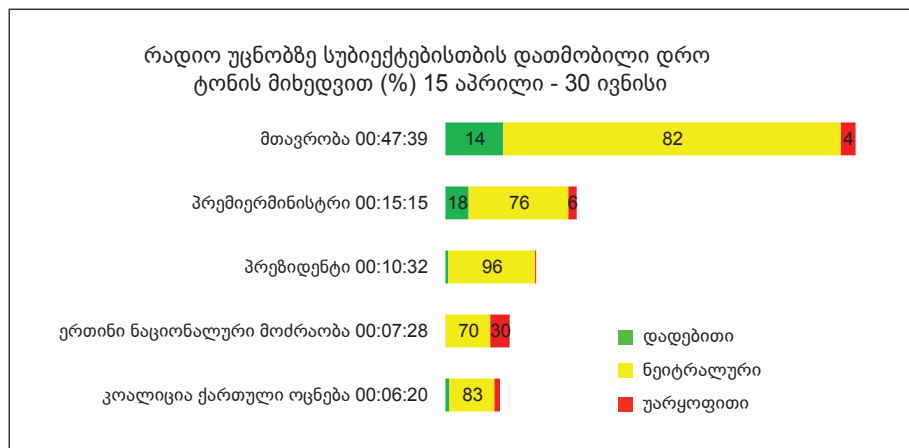
რადიო „უცნობი“ მოკლე საინფორმაციო გამოშვებებს ამზადებდა. მათი ქრონომეტრაჟი 5 წუთს არ აღემატებოდა. ჟურნალისტები მოვლენებს სუბიექტური შეფასებების გარეშე აშუქებდნენ, თუმცა ახალი ამბები, ხშირად, დაუბალანსებლად და ერთ წყაროზე დაყრდნობით მზადდებოდა.

მონიტორინგის სუბიექტების გაშუქებას საათი და 30 წუთი დაეთმო. ამ დროის უმეტესი ნაწილი (51%) მთავრობაზე მოდიოდა. პოლიტიკური პარტიებიდან სამ წუთზე მეტი დრო მხოლოდ მმართველ გუნდსა და „ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას“ დაუგროვდათ. გამოშვებებში არასაპარლამენტო ოპოზიციური პარტიების აქტივობები არ შუქდებოდა. რადიომუწყებელს დრო არც მერობის კანდიდატებისთვის დაუთმია: არ მომზადებულა ისეთი სიუჟეტები, რომლებიც მსმენელებს ინფორმირებული არჩევანის გაკეთების შესაძლებლობას მისცემდა.

ჟურნალისტები მოკლე ახალ ამბებს ამზადებდნენ, სადაც პოლიტიკოსთა განცხადებების ციტირებით შემოიფარგლებოდნენ და დამატებითი ინფორმაციის მოძიებას არ ცდილობდნენ. მოვლენების დაუბალანსებელი და ზედაპირული გაშუქება ნეიტრალური ტონის მაღალ მაჩვენებელზე აისახა. ამასთან, ხელისუფლების აქტივობები კრიტიკული კითხვების დასმის გარეშე შუქდებოდა და მათ უარყოფით ტონთან შედარებით, მეტი დადებითი ტონი დაუგროვდათ. „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ შესახებ კი ეთერში მხოლოდ ნეიტრალური და უარყოფითი ინფორმაცია გავიდა.

2012 წლის მსგავსად, რადიომაუწყებელი მოვლენებს მოკლედ და დამატებითი ინფორმაციის მოძიების გარეშე აშუქებდა. ახალი ამბები კვლავაც საინფორმაციო სააგენტოების სტილში გადმოიცემოდა.

დიაგრამა 6

რადიო „თავისუფლება“

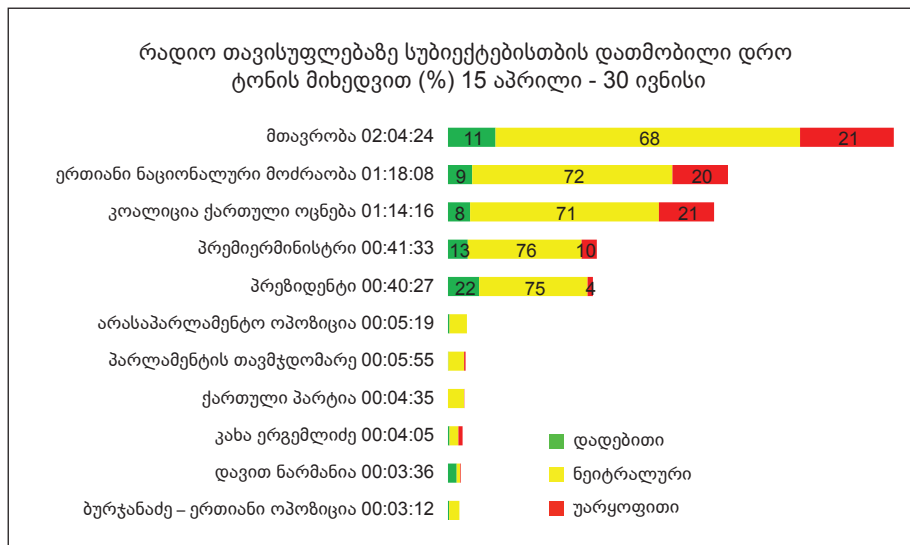
რადიო „თავისუფლება“, სხვა რადიომაუწყებლებთან შედარებით, მოვლენებს ყველაზე სიღრმისეულად და დეტალურად აშუქებდა. ჟურნალისტები ახალ ამბებს სხვადასხვა კუთხით წარმოაჩენდნენ. სიუჟეტებში ბალანსი ყოველთვის დაცული იყო. რადიომაუწყებლის ეთერში ჟურნალისტური ეთიკის სტანდარტების დარღვევის შემთხვევები არ დაფიქსირებულა.

მონიტორინგის სუბიექტებს 6 საათი და 54 წუთი დაეთმოთ. აქედან, დროის 67% მთავრობის, „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობისა“ და კოალიცია „ქართული ოცნების“ აქტივობების გაშუქებაზე მოდიოდა. ჟურნალისტები პოლიტიკოსთა განცხადებების ციტირებით არ შემოიფარგლებოდნენ და დამატებითი ინფორმაციის მოძიებას ცდილობდნენ. პოლიტიკოსებისთვის დასმული მათი კითხვები მხოლოდ ოპონენტთა ბრალდებებს არ ეფუძნებოდა და ემპირიული მონაცემებითაც იყო გამყარებული. ამასთან, სხვა რადიომაუწყებლებთან შედარებით, მოვლენები ამომწურავად შუქდებოდა და საკითხის ირგვლივ არსებულ განსხვავებულ მოსაზრებებს წარმოაჩენდა. მაგალითად, ჟურნალისტებმა დისკრიმინაციის წინააღმდეგ მიღებული კანონის გაშუქებისას კონკრეტული მუხლების შინაარსი გააშუქეს, მაშინ როდესაც სხვა რადიომაუწყებლის ეთერში კანონის შესახებ მხოლოდ ზოგადი კომენტარები გავიდა.

წინასაარჩევნო კამპანიის გაშუქებისას აქცენტი საარჩევნო გარემოს მიმოხილვაზე კეთდებოდა. ჟურნალისტები მოქალაქეებისა და ოპოზიციური პარტიების კანდიდატების მიმართ ზეწოლის შესაძლო შემთხვევებს, ცესკოს განცხადებებსა და საერთაშორისო ორგანიზაციების შეხედულებებს აშუქებდნენ. თუმცა, სამ წუთზე მეტი დრო მერობის მხოლოდ ორ კანდიდატს დაეთმო. რადიომაუწყებელი საარჩევნო პროგრამებს ნაკლებად აშუქებდა და მსმენელს საშუალება არ ჰქონდა კანდიდატთა სამომავლო გეგმებისა თუ პრობლემების მოგვარების მათე-ული ხედვების შესახებ ინფორმაცია მიეღო.

2012-2013 წლების მსგავსად, რადიო „თავისუფლება“, სხვა რადიოარხებთან შედარებით, ყველაზე ანალიტიკურ საინფორმაციო გამოშვებებს ამზადებდა. თუმცა, ისევე როგორც, პრეზიდენტობის კანდიდატების შემთხვევაში, მერობის კანდიდატების გაშუქებასაც მცირე დროს უთმობდა.

დიაგრამა 7

რადიო „მესტრო“

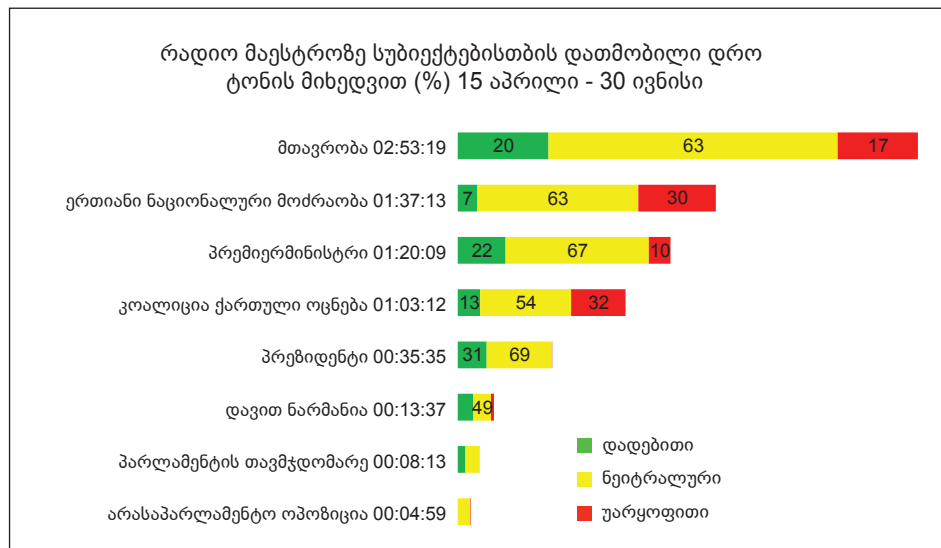
რადიო „მესტრო“ ქვეყანაში მიმდინარე პოლიტიკური მოვლენების გაშუქებას დიდ დროს უთმობდა, თუმცა ცალკეული სიუჟეტები მოკლე და ზედაპირული იყო. ახალი ამბები პოლიტიკოსთა განცხადებების ციტირებით შემოიფარგლებოდა და მათ პირდაპირ საუბარსაც მცირე დრო (6%) ეთმობოდა. სიუჟეტების დიდი ნაწილი დაუბალანსებელი იყო, თუმცა რომელიმე პოლიტიკური ძალის მიმართ ტენდენციური დამოკიდებულება არ იგრძნობოდა.

მიუხედავად იმისა, რომ რადიო „მესტრო“, ყველა სხვა რადიომანუწებელთან შედარებით, ხანგრძლივ საინფორმაციო გამოშვებას ამზადებდა, ახალი ამბები მაინც მშრალად, ანალიზის გარეშე შუქდებოდა. მონიტორინგის სუბიექტებს 8 საათი და 17 წუთი დაეთმო, საიდანაც დროის უმეტესი ნაწილი მთავრობის, „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობისა“ და პრემიერმინისტრის გაშუქებაზე მოდიოდა. ხელისუფლებასა და საპარლამენტო ოპოზიციის დრო უარყოფით ტონშიც დაუგროვდათ, რაც არა ჟურნალისტის მწვავე კითხვებით, არამედ პოლიტიკოსთა ურთიერთკრიტიკული განცხადებების გაშუქებით იყო გამოწვეული. ჟურნალისტები დამატებითი ინფორმაციის მოძიებას არ ცდილობდნენ: ისინი არც კვლევის შედეგებს იშველიებდნენ, არც საჯარო ინფორმაციას გამოითხოვდნენ და ექსპერტების ანალიზსაც იშვიათად აშუქებდნენ. მონიტორინგის განმავლობაში ანალიტიკური სიუჟეტები არ მომზადებულა.

საარჩევნო თემატიკაზე მომზადებული სიუჟეტებიც ერთფეროვანი იყო. რვა საათიდან სამ წუთზე მეტი დრო მხოლოდ კოალიცია „ქართული ოცნების“ თბილისის მერობის კანდიდატს დაეთმო. შესაბამისად, მსმენელი კანდიდატთა საარჩევნო პროგრამების შესახებ ინფორმაციას ვერ იღებდა. არჩევნების შემდგომ პერიოდში რადიომანუწებელი შედარებით გააქტიურდა. ჟურნალისტებმა გამოვლენილი დარღვევები, პოლიტიკოსთა და არასამთავრობო სექტორის შეფასებები გააშუქეს. არჩევნების შესაფასებლად, რამდენჯერმე, პოლიტოლოგებთან ინტერვიუებიც ჩაწერეს.

2013 წლის მონიტორინგის დროს გამოვლენილი ხარვეზები კვლავაც მოუგვარებელი დარჩა. თუმცა, შენარჩუნდა ტენდენცია, რომ ჟურნალისტები სუბიექტურ შეფასებებს არ აკეთებდნენ და არც პროფესიული ეთიკის სტანდარტებს არღვევდნენ.

დიაგრამა 8

რადიო „ფორტუნა“

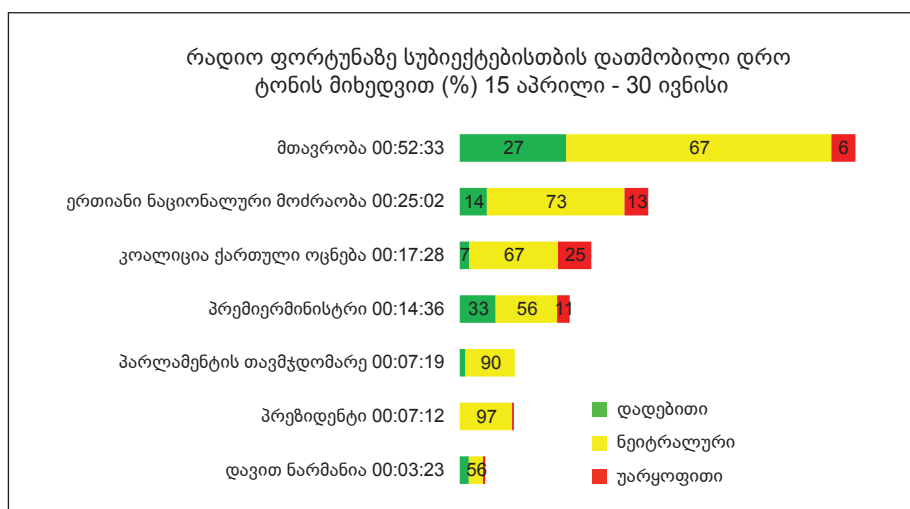
რადიო „ფორტუნას“ საინფორმაციო გამოშვების ქრონომეტრაჟი 5-6 წუთს არ აღემატებოდა. შესაბამისად, ახალი ამბები მოკლედ გადმოიცემოდა და ანალიტიკური სიუჟეტები არ მზადდებოდა. ხშირად, ინფორმაცია მხოლოდ ერთ წყაროზე დაყრდნობით ვრცელდებოდა და საკითხის ირგვლივ არსებული განსხვავებული მოსაზრებები არ შექდებოდა. ჟურნალისტები დამატებითი ინფორმაციის მოძიებას არ ცდილობდნენ, თუმცა რომელიმე პოლიტიკური ძალის მიმართ სუბიექტურ დამოკიდებულებასაც არ გამოხატავდნენ.

მონიტორინგის სუბიექტებს 2 საათი და 20 წუთი დაეთმო. აქედან, ყველაზე მეტი დრო მთავრობასა (37%) და „ერთიანი ნაციონალურ მოძრაობას“ (18%) ხვდათ წილად. სუბიექტებიდან პირდაპირი საუბრისთვის დრო მხოლოდ ხელისუფლების წარმომადგენლებს დაეთმო, სხვა სუბიექტები კი ირიბად გაშუქდნენ.

მონიტორინგის დასაწყისში საინფორმაციო გამოშვებები მხოლოდ ერთ ახალ ამბავზე დაყრდნობით მზადდებოდა და ერთ-ერთ პოლიტიკოსთან 3-4 წუთიანი ინტერვიუთი შემოიფარგლებოდა. მონიტორინგის შემდეგ ეტაპებზე სიუჟეტების თემატიკა უფრო მრავალფეროვანი გახდა და სხვადასხვა საკითხებს ეხებოდა.

რადიომაუწყებელმა მერობის კანდიდატებიდან სამ წუთზე მეტი დროით მხოლოდ კოალიცია „ქართული ოცნების“ თბილისის მერობის კანდიდატი გააშუქა. ჟურნალისტები შედარებით მეტ დროს საარჩევნო გარემოს განხილვას უთმობდნენ. ზოგჯერ, ექსპერტთა და არასამთავრობო სექტორის მოსაზრებებიც შექდებოდა. მაგალითად, 16 ივნისს არჩევნების შედეგებთან დაკავშირებით ექსპერტ კახი კახიშვილის შეფასებები გაშუქდა. 2012-2013 წლების მონიტორინგის შედეგებთან შედარებით, 2014-ში მნიშვნელოვანი განსხვავებები არ გამოვლენილა. რადიო „ფორტუნა“ ახალ ამბებს კვლავაც საინფორმაციო სააგენტოს სტილში აშუქებდა.

დიაგრამა 9

რადიო „იმედი“

რადიო „იმედი“ ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენებს აქტიურად აშუქებდა. შუქდებოდა, როგორც საპარლამენტო, ისე არასაპარლამენტო ოპოზიციური პარტიების აქტივობები. სუბიექტებისთვის დათმობილი დროის უმეტესი ნაწილი (52%) პირდაპირ საუბარზე მოდიოდა. სიუჟეტების უმრავლესობაში ბალანსი დაცული იყო, თუმცა ჟურნალისტები მწვავე კითხვებს ნაკლებად სვამდნენ.

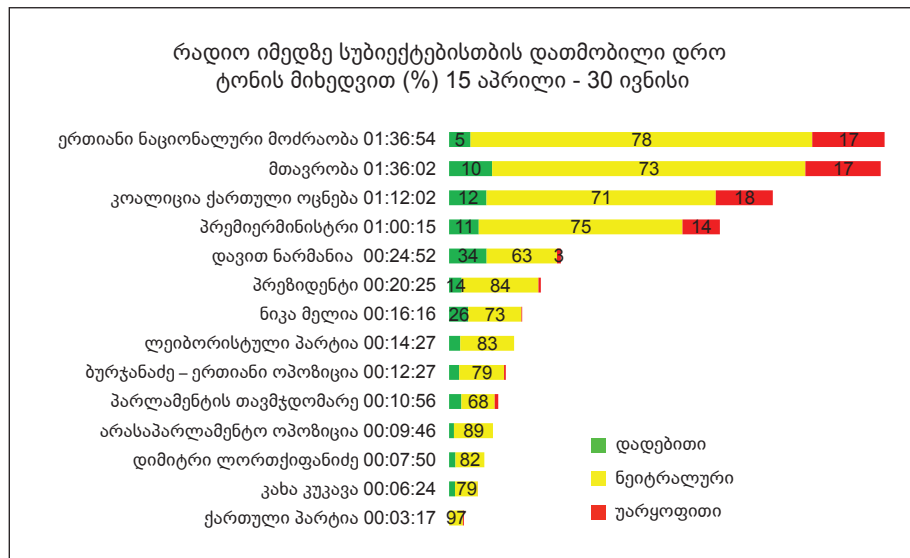
მონიტორინგის სუბიექტების გაშუქებას 7 საათი და 47 წუთი დაეთმო. აქედან 21-21% „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობისა“ და მთავრობის გაშუქებას მოიცავდა. შემდეგ მოდიოდა კოალიცია „ქართული ოცნება“ (15%) და პრემიერმინისტრი (13%). ახალი ამბების დაბალანსებული გაშუქება ტონთა თანაბარ გადანაწილებაზე აისახა: ხშირად გაშუქებულ სუბიექტებს დადებითი და უარყოფითი ტონის მაჩვენებელი თითქმის თანაბარი ჰქონდათ.

რადიომუხსენებლის მთავარ პრობლემად პოლიტიკოსთა აქტივობების კრიტიკული კითხვების დასმის გარეშე გაშუქება გამოიკვეთა. ჟურნალისტებს აკლდათ პროაქტიურობა, რომ მოვლენების შესახებ დამატებითი ინფორმაცია მოეპოვებინათ, გამოეთხოვათ საჯარო დოკუმენტაცია ან მოეშველიებინათ კვლევის შედეგები, რაც სიუჟეტებს უფრო ამომწურავსა და ინფორმაციულს გახდიდა.

რადიო „იმედი“ არჩევნების თემატიკის გაშუქებას დიდ დროს უთმობდა. ჟურნალისტები ამ თემაზე ცალკე ბლოკსაც ამზადებდნენ, სადაც საარჩევნო გარემოს განიხილავდნენ, თუმცა მერობის კანდიდატებთან დაკავშირებით ზედაპირულ ინფორმაციას ავრცელებდნენ. კანდიდატები, უმეტესად, მოსახლეობასთან შეხვედრების დროს შუქდებოდნენ, მათი საარჩევნო პროგრამების განხილვას მცირე დრო ეთმობოდა. 15 ივნისის არჩევნების შემდეგ რადიომუხსენებელს მერობის კანდიდატები აღარ გაუშუქებია. ჟურნალისტები არჩევნების მეორე ტურის მიმართ ინტერესს არ იჩენდნენ.

2012-2013 წლებთან შედარებით, სიუჟეტები უფრო დაბალანსებული იყო, თუმცა კრიტიკული კითხვების ნაკლებობა კვლავაც პრობლემად დარჩა.

დიაგრამა 10

რადიო „ათინათი“ (ქ. ზუგდიდი)

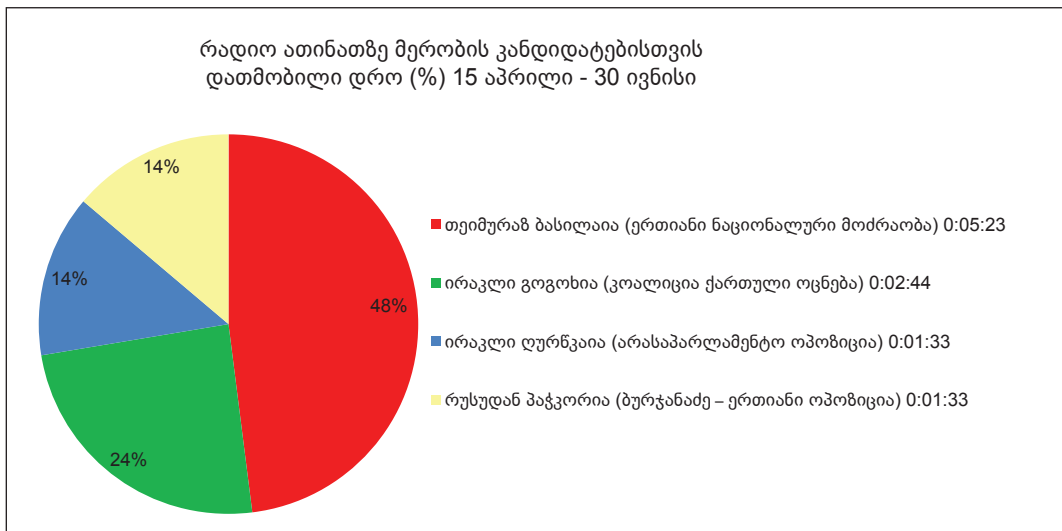
რადიო „ათინათი“ ყურადღებას, ძირითადად, სამეგრელოში განვითარებულ მოვლენებზე ამახვილებდა. ჟურნალისტები არც ერთი პოლიტიკური ძალის მიმართ ტენდენციურ დამოკიდებულებას არ გამოხატავდნენ. არხის მთავარ პრობლემად მოვლენების ზედაპირული გაშუქება გამოიკვეთა.

რადიო „ათინათის“ ეთერში მოკლე საინფორმაციო გამოშვებები გადიოდა. მონიტორინგის სუბიექტების გაშუქებას საათი და 26 წუთი დაეთმო. აქედან თანაბარი დრო, 22-22% „ერთიანი ნაციონალურ მოძრაობასა“ და კოალიცია „ქართულ ოცნებას“ დაეთმო, შემდეგ მოდის მთავრობა 19%-ით. ჟურნალისტები კრიტიკულ კითხვებს არ სვამდნენ, თუმცა ხელისუფლებისა და ოპოზიციის ურთიერთკრიტიკული განცხადებები აქტიურად შუქდებოდა, რაც ტონთა სიჭრელზეც აისახა.

რადიომაუწყებელი აშუქებდა მოსახლეობისთვის მტკივნეულ იმ საკითხებსაც, რომლებზეც პოლიტიკოსები არ საუბრობდნენ. თუმცა, ამ შემთხვევაში ჟურნალისტებს აკლდათ აქტიურობა, რომ აღნიშნულ პრობლემებთან დაკავშირებით პასუხისმგებელი პირებისთვის მწვავე კითხვები დაესვათ და მოვლენების განვითარებისთვის თვალ-ყური ედევნებინათ.

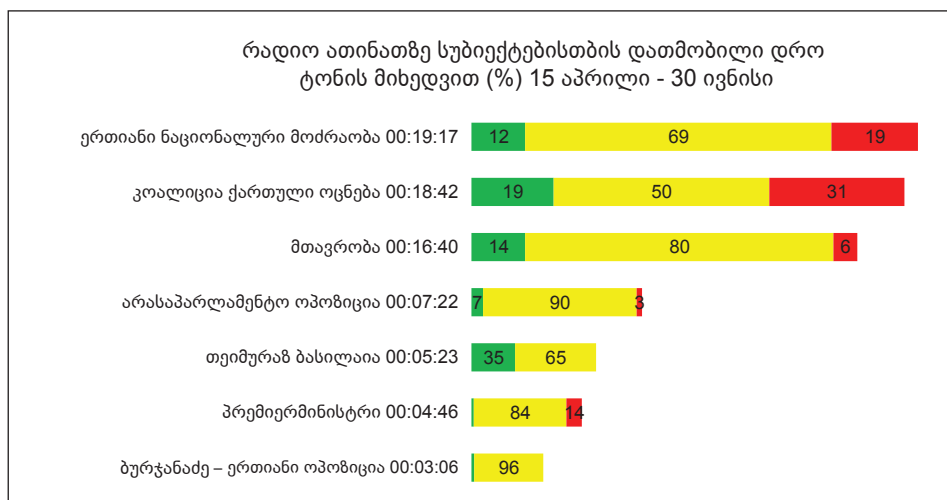
ჟურნალისტები სამეგრელოში არსებული საარჩევნო გარემოს გაშუქებას დიდ ყურადღებას უთმობდნენ. ხშირად შუქდებოდა ადმინისტრაციული რესურსის გამოყენების შესაძლო შემთხვევები, ცესკოს განცხადებები და არასამთავრობო სექტორის შეფასებები. რადიომაუწყებელმა დრო ზუგდიდის მერობის ყველა კანდიდატს დაუთმო, თუმცა სამ წუთზე მეტი დრო მხოლოდ „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ კანდიდატს დაუგროვდა. კანდიდატების საარჩევნო პროგრამების შესახებ სიღრმისეული სიუჟეტები არ მომზადებულა.

დიაგრამა 11

რადიო „ათინათის“ მუშაობის სტილი წლიდან წლამდე მნიშვნელოვნად არ შეცვლილა. 2012-2013 წლების მსგავსად, კრიტიკული კითხვების ნაკლებობა კვლავაც პრობლემად რჩება, ხოლო მოვლენების მიუკერძოებელი გაშუქების ტენდენცია გრძელდება.

დიაგრამა 12

რადიო „ძველი ქალაქი“ (ქ. ქუთაისი)

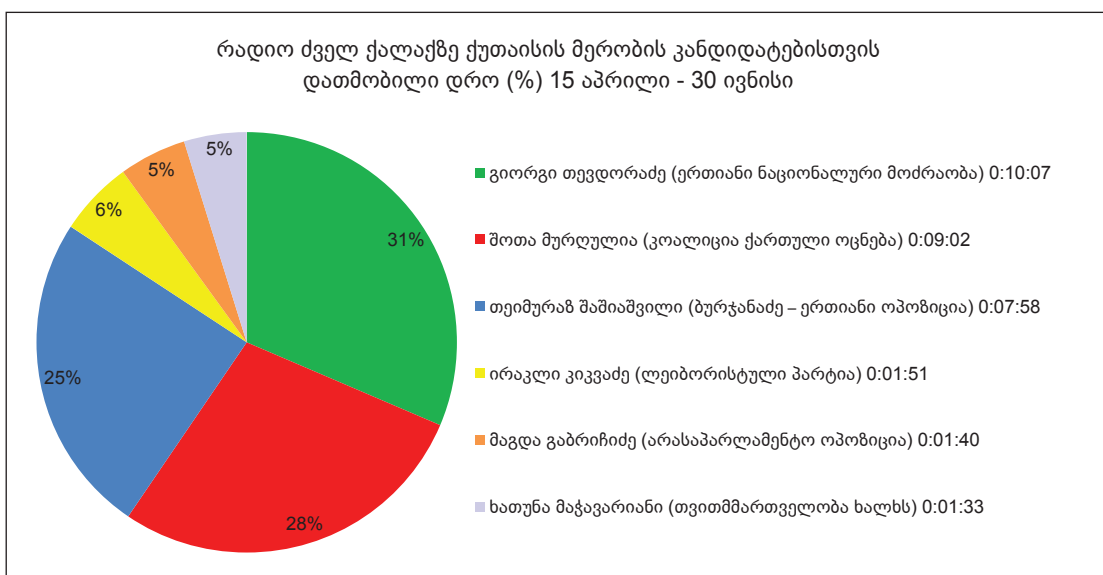
რადიო „ძველი ქალაქი“ აქცენტს ქუთაისში მიმდინარე მოვლენების გაშუქებაზე აკეთებდა. სიუჟეტები მიუკერძოებელი იყო და ჟურნალისტები არც ერთი პოლიტიკური ძალის მიმართ სუბიექტურ დამოკიდებულებას არ გამოხატავდნენ. მონიტორინგის დასაწყისში მოვლენები უფრო ზედაპირულად შუქდებოდა და ახალი ამბები ერთ წყაროს ეყრდნობოდა. თუმცა, შემდგომ პერიოდში სიტუაცია შეიცვალა: სიუჟეტები უფრო დაბალანსებული გახდა და ჟურნალისტებმა კრიტიკული კითხვების დასმა დაიწყეს.

რადიომუშავებელი მოკლე საინფორმაციო გამოშვებებს ამზადებდა. სუბიექტებს სულ 2 საათი და 23 წუთი დაეთმო, თუმცა სიუჟეტები მრავალფეროვანი იყო. მაგალითად, ყველაზე ხშირად გაშუქებულ ორ სუბიექტს, კოალიცია „ქართულ ოცნებასა“ და მთავრობას, დროის დიდი ნაწილი უარყოფით ტონში დაუგროვდათ, რაც ჟურნალისტის მწვავე შეკითხვებით იყო გამოწვეული. მონიტორინგის სუბიექტებს საშუალოდ დროის 38% პირდაპირი საუბრისთვის დაეთმო. ამ დროს პოლიტიკოსები საკუთარ უპირატესობებზე საუბრისთვის იყენებდნენ, რის გამოც სუბიექტებს დადებითი ტონის მაჩვენებელიც დაუგროვდათ. რადიომუშავებელი აქტიურად აშუქებდა მოსახლეობის პრობლემებს და მათი მოგვარების გზების შესახებ პასუხისმგებელ პირებს მიმართავდა.

ამასთან, ჟურნალისტები პროაქტიურობით გამოირჩეოდნენ და დამატებითი ინფორმაციის მოძიებას ცდილობდნენ. მაგალითად, 15 მაისს ჟურნალისტი ცდილობდა გაერკვია, შეიძლება თუ არა ვეტერანებისთვის დახმარების მიცემა ამომრჩევლის მოსყიდვად ჩაითვალოს.

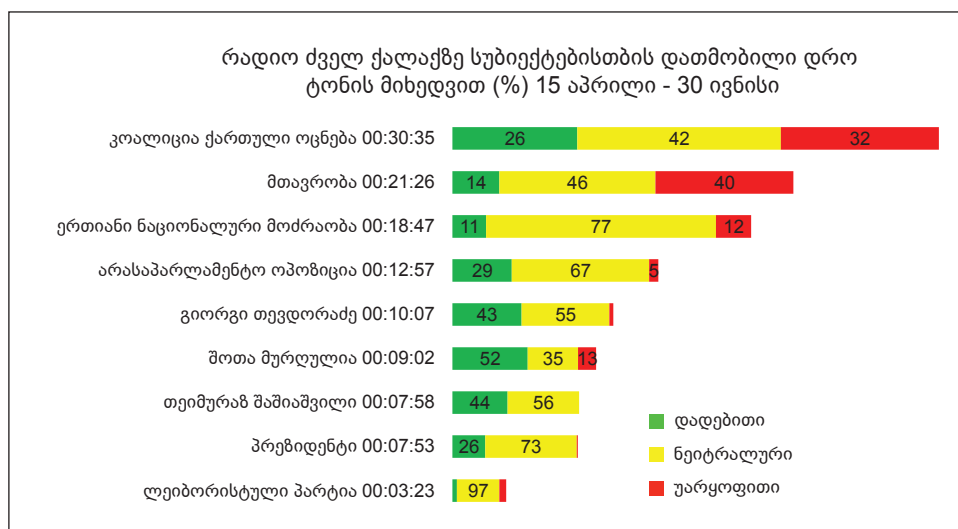
რადიომაუწყებელი საარჩევნო თემატიკასაც დიდ დროს უთმობდა. საარჩევნო გარემოს მიმოხილვის, შესაძლო დარღვევებისა და არასამთავრობო სექტორის შეფასებების გარდა, მერობის კანდიდატებიც გაშუქდნენ. არჩევნებში სამ უმაღლესი შედეგის მქონე კანდიდატს სამ წუთზე მეტი დრო დაეთმო. მთლიანობაში, ქუთაისის მერის პოსტის დასაკავებლად არჩევნებში მონაწილე 7 კანდიდატიდან 6 გაშუქდა.

დიაგრამა 13

2013 წელთან შედარებით რადიომაუწყებელმა საინფორმაციო გამოშვებების ხანგრძლივობა შეამცირა. მიუხედავად ამისა, ზედაპირული სიუჟეტების პრობლემა შედარებით გამოსწორდა და მოვლენები უფრო სიღრმისეულად შუქდებოდა.

დიაგრამა 14

რადიო „ჭერეთი“ (ქ. ლაგოდები)

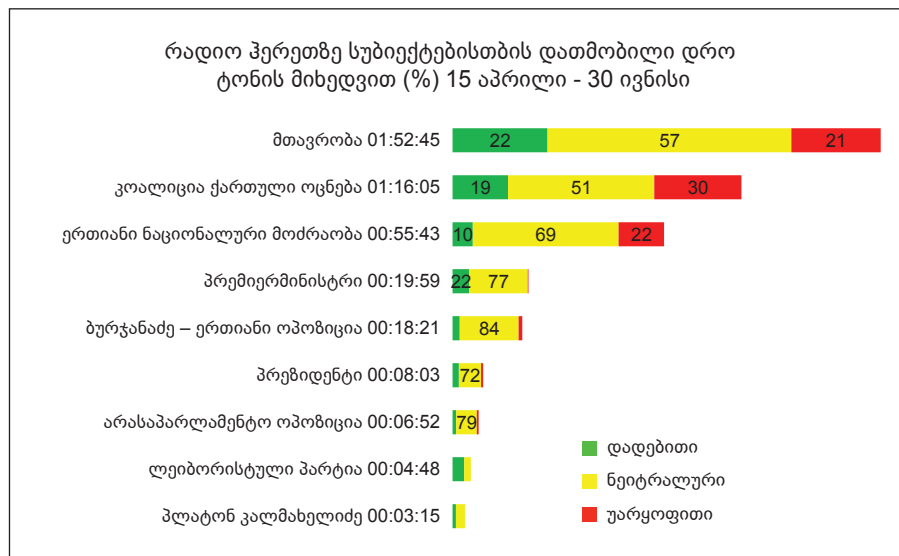
რადიო „ჭერეთი“, ძირითადად, კახეთში მიმდინარე მოვლენებს აშუქებდა. ჟურნალისტები დამატებითი ინფორმაციის მოძიებას ცდილობდნენ და ეთერში გასული მასალა მხოლოდ პოლიტიკოსთა განცხადებებს არ ემყარებოდა. რადიომუწყებელი მოსახლეობის პრობლემების გაშუქებას დიდ დროს უთმობდა. ჟურნალისტები პოლიტიკოსებს ოპონენტთა განცხადებებზე ზოგადი კომენტარის გაკეთების ნაცვლად, კითხვებს კონკრეტული პრობლემების კონტექსტში უსვამდნენ. ამასთან, ისინი საკითხის ერთჯერადად გაშუქებით არ შემოიფარგლებოდნენ და მომდევნო საინფორმაციო გამოშვებებში მსმენელს მოვლენების განვითარების შესახებ დამატებით ინფორმაციას აწვდიდნენ.

მონიტორინგის განმავლობაში სუბიექტებს 5 საათი და 27 წუთი დაეთმო. აქედან მთავრობის გაშუქებაზე დროის 34% მოდიოდა, კოალიცია „ქართული ოცნების“ გაშუქებაზე - 23%, ხოლო „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ გაშუქებაზე - 17%. სამივე სუბიექტს დრო უარყოფით ტონშიც დაუგროვდათ, რაც ხშირად, ჟურნალისტის კრიტიკული კითხვებიდან გამომდინარეობდა. ამასთან, დროის, საშუალოდ, 38% პირდაპირ საუბარს ეთმობოდა. ახალი ამბების ნაწილი დაუბალანსებლად შუქდებოდა, თუმცა დღის მთავარ თემაზე მომზადებული სიუჟეტი ყოველთვის წყაროთა მრავალფეროვნებით გამოირჩეოდა.

რადიომუწყებელი საარჩევნო თემატიკის გაშუქებისას აქცენტს ადმინისტრაციული რესურსის გამოყენების საფრთხეზე, ცესკოს განცხადებებსა და არასამთავრობო სექტორის შეფასებებზე აკეთებდა. ჟურნალისტები თელავის მერობის კანდიდატებსაც აშუქებდნენ, თუმცა მათ შესახებ მოკლე და ზედაპირული ინფორმაცია ვრცელდებოდა. მათი საარჩევნო პროგრამები თითქმის არ განხილულა. სამ წუთზე მეტი დრო მხოლოდ კოალიცია „ქართული ოცნების“ თელავის მერობის კანდიდატს დაეთმო.

2012-2013 წლებთან შედარებით, რადიომუწყებელი უფრო მრავალფეროვან საინფორმაციო გამოშვებებს ამზადებდა. „ჭერეთის“ ჟურნალისტები პროაქტიურობით გამოირჩეოდნენ და პროფესიული ეთიკის სტანდარტებსაც იცავდნენ.

დიაგრამა 15

რადიო „აჭარა“ (ქ. ბათუმი)

რადიო „აჭარა“ მოკლე საინფორმაციო გამოშვებებს ამზადებდა. მონიტორინგის დასაწყისში ახალი ამბები ერთ წყაროზე დაყრდნობით მზადდებოდა და საკითხის გარშემო განსხვავებულ მოსაზრებებს არ აშუქებდა. თუმცა, მაისის ბოლოდან ჟურნალისტები შედარებით გააქტიურდნენ და სიუჟეტებიც უფრო მრავალფეროვანი გახდა.

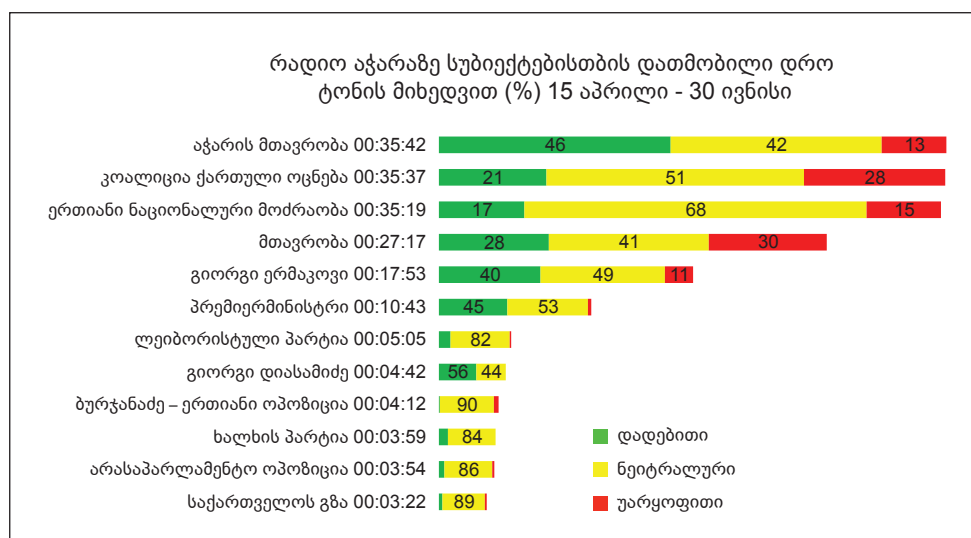
მონიტორინგის სუბიექტებს 3 საათი და 17 წუთი დაეთმო, აქედან ყველაზე მეტი დრო აჭარის მთავრობას, კოალიცია „ქართულ ოცნებას“ და „ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას“ დაუგროვდათ (18-18%). ჟურნალისტები ხელისუფლების აქტივობებს ყოველგვარი კრიტიკის გარეშე აშუქებდნენ. მაგალითად, აჭარის მთავრობის წარმატებით განხორციელებული პროექტების გაშუქებას დიდი დრო ეთმობოდა, ხოლო მოუგვარებელ პრობლემებთან დაკავშირებით პასუხისმგებელ პირებს მწვავე კითხვებზე პასუხის გაცემა თითქმის არ უწევდათ. შესაბამისად, აჭარის მთავრობა დროის 46% დადებით ტონში გაშუქდა. თუმცა, სუბიექტებს დრო უარყოფით ტონშიც დაეთმო, რადგან ჟურნალისტები ოპოზიციონერი პოლიტიკოსების მიერ ხელისუფლების მიმართ გაკეთებული კრიტიკული განცხადებების გაშუქებას არ ერიდებოდნენ.

რადიომაუწყებელი მოსახლეობის სოციალურ პრობლემებს დიდ დროს უთმობდა, თუმცა უმეტესად, მოქალაქეთა განცხადებების ციტირებით შემოიფარგლებოდა: არც პასუხისმგებელი პირების კომენტარები შუქდებოდა და სხვა საინფორმაციო გამოშვებებში მოვლენათა შემდგომი განვითარების შესახებ ინფორმაციაც აღარ ვრცელდებოდა.

ჟურნალისტები არჩევნების კონტექსტში პოლიტიკოსების, არასამთავრობო სექტორისა და მოქალაქეთა განცხადებებს ხშირად აშუქებდნენ. სამ წუთზე მეტი დრო მეორე ტურში გასულ კოალიცია „ქართული ოცნებისა“ და „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ მერობის კანდიდატებს დაეთმო. ჟურნალისტებმა არჩევნების დღეს გამოვლენილი დარღვევები აქტიურად და დაბალანსებულად გააშუქეს. სხვა რადიომაუწყებლებთან შედარებით, მეორე ტურის მიმართ მეტი ინტერესი იგრძნობოდა.

2013 წლის მონიტორინგის მსგავსად, ხელისუფლების აქტივობების კრიტიკული კითხვების დასმის გარეშე გაშუქება კვლავაც პრობლემად დარჩა. ჟურნალისტები ანალიტიკურ სიუჟეტებს არც ამჯერად ამზადებდნენ. თუმცა, წელს არჩევნების თემას უფრო დიდი ყურადღება ეთმობოდა და არასაპრალემენტო ოპოზიციური პარტიებიც უფრო აქტიურად შუქდებოდნენ.

დიაგრამა 16

დასკვნა

რადიომაუწყებლების მთავარი პრობლემა ანალიზს მოკლებული სიუჟეტები იყო, სადაც ჟურნალისტები არ სვამდნენ კრიტიკულ კითხვებს და დამატებითი ინფორმაციის მოძიებას არ ცდილობდნენ. ამ საკითხების მოგვარება რადიომაუწყებლებისთვის მთავარი გამოწვევაა.

ჟურნალისტებს უფრო მეტი პროაქტიურობა სჭირდებათ, რათა მრავალფეროვანი სიუჟეტები მოამზადონ. მოვლენების გაშუქებისას ექსპერტთა ჩართვა და ჟურნალისტის მხრიდან ემპირიული მონაცემების მოძიება რადიომაუწყებლებს საშუალებას მისცემდა, რომ საინფორმაციო გამოშვებაში გასული ინფორმაცია მხოლოდ პოლიტიკოსთა განცხადებების ციტირებით აღარ შემოფარგულიყო.

რადიომაუწყებლებმა ამომრჩევლის მიერ ინფორმირებული არჩევანის გაკეთებას ხელი რომ შეუწყოს, მხოლოდ კანდიდატთა მოსახლეობასთან შეხვედრების გაშუქება საკმარისი არ არის და საარჩევნო პროგრამებზე მეტი ყურადღების გამახვილებაა საჭირო.

2012-2014 წლების მანძილზე ჩატარებული მონიტორინგის შედეგები ცხადყოფს, რომ რადიომაუწყებლების ჟურნალისტები პროფესიული ეთიკის სტანდარტებს არ არღვევენ. მედიის განვითარების აუცილებელი პირობაა, რომ ჟურნალისტებმა მოვლენების მიუკერძოებლად, ხმით/მუსიკით მანიპულაციისა და სიძულვილის ენის გამოყენების გარეშე გაშუქების ტენდენცია შეინარჩუნონ.

ბეჭდური მედიის მონიტორინგი

15 აპრილი - 30 ივნისი, 2014

2014 წლის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებთან დაკავშირებით „სამოქალაქო განვითარების ინსტიტუტი“ (CDI) ატარებს მედიამონიტორინგს ევროკავშირისა და გაეროს განვითარების პროგრამის მიერ დაფინანსებული პროექტის „პროფესიონალური მედია არჩევნებისთვის“ ფარგლებში. მონიტორინგი განხორციელდა 2014 წლის 15 აპრილიდან 2014 წლის 30 ივნისის ჩათვლით და მოიცვა 7 გამოცემა: „რეზონანსი“, „ახალი თაობა“, „ასავალ-დასავალი“, „ალია“, „ვერსია“, „კვირის ქრონიკა“, „კვირის პალიტრა“.

ძირითადი მიგნებები

მონიტორინგის შედეგად გამოვლინდა, რომ ქართულ ბეჭდურ მედიაში საკმაოდ ხშირად ირღვევა ჟურნალისტური სტანდარტები და ეთიკის ნორმები. ხშირია ჟურნალისტთა მხრიდან სუბიექტური და დაუსაბუთებელი მსჯელობა, გადაუმოწმებელი ფაქტების გამოქვეყნებისა და შეურაცხყოფელი ტერმინოლოგიის გამოყენების შემთხვევები. ჟურნალისტური ეთიკის ნორმების განსაკუთრებულად უხეში დარღვევები სისტემატურად გვხვდებოდა გაზეთებში: „ასავალ-დასავალი“, „კვირის ქრონიკა“ და „ალია“. ჟურნალისტთა მხრიდან სუბიექტური მსჯელობისა და შეურაცხყოფელი ტერმინოლოგიის გამოყენების შემთხვევები შეგვხვდა „ვერსიასა“ და „ახალ თაობაშიც“, თუმცა, ნაკლები სიხშირით. „რეზონანსი“ და „კვირის პალიტრა“ კი საკმაოდ ობიექტურად აშუქებდნენ მიმდინარე პოლიტიკურ პროცესებს და ჟურნალისტური სტანდარტების უხეში დარღვევის შემთხვევები ამ გამოცემებში არ გამოვლენილა.

პოლიტიკური პარტიების საქმიანობის გაშუქებისას, მონიტორინგისთვის შერჩეულ ყველა გამოცემაში ჭარბობდა „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ კრიტიკა. უარყოფითი ტონის ყველაზე მაღალი მაჩვენებლები ყველა შერჩეულ გაზეთში სწორედ ამ პარტიას ჰქონდა. საქართველოს პარლამენტის მიერ ანტიდისკრიმინაციული კანონის მიღების შემდეგ ბეჭდურ მედიაში იმატა კოალიცია „ქართული ოცნების“ კრიტიკამ. ეს ცვლილება განსაკუთრებით დაეტყო გაზეთებს „ასავალ-დასავალი“, „კვირის ქრონიკა“ და „ალია“, რომელთა რედაქციები ღიად გამოხატავდნენ უკმაყოფილებას მმართველი პარტიის მიმართ, რადგან მან ხსენებული კანონის მიღებას დაუჭირა მხარი. გაზეთი „ალია“ ღიად მოუწოდებდა მკითხველს, არჩევნებში ხმა არ მიეცათ „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ ან კოალიცია „ქართული ოცნებისთვის“.

მერობის კანდიდატთა საქმიანობის გაშუქებისას გაზეთებში იშვიათად იყო განხილული მათი საარჩევნო პროგრამები. მეტწილად ყურადღება გამახვილებული იყო მათ პიროვნულ შეფასებაზე სხვადასხვა რესპონდენტის მხრიდან. თბილისის მერობის კანდიდატების გაშუქებისას უარყოფითი ტონის ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ კანდიდატს, ნიკა მელიას, ერგო.

2012 წლის საპარლამენტო და 2013 წლის საპრეზიდენტო არჩევნების პერიოდში ქართული ბეჭდური მედიის მონიტორინგი განახორციელა ორგანიზაციამ - „სამართლიანი არჩევნებისა და დემოკრატიის საერთაშორისო საზოგადოება“, რომლის ანგარიშებში ჩანს, რომ გასულ წლებში ჩატარებული მონიტორინგის პერიოდშიც საკმაოდ ხშირად ირღვეოდა ჟურნალისტური სტანდარტები და ეთიკის ნორმები ბეჭდურ მედიაში. როგორც ანგარიშებში წერია, 2013 წლის საპრეზიდენტო არჩევნების დროსაც ნაკლებად შუქდებოდა კანდიდატთა საარჩევნო პროგრამები და ძირითადი ყურადღება პოლიტიკური პარტიებისა და სახელისუფლებო სტრუქტურების საქმიანობაზე იყო გამახვილებული. ხშირი იყო დაუზუსტებელი ფაქტების გამოქვეყნების შემთხვევებიც. როგორც ჩანს, 2012 წლის საარჩევნო პერიოდის შემდეგ ქართულ ბეჭდურ მედიაში მნიშვნელოვანი ცვლილებები არ მომხდარა. თუმცა, 2014 წლის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების დროს ბეჭდურ მედიაში იმატა

ჟურნალისტთა მხრიდან შეურაცხყოფელი და დისკრიმინაციული ტერმინოლოგიის გამოყენების შემთხვევებმა. 2014 წლის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების მედიამონიტორინგის შედეგად, 15 აპრილიდან 30 ივნისის ჩათვლით, ბეჭდურ მედიაში გამოიკვეთა შემდეგი ტენდენციები:

- მონიტორინგისთვის შერჩეულ ყველა გამოცემაში ჭარბობდა „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ კრიტიკა;
- პარლამენტის მიერ ანტიდისკრიმინაციული კანონის მიღების შემდეგ ქართულ ბეჭდურ მედიაში მკვეთრად გაიზარდა მთავრობისა და კოალიცია „ქართული ოცნების“ კრიტიკა;
- ეს ცვლილება განსაკუთრებით შესამჩნევი იყო გამოცემებში: „ალია“, „ასავალ-დასავალი“, „ახალი თაობა“ და „კვირის ქრონიკა“;
- გაზეთი „ალია“ ღიად მოუწოდებდა მკითხველს, რომ არჩევნებში ხმა არ მიეცათ „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ ან კოალიცია „ქართული ოცნებისთვის“.
- ნაკლებად შექდებოდა მერობის კანდიდატების წინასაარჩევნო საქმიანობა; გამოცემები მეტ ყურადღებას უთმობდნენ პოლიტიკური პარტიებისა და სახელისუფლებო ძალების გაშუქებას;
- ნაკლები ყურადღება ეთმობოდა მერობის კანდიდატთა საარჩევნო პროგრამებს;
- მერობის კანდიდატებს შორის უარყოფითი ტონის ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ თბილისის მერობის კანდიდატს, ნიკა მელიას, აღმოაჩნდა;
- ჟურნალისტური სტანდარტები და ეთიკის ნორმები ირღვეოდა გამოცემებში: „ალია“, „ასავალ-დასავალი“, „ვერსია“, „კვირის ქრონიკა“, „ახალი თაობა“;
- ჟურნალისტური სტანდარტებისა და ეთიკის ნორმების განსაკუთრებულად უხეში დარღვევები სისტემატურად გვხვდებოდა გამოცემებში: „ალია“, „ასავალ-დასავალი“ და „კვირის ქრონიკა“;
- ბეჭდურ მედიაში აქტიურად გაშუქდა სხვადასხვა პოლიტიკოსის შეფასებები არჩევნების შედეგებთან დაკავშირებით;
- არჩევნების დღის შემდეგ გაზეთებში შემცირდა მერობის კანდიდატთა გაშუქების სიხშირე.
- არჩევნების დღის შემდეგ სუბიექტების გაშუქებისას მოიმატა ნეიტრალური ტონის პროცენტულმა მაჩვენებლებმა;
- ქართული ბეჭდური მედიის მთავარ გამოწვევებს წარმოადგენს: ჟურნალისტთა მხრიდან სუბიექტური და დაუსაბუთებელი მსჯელობა, შეურაცხყოფელი ტერმინოლოგიის გამოყენება, დაუზუსტებელი ფაქტების გამოქვეყნება და ინფორმაციის წყაროთა ნაკლებობა ცალკეულ სტატიებში.

რეზონანსი

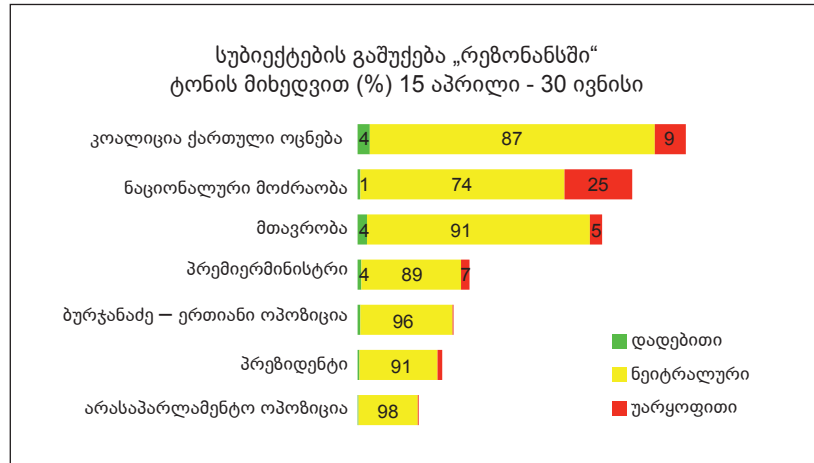
მონიტორინგის პერიოდში „რეზონანსი“ საკმაოდ ობიექტურად და მიუკერძოებლად აშუქებდა ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენებს. გამოცემაში არ შეიმჩნეოდა განსაკუთრებულად დადებითი ან უარყოფითი განწყობა რომელიმე პოლიტიკური ძალის მიმართ. დაცული იყო ჟურნალისტური სტანდარტები და ეთიკის ნორმები.

ყველაზე ინტენსიურად კოალიცია „ქართული ოცნების“ (26%), „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ (22%), მთავრობისა (20%) და პრემიერმინისტრის (9%) საქმიანობა შექდებოდა. მონიტორინგის არც ერთი სუბიექტის მიმართ არ დაფიქსირებულა დადებითი ან უარყოფითი ტონის განსაკუთრებულად მაღალი მაჩვენებლები. უარყოფითი ტონის შედარებით მაღალი მაჩვენებელი გამოიკვეთა „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ (25%) საქმიანობის გაშუქებისას (იხ. დიაგრამა 1). თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ უარყოფითი ტონი ძირითადად გვხვდებოდა რესპონდენტთა განცხადებებში და არა ჟურნალისტთა ტექსტებში. „რეზონანსის“ ჟურნალისტები მონიტორინგის პერიოდში თავს იკავებდნენ პოლიტიკური შეფასებებისა და დაუსაბუთებელი მსჯელობისაგან.

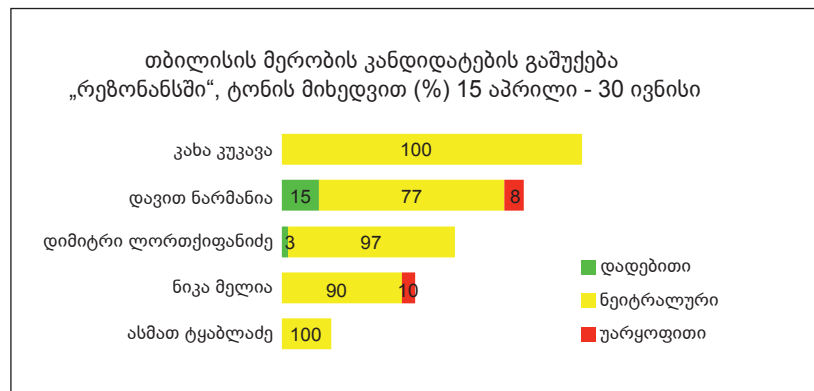
მერობის კანდიდატებს შორის „რეზონანსში“ ყველაზე ინტენსიურად თბილისის მერობის კანდიდატები შექდებოდნენ. დადებითი ტონის ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი (15%) კოალიცია „ქართული ოცნების“ კანდიდატის, დავით ნარმანიას, გაშუქებისას გამოიკვეთა (იხ. დიაგრამა 2).

მონიტორინგის შედეგად, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ მონიტორინგის პერიოდში „რეზონანსი“ საკმაოდ ობიექტურად და მიუკერძოებლად აშუქებდა ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენებს. თუმცა, უნდა აღინიშნოს უარყოფითი ტონის შედარებით მაღალი მაჩვენებელი „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ საქმიანობის გაშუქებისას, ხოლო, მეორე მხრივ, დადებითი ტონის მაღალი მაჩვენებელი კოალიცია „ქართული ოცნების“ კანდიდატის, დავით ნარმანიას, გაშუქებისას. მონიტორინგის პერიოდში ჟურნალისტური სტანდარტებისა და ეთიკის ნორმების დარღვევის შემთხვევები „რეზონანსში“ არ გამოვლენილა.

დიაგრამა 1

დიაგრამა 2

აღიი

მონიტორინგის პერიოდში „აღიი“ გამოირჩეოდა სხვადასხვა პოლიტიკური ძალისადმი საკმაოდ კრიტიკული განწყობით. გაზეთი განსაკუთრებით კრიტიკული იყო „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ მიმართ. ხშირად ირღვეოდა ჟურნალისტური სტანდარტები და ეთიკის ნორმები. გვხვდებოდა ჟურნალისტთა მხრიდან დაუსაბუთებელი მსჯელობა, არაეთიკური გამონათქვამები, დაუზუსტებელი ფაქტებისა და ნაკლებად სანდო წყაროდან მიღებული ინფორმაციის გამოქვეყნების შემთხვევები.

ყველაზე ინტენსიურად „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ (32%), კოალიცია „ქართული ოცნების“ (24%), მთავრობისა (16%) და პრემიერმინისტრის (10%) საქმიანობა გაშუქდა. უარყოფითი ტონის საკმაოდ მაღალი პროცენტული მაჩვენებელი დაფიქსირდა „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ (51%) გაშუქებისას (იხ. დიაგრამა 3). უარყოფითი ტონის მაღალი მაჩვენებლები ხვდა წილად კოალიცია „ქართულ ოცნებასა“ (35%) და მთავრობას (22%). თბილისის მერობის კანდიდატთა გაშუქებისას დადებითი ტონის ყველაზე მაღალი მაჩვენებლები გამოიკვეთა დიმიტრი ლორთქიფანიძისა (19%) და დავით ნარმანიას (17%), ხოლო უარყოფითი ტონის ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი კახა კუკავას (18%) მიმართ (იხ. დიაგრამა 4).

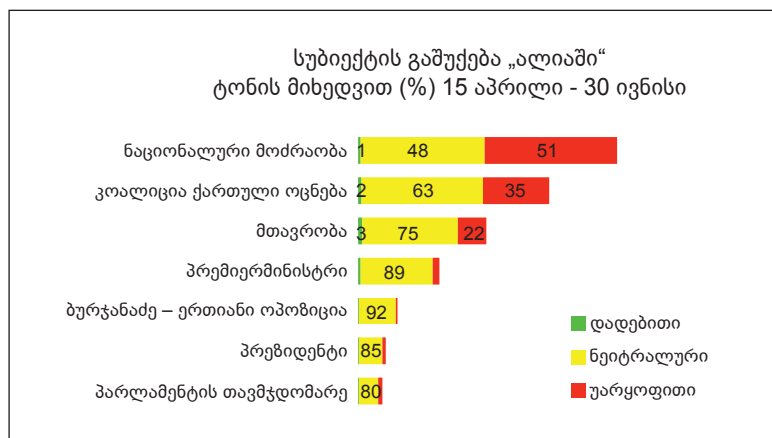
საქართველოს პარლამენტის მიერ ანტიდისკრიმინაციული კანონის მიღების შემდეგ „აღიიში“ მკვეთრად გაიზარდა კოალიცია „ქართული ოცნების“ კრიტიკა. 6 მაისის გამოცემის პირველ გვერდზე რედაქციამ გამოაქვეყნა მოზრდილი (საკმაოდ შეურაცხყოფელი ელემენტების შემცველი) სურათი, სათაურით - „ქართულმა ოცნებამ შენ მოგატყუა“. ამავე ნომერში გვხვდებოდა მოკლე განცხადებები, სადაც გადახაზული იყო ნომრები 5 და 41 - გაზეთის რედაქცია ღიად მოუწოდებდა მკითხველს, არჩევნებში ხმა არ მიეცათ „ერთიანი ნაციონალური

მოძრაობის“ ან კოალიცია „ქართულ ოცნებისათვის“. ამავე ნომრის პირველ გვერდზე რედაქციამ გამოაქვეყნა „ნეკროლოგი“, რომელიც „ქართული ოცნების უდროოდ გარდაცვალებას“ იუწყებოდა.

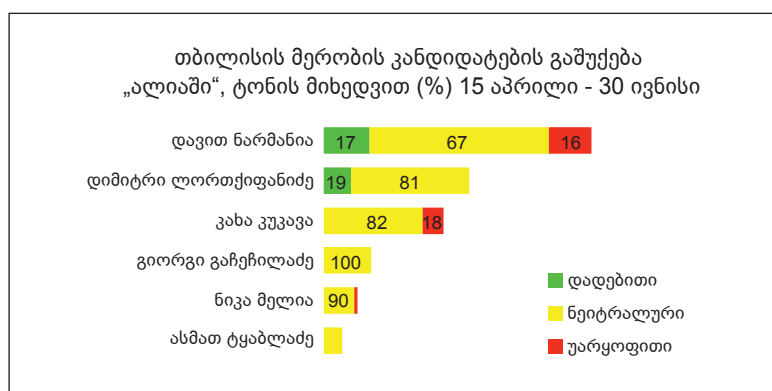
მონიტორინგის პერიოდში „ალიაში“ არაერთხელ შეგვხვდა ჟურნალისტური ეთიკის ნორმების უხეში დარღვევის შემთხვევები, რაც ძირითადად გამოიხატებოდა ჟურნალისტთა მხრიდან სხვადასხვა პოლიტიკოსის სუბიექტურ შეფასებაში, ჟურნალისტთა მიერ შეურაცხმყოფელი ტერმინოლოგიის გამოყენებასა და ნაკლებად სანდო წყაროზე დაყრდნობით მოპოვებული ინფორმაციის გამოქვეყნებაში. მაგალითად: „ეჰ, ჩემო ნაპრეზიდენტალო“, რაც დაგვტოვე, სულ ამოვარდნილხარ ფორმიდან, გაფიჟვინებულხარ, უფრო მეტად გასულელეებულხარ და „გაბომბებულ“ – „გადიშოვკებულხარ“, „ვაა, შენ ხარ გივი?! „ბოზობაზედ“ გიცან! „ხედავთ ხალხნო, რა დღეშია „ჭეშმარიტი ოპოზიცია“?! გივის ბოზობის მსოფლიო ჩემპიონის ტიტული „რიჟამ“ „აახია“, ამ ქვეყანაში ბოზობაც დასწრებაზეა!, „მაკა კილაძის აღშფოთებული „ნააზრევის“ ერთი „ფრთიანი“ ფრაზა, ზუსტი ეპითეტია იმ რეჟიმის, რაც „ნაციონალების“ ჰაკიმ ფაშამ მოუწყო ქართველ ხალხს, და რა არის „ნაციონალური მოძრაობა“? – „სატანაა, ეს დედა მოტ...ლი“ („ჩემო ნაპრეზიდენტალო“ რაც დაგვტოვე, სულ უფრო მეტად გასულელეებულხარ...“, 12.06.2014, გვ. 3-4).

მონიტორინგის შედეგად, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ „ალიამ“ საკმაოდ არაობიექტურად გააშუქა ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენები. სისტემატურად გვხვდებოდა ჟურნალისტური სტანდარტებისა და ეთიკის ნორმების უხეში დარღვევის შემთხვევები. გაზეთის ჟურნალისტები არ ერიდებოდნენ შეურაცხმყოფელი და დისკრიმინაციული ტერმინოლოგიის გამოყენებას სხვადასხვა პოლიტიკოსის გაშუქებისას. გაზეთის რედაქცია ღიად მოუწოდებდა მკითხველს, რომ არჩევნებში ხმა არ მიეცათ „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობისა“ და კოალიცია „ქართული ოცნებისთვის“.

დიაგრამა 3

დიაგრამა 4

კვირის პალიტრა

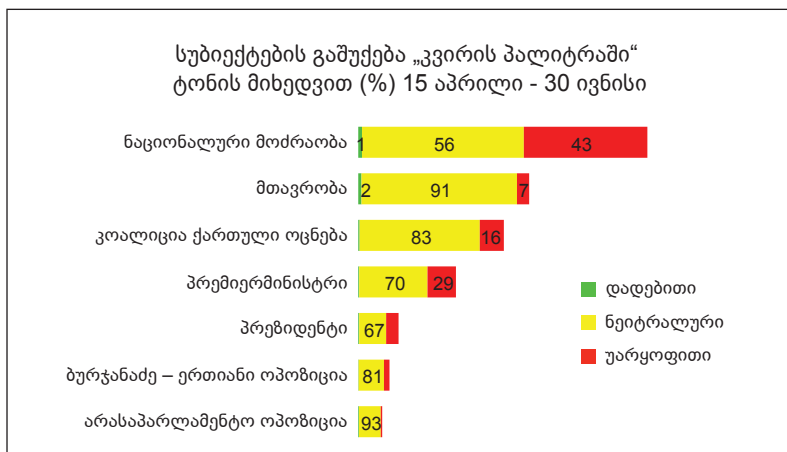
მონიტორინგის პერიოდში „კვირის პალიტრა“ საკმაოდ ობიექტურად და მიუკერძოებლად აშუქებდა ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენებს. გამოცემაში არ შეიმჩნეოდა განსაკუთრებულად დადებითი ან უარყოფითი განწყობა რომელიმე პოლიტიკური ძალის მიმართ. თუმცა, გაზეთში შეინიშნებოდა შედარებით უარყოფითი განწყობა „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ მიმართ. დაცული იყო ჟურნალისტური სტანდარტები და ეთიკის ნორმები.

ყველაზე ინტენსიურად „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ (35%), მთავრობის (21%), კოალიცია „ქართული ოცნებისა“ (18%) და პრემიერმინისტრის (12%) საქმიანობა გაშუქდა. უარყოფითი ტონის საკმაოდ მაღალი პროცენტული მაჩვენებელი „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ (43%) ერგო (იხ. დიაგრამა 5). უარყოფითი ტონის შედარებით მაღალი მაჩვენებლები გამოიკვეთა პრემიერმინისტრისა (29%) და კოალიცია „ქართული ოცნების“ (16%) გაშუქებისას. თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ უარყოფითი ტონი ძირითადად გვხვდებოდა რესპონდენტთა განცხადებებში და არა ჟურნალისტთა ტექსტებში. „კვირის პალიტრის“ ჟურნალისტები მონიტორინგის პერიოდში თავს იკავებდნენ პოლიტიკური შეფასებებისა და დაუსაბუთებელი მსჯელობისაგან.

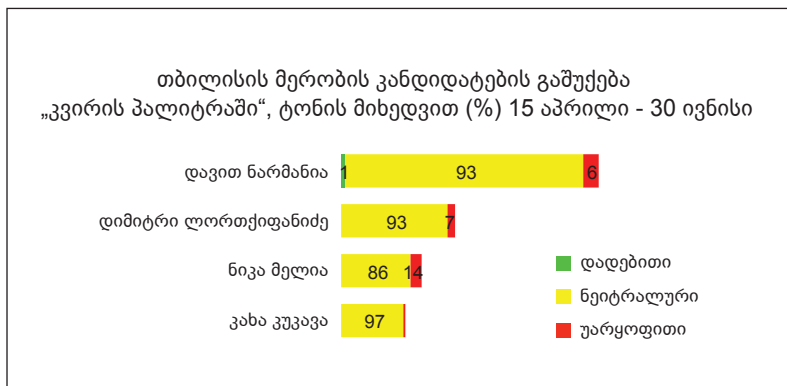
თბილისის მერობის კანდიდატთა გაშუქებისას გაზეთში ჭარბობდა ნეიტრალური ტონის მაჩვენებლები (იხ. დიაგრამა 6).

მონიტორინგის შედეგად, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ „კვირის პალიტრაში“ ობიექტურად და მიუკერძოებლად გააშუქა ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენები. თუმცა, გაზეთში შეიმჩნეოდა შედარებით უარყოფითი განწყობა „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ მიმართ. ჟურნალისტური სტანდარტებისა და ეთიკის ნორმების უხეში დარღვევის შემთხვევები „კვირის პალიტრაში“ არ გამოვლენილა.

დიაგრამა 5

დიაგრამა 6

ასავალ-დასავალი

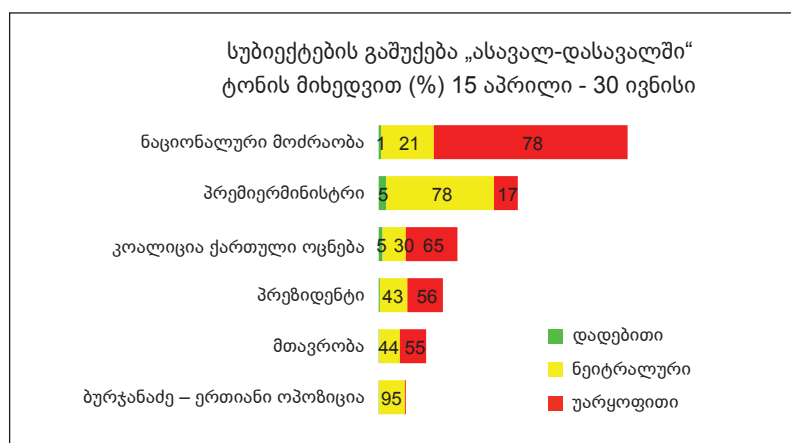
მონიტორინგის პერიოდში „ასავალ-დასავალი“ გამოირჩეოდა უკიდურესად კრიტიკული განწყობით როგორც „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“, ისე კოალიცია „ქართული ოცნებისა“ და სხვადასხვა სახელისუფლებო სტრუქტურის წარმომადგენელთა მიმართ. სტატიებში სისტემატურად ირღვეოდა ჟურნალისტური სტანდარტები და ეთიკის ნორმები. ხშირი იყო ჟურნალისტთა მხრიდან დაუსაბუთებელი მსჯელობა და შეურაცხყოფელი ტერმინოლოგიის გამოყენების შემთხვევები. მონიტორინგის მოცემულ პერიოდში „ასავალ-დასავალმა“ უკიდურესად არაობიექტურად გააშუქა ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენები.

ყველაზე ინტენსიურად შექდებოდა „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ (36%), პრემიერმინისტრი (20%), კოალიცია „ქართული ოცნება“ (11%) და პრეზიდენტი (9%). უარყოფითი ტონის უკიდურესად მაღალი პროცენტული მაჩვენებლები გამოიკვეთა „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ (78%), კოალიცია „ქართული ოცნების“ (65%), პრეზიდენტისა (56%) და მთავრობის (55%) გაშუქებისას (იხ. დიაგრამა 7). უარყოფითი ტონის ყველაზე დაბალი პროცენტული მაჩვენებელი კი „ბურჯანაძე - ერთიან ოპოზიციას“ (4%) ჰქონდა. მერობის კანდიდატთა წინასაარჩევნო საქმიანობა „ასავალ-დასავალს“ აქტიურად არ გაუშუქებია.

საქართველოს პარლამენტის მიერ ანტიდისკრიმინაციული კანონის მიღების შემდეგ „ასავალ-დასავალში“ მკვეთრად გაიზარდა კოალიცია „ქართული ოცნების“ კრიტიკა. მონიტორინგის პერიოდში „ასავალ-დასავალში“ წარმოდგენილი იყო უმეტესად ისეთი რესპონდენტების კომენტარები თუ ინტერვიუები, რომლებიც უარყოფითად იყვნენ განწყობილნი როგორც „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“, ისე კოალიცია „ქართული ოცნების“ მიმართ. ამ პარტიების მიმართ სუბიექტურ მსჯელობასა და შეურაცხყოფელი ლექსიკის გამოყენებას არც გაზეთის ჟურნალისტები ერიდებოდნენ; მაგალითად: „დიახ, სააკაშვილს პოლიტიკურმა სიფილისმა დარია ხელი...“, „...ბოლოს კი სააკაშვილი აუცილებლად მოხვდება იქ, სადაც მისნაირი „დავით აღმაშენებლები“ და „ილია ჭავჭავაძეები“ მრავლად არიან, ანუ ხალათიან გიჟებთან...“, „...თუმცა როგორც ჩანს, სააკაშვილის შიზოფრენია დღითიდღე პროგრესირებს...“ („საბურავი ხარ შენე?“, 28.04.2014, გვ. 2), „ევროკავშირთან ჩვენი ქვეყნის შემდგომი დაახლოება პირდაპირ არის მიბმული იმაზე, თუ რამდენად მხნედ და თავისუფლად იგრძნობენ თავს საქართველოში პედერასტები და ნაცები! და აი, ამ ნაცპედერასტულ მიზანსცენას ევროპული სიდინჯითა და აუღელვებლობით დააკვირდებიან...“ („რომპეის ჩირაღდნები“, 19.05.2014, გვ. 3), „სასაკრებულოდ გამოყოფილი რომელიღაც ერთუჭრედიანი ნაცი, ძალიანაც რომ მოინდომოს, იმდენს ვერ ავნებს ქალაქს და ქვეყანას, რამდენიც უკვე ავნო ამ დავით ზურაბიშვილმა!“ (სტატიას თან ახლავს დავით ზურაბიშვილის საარჩევნო ფოტო, რომელიც არის გადახაზული. „რატომ გადავხაზე საარჩევნო ბიულეტენში „ქართული ოცნების“ რესპუბლიკელი კანდიდატი!“, 16.06.2014, გვ. 11). თუმცა, მონიტორინგის პერიოდში შეგვხვდა გაზეთის ჟურნალისტთა მხრიდან კოალიცია „ქართული ოცნების“ თბილისის მერობის კანდიდატის, დავით ნარმანიას, მიმართ საკმაოდ დადებით კონტექსტში მოხსენიების შემთხვევებიც; მაგალითად: „ყოველგვარი რევერანსების გარეშე შემოიძლია ვთქვა - დათო არის თხემით ტერფამდე ქართველი კაცი, უწესიერეს ქართულ ოჯახში აღზრდილი ახალგაზრდა, რომელსაც ქართულად უძგერს გული!“ („მეორე ტური თბილისის ცენტრში დავით აღმაშენებლის ძეგლის დაბრუნება უნდა იყოს!“, 16.06.2014, გვ. 2).

მონიტორინგის შედეგად, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ „ასავალ-დასავალმა“ უკიდურესად არაობიექტურად გააშუქა ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენები. გაზეთში სისტემატურად გვხვდებოდა ჟურნალისტური სტანდარტებისა და ეთიკის ნორმების უხეში დარღვევის შემთხვევები.

დიაგრამა 7

ახალი თაობა

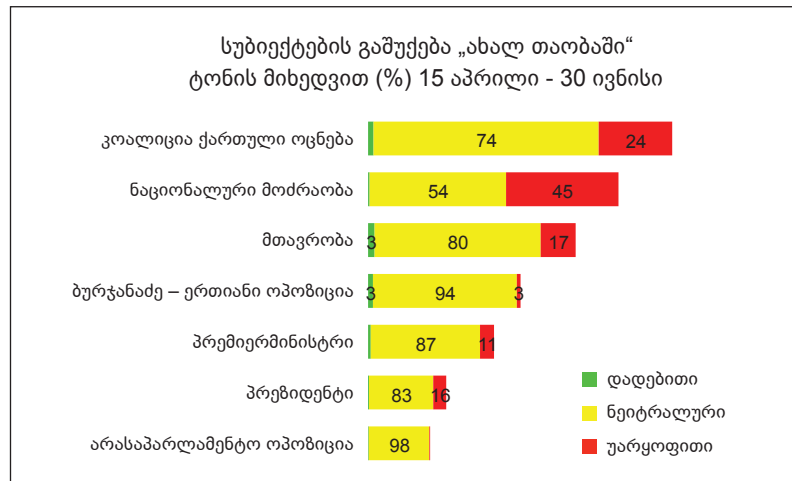
მონიტორინგის პერიოდში „ახალი თაობა“ საკმაოდ კრიტიკული იყო როგორც მმართველი პარტიის, ისე ოპოზიციის, განსაკუთრებით „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ საქმიანობის გაშუქებისას. რიგ შემთხვევებში გვხვდებოდა ჟურნალისტური სტანდარტებისა და ეთიკის ნორმების დარღვევის შემთხვევები, რაც გამოიხატებოდა ჟურნალისტთა დაუსაბუთებელ მსჯელობასა და არაეთიკურ გამონათქვამებში.

ყველაზე ინტენსიურად კოალიცია „ქართული ოცნების“ (24%), „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ (20%), მთავრობისა (16%) და „ბურჯანაძე - ერთიანი ოპოზიციის“ (12%) საქმიანობა შუქდებოდა. აღსანიშნავია უარყოფითი ტონის საკმაოდ მაღალი პროცენტული მაჩვენებელი „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ (45%) საქმიანობის გაშუქებისას (იხ. დიაგრამა 8); ასევე, უარყოფითი ტონის შედარებით მაღალი პროცენტული მაჩვენებლები კოალიცია „ქართული ოცნების“ (24%), მთავრობისა (17%) და პრეზიდენტის (16%) გაშუქებისას. თბილისის მერობის კანდიდატთა გაშუქებისას უარყოფითი ტონის ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი ნიკა მელიას (16%), ხოლო დადებითი ტონის ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი დიმიტრი ლორთქიფანიძეს (35%) ერგოთ (იხ. დიაგრამა 9).

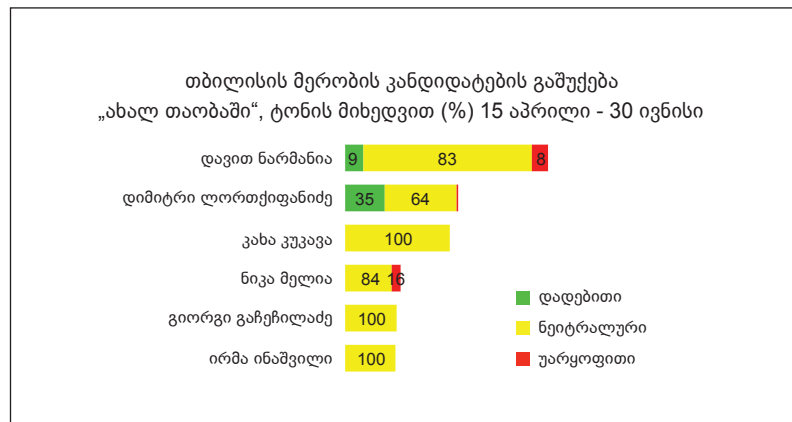
პარლამენტის მიერ ანტიდისკრიმინაციული კანონის მიღების შემდეგ „ახალ თაობაში“ გახშირდა კოალიცია „ქართული ოცნებისა“ და მთავრობის კრიტიკა. მონიტორინგის მოცემულ პერიოდში არაერთხელ დაფიქსირდა ჟურნალისტთა მხრიდან სუბიექტური მსჯელობა და არაეთიკური გამონათქვამები როგორც „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“, ისე კოალიცია „ქართული ოცნებისა“ და მთავრობის წარმომადგენელთა მიმართ. მაგალითად: „ამირსპასალარ ირაკლი ალასანიას თავზე შავი ღრუბლები გროვდება“ („ირინა იმერლიშვილი ირაკლი ალასანიას წინააღმდეგ“, 10.05.2014, გვ. 2), „ნაცებს, ოცნების დოყლაპიობითა და რესპუბლიკელების მხარდაჭერით, ხელისუფლებაში დაბრუნება სურთ“ („შეთქმულება აჭარის „ქართულ ოცნებაში“, 16.05.2014, გვ. 4). ასევე, მონიტორინგის მოცემულ პერიოდში დაფიქსირდა შემთხვევა, როდესაც გაზეთის ჟურნალისტმა ერთ-ერთი პარტიის მხარდამჭერებს მიმართა შეურაცხმყოფელი სიტყვებით: „ხუთეულის ფანებო, არ ინერვიულოთ, თქვენი რჩეულების დიპლომებს მიაკვლიეს!!“ („რატომ მალავს პარლამენტის აპარატი გოკა გაბაშვილის და ნუგზარ წიკლაურის დიპლომებს“, 8.05.2014, გვ. 6).

მონიტორინგის შედეგად, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ „ახალ თაობაში“ შეინიშნება უარყოფითი განწყობა როგორც კოალიცია „ქართული ოცნების“, ისე „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობისა“ და მთავრობის მიმართ. დადებითი ტონი ყველაზე ხშირად გვხვდებოდა „ბურჯანაძე - ერთიანი ოპოზიციის“ კანდიდატის, დიმიტრი ლორთქიფანიძის, გაშუქებისას. რიგ შემთხვევებში ირღვეოდა ჟურნალისტური სტანდარტები და ეთიკის ნორმები.

დიაგრამა 8

დიაგრამა 9

ვერსია

მონიტორინგის პერიოდში „ვერსიაში“ შეიმჩნეოდა საკმაოდ კრიტიკული განწყობა „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ მიმართ. ახალი ამბების გაშუქებისას გაზეთში უმეტესად დაცული იყო ჟურნალისტური სტანდარტები და ეთიკის ნორმები, თუმცა საავტორო სტატიებში ხშირი იყო დაუსაბუთებელი მსჯელობა და არაეთიკური გამონათქვამები.

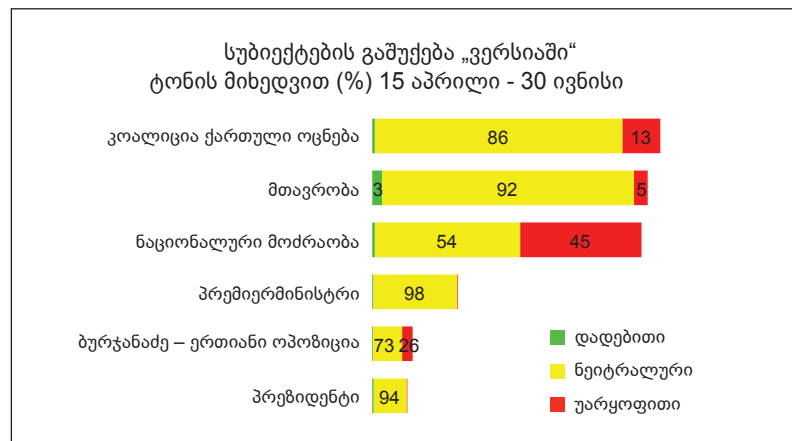
ყველაზე ინტენსიურად კოალიცია „ქართული ოცნების“ (26%), მთავრობისა (25%) და „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ (24%) საქმიანობა გაშუქდა. უარყოფითი ტონის განსაკუთრებულად მაღალი მაჩვენებელი გამოიკვეთა „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ (45%) გაშუქებისას. დადებითი ან უარყოფითი ტონის მაღალი მაჩვენებლები სხვა სუბიექტების გაშუქებისას არ დაფიქსირებულა (იხ. დიაგრამა 10). თბილისის მერობის კანდიდატთა გაშუქებისას აღსანიშნავია უარყოფითი ტონის მაღალი პროცენტული მაჩვენებლები ნიკა მელიას (65%), ასმათ ტყაბლაძისა (77%) და კახა კუკავას (73%) გაშუქებისას. დადებითი ტონის ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი კი დავით ნარმანიას (5%) ჰქონდა (იხ. დიაგრამა 11).

მონიტორინგის პერიოდში გაზეთში არაერთხელ შეგვხვდა ჟურნალისტთა მხრიდან სუბიექტური მსჯელობა და არაეთიკური გამონათქვამები სხვადასხვა პოლიტიკოსის მიმართ, მეტწილად კი „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ წარმომადგენელთა მიმართ. მაგალითად: „9 წლის განმავლობაში, ნაციონალურ მოძრაობას შერისიძების, საკუთარი ერის დასჯის, დაპატიმრების, გაუპატიურების, მოკვლისა და სულში ჩაფურთხების მეტი თითქმის არაფერი უკეთებია“ („ბომბი, რომელსაც ნაციონალები არჩევენამდე რამდენიმე დღით ადრე

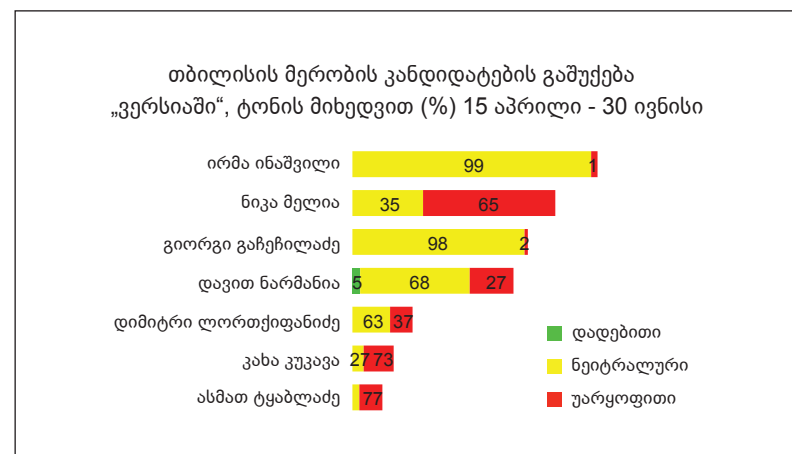
ააფეთქებენ“, 12.05.2014, გვ. 3). გაზეთში არაერთხელ შეგვხვდა ნაკლებად სანდო წყაროზე დაყრდნობით მოპოვებული ინფორმაციის გამოქვეყნების შემთხვევები; მაგალითად: „კულუარებში გავრცელებული ვერსიით, როგორც ამბობენ, სწორედ მოროშკინას რეკომენდაციით, უდო-ს კომისიამ ვადაზე ადრე გაათავისუფლა...“, „სასჯელადსრულების კულუარებში ამბობენ, მოროშკინას აღნიშნული კონტაქტებისა და ნაცნობობის შესახებ „ზემოთ“ შეიტყვეს და შეიმჩნიესო“. („ლალი მოროშკინას გახმაურებული „ცხის სკანდალი“, 21.05.2014, გვ. 5). თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ არჩევნების მოახლოებასთან ერთად გაზეთში იკლო ჟურნალისტური სტანდარტების უხეში დარღვევის შემთხვევებმა.

მონიტორინგის შედეგად, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ „ვერსია“ საკმაოდ კრიტიკულად იყო განწყობილი „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ მიმართ. ახალი ამბების გაშუქებისას უმეტესად დაცული იყო ჟურნალისტური სტანდარტები და ეთიკის ნორმები. საავტორო სტატიებში კი არაერთხელ შეგვხვდა ჟურნალისტური სტანდარტების უხეში დარღვევის შემთხვევები.

დიაგრამა 10

დიაგრამა 11

კვირის ქრონიკა

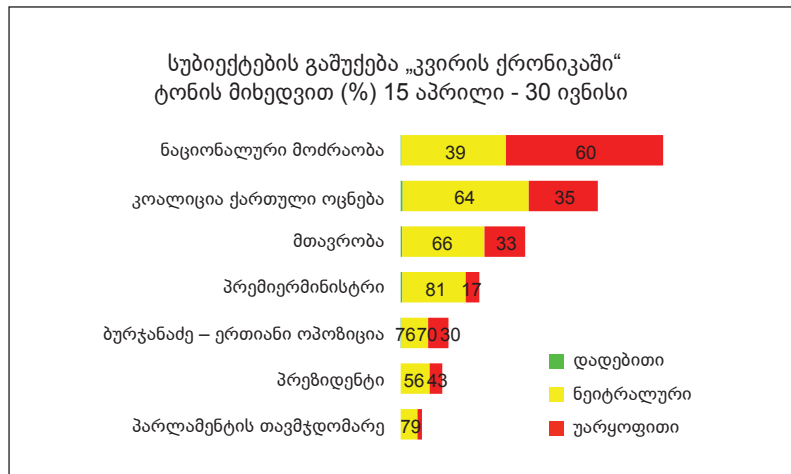
მონიტორინგის პერიოდში „კვირის ქრონიკა“ გამოიჩინა საკმაოდ კრიტიკული განწყობით სხვადასხვა პოლიტიკური ძალის მიმართ. გაზეთი განსაკუთრებით კრიტიკული იყო „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ მიმართ. ხშირ შემთხვევებში ირღვეოდა ჟურნალისტური სტანდარტები და ეთიკის ნორმები. „კვირის ქრონიკის“ ჟურნალისტები არ ერიდებოდნენ სუბიექტურ მსჯელობასა და შეურაცხყოფელი ტერმინოლოგიის გამოყენებას სხვადასხვა პოლიტიკოსის გაშუქებისას.

ყველაზე ინტენსიურად „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ (31%), კოალიცია „ქართული ოცნების“ (23%), მთავრობისა (15%) და პრემიერმინისტრის (9%) საქმიანობა გაშუქდა. უარყოფითი ტონის უკიდურესად მაღალი პროცენტული მაჩვენებელი დაფიქსირდა „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ (60%) გაშუქებისას (იხ. დიაგრამა 12). უარყოფითი ტონის საკმაოდ მაღალი მაჩვენებლები ერგოთ პრეზიდენტს (43%), კოალიცია „ქართულ ოცნებას“ (35%), მთავრობასა (33%) და „ბურჯანაძე - ერთიან ოპოზიციას“ (30%). თბილისის მერობის კანდიდატთა გაშუქებისას უარყოფითი ტონის მაღალი პროცენტული მაჩვენებლები ნიკა მელიასა (50%) და დავით ნარმანიას (24%) ერგოთ (იხ. დიაგრამა 13).

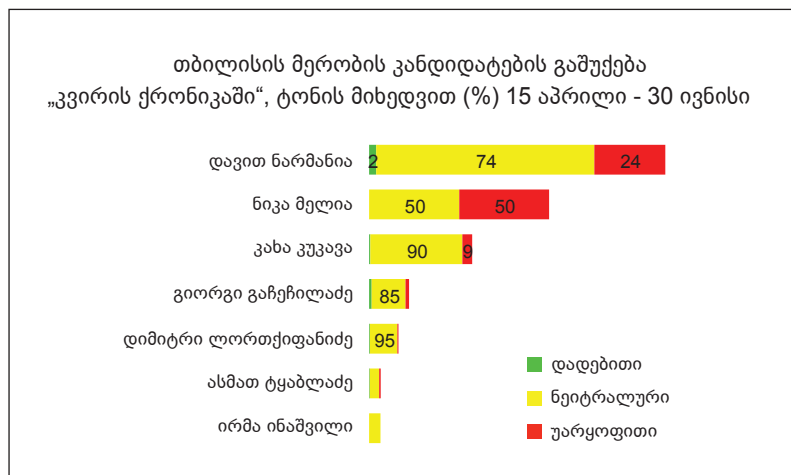
საქართველოს პარლამენტის მიერ ანტიდისკრიმინაციული კანონის მიღების შემდეგ „კვირის ქრონიკაში“ მკვეთრად გაიზარდა კოალიცია „ქართული ოცნების“ კრიტიკა. გაიზარდა „ბურჯანაძე - ერთიანი ოპოზიციის“ გაშუქებისას უარყოფითი ტონის პროცენტული მაჩვენებელიც, რაც განაპირობა ვრცელმა სტატიამ, რომელიც საკმაოდ კრიტიკულად განიხილავდა ნინო ბურჯანაძის პოლიტიკურ საქმიანობას („ნინო ბურჯანაძე ამომრჩეველს ატყუებს?“, 12.05.2014, გვ. 33). მონიტორინგის პერიოდში „კვირის ქრონიკაში“ არაერთხელ შეგვხვდა ჟურნალისტთა მხრიდან სუბიექტური მსჯელობა და შეურაცხყოფელი გამონათქვამები ამა თუ იმ პოლიტიკოსის მიმართ. მაგალითად: „პრეზიდენტმა გიორგი მარგველაშვილმა ფანტაზიის უნარითა და თავხედობით თავის წინამორბედს გადაასწრო. მან გაცილებით ადრე დაიწყო ჩვენი ფულით „კაიფი“, ვიდრე ეს მიხეილ სააკაშვილმა გააკეთა“, „... მარგველაშვილს თავზე ხელი ჯერ კიდევ 2013 წელს აუღია, ანუ კაი ლაზათიანად გაუბერია...“ („გიორგი მარგველაშვილმა მადით მიხეილ სააკაშვილსაც გაასწრო“, 28.04.2014, გვ. 27-28), „ჰოდა, ახლა ნოდარს [ხადურს] გახსენებია თავისი გენიოსური გაანგარიშება და ასეთი შაირი გამოუთქვამს: მე გლდანადან გადვიხედე, ტრაქტორი ხნავს მინდორ-ველებს, კარტოფილი თუ არ მოვა, ამ ჩემს ყ-ს და ამ ჩემს ყვ-ებს!“ („მაპი ჩვენი არსობისა მომეც ჩვენ დღეს და მომიტევენ ჩვენ კოპაბიტაცია ჩვენი“, 22.04.2014, გვ. 31), „თავზე „ტალავერის“ დაწყობას [ჭონდი ბალათურიანზე] თავის საერთოდ გადაპარსვა ამჭობინა ისე, რომ თმის გადანერგვაზე არ უფიქრია“ („რა ქონება აქვს ჭონდი ბალათურიას?“, 12.05.2014, გვ. 35-36), „მორჩა, დამთავრდა, ხომ შეიძლება, ერთხელ თავზე ხელი მეც ავიღო და ლექსი დავწერო? აი მაგალითად ასეთი?– „ტელევიზორში ვუყურებ, გამო..ლევებულ „ნაცებსა“, ზოგს დაბოლილი სახე აქვს, ზოგი გავს მაგრად ნაცემსა.“ („ეტყობა პარლამენტიდან სულ სხვანაირად ჩანს ეს ქვეყანა“, 2.06.2014, გვ. 33), „ყინულზე მაკე ვირივით მოსრიანებული თბილისის მერი, გიგილო უგულავა 30 ივნისისთვის ფინანსურ პოლიციაში დაკითხვაზე დაიბარეს“ („ამ ყრძო ღარიბაშვილს და მის მთავარ იხტიოლოგ ივანიშვილს მინდა ვუთხრა: რამდენი მილიარდიც არ უნდა იშოვო და რა თანამდებობაზეც არ უნდა იყოთ თქვენგან არც სალამური გამოითლება და არც კაცი დადგება“, 30.06.2014, გვ. 2); „უბედურება ის კი არ არის, რომ დასავლეთის პოლიტიკურ მესაჯდომეებთან კუდიტ გადამბული უსუფაშვილი ასეთ განცხადებას აკეთებს (პირიქით, ეს სავესებით ლოგიკურია), უბედურება და ტრაგედია ისაა, რომ ეს სამპროცენტეიანი პარაზიტი ხელისუფლებაშია, თანაც საკანონმდებლო ხელისუფლების სათავეში“ („უსუფაშვილმა ნილაბი ჩამოიხსნა“, 30.06.2014, გვ. 15). ასევე, პარლამენტის მიერ ანტიდისკრიმინაციული კანონის მიღების მომდევნო დღეს „კვირის ქრონიკამ“ პირველ გვერდზე გამოაქვეყნა მოზრდილი (საკმაოდ შეურაცხყოფელი ელემენტების შემცველი) სურათი, სამი წარწერით: „პარლამენტის ნაკაბიჭრებმა სხვის ჩმორობაზე ანი წკმუტუნი აღარ დაიწყეთ“; „ხელისუფლების „ხოშით“ გატანილ ანტიდისკრიმინაციულ კანონს სამეტაპიან გვემას უპირისპირებენ!!!“; „წინა ხელისუფლებას 9 წელიწადი დასჭირდა, რომ შეგვძულეობოდა, ამათ კი წელიწად-ნახევარში ამოგვიყვანეს ყელში ყველაფერი“ (5.05.2014).

მონიტორინგის შედეგად, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ „კვირის ქრონიკა“ საკმაოდ არაობიექტურად აშუქებდა ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენებს. გაზეთში სისტემატურად გვხვდებოდა ჟურნალისტური სტანდარტებისა და ეთიკის ნორმების უხეში დარღვევის შემთხვევები.

დიაგრამა 12

დიაგრამა 13

დასკვნა

მონიტორინგის შედეგად გამოვლინდა, რომ ბეჭდურ მედიაში საკმაოდ ხშირად ირღვევა ჟურნალისტური სტანდარტები. ამა თუ იმ პოლიტიკოსის გაშუქებისას ჟურნალისტები ხშირ შემთხვევებში არ ერიდებიან საკუთარ სუბიექტურ შეფასებებსა და, რიგ შემთხვევებში, შეურაცხყოფელ და დისკრიმინაციულ გამოხატულებებს. ნაკლები სიხშირით შუქდება საარჩევნო სუბიექტთა პროგრამები. ხშირია დაუზუსტებელი ინფორმაციის გამოქვეყნების შემთხვევები.

მოცემული შედეგებიდან გამომდინარე, ბეჭდური მედიის წარმომადგენლებისთვის შეიძლება შეთავაზებული იყოს შემდეგი რეკომენდაციები:

- აუცილებელია, რომ ჟურნალისტები ეცადონ, მაქსიმალურად ობიექტურად გააშუქონ ქვეყანაში მიმდინარე პოლიტიკური პროცესები. პოლიტიკოსთა პიროვნული შეფასებების ნაცვლად, უმჯობესია, ჟურნალისტმა მკითხველს შესთავაზოს სიღრმისეულად მოკვლეული ფაქტები და დაზუსტებულ ფაქტებზე დამყარებული, ობიექტური შეფასებები მნიშვნელოვანი მოვლენების შესახებ, რათა მკითხველმა თავად გამოიტანოს დასკვნები ამა თუ იმ პოლიტიკოსის საქმიანობის შესახებ;

- აუცილებელია, რომ ჟურნალისტებმა შეწყვიტონ შეურაცხყოფელი და დისკრიმინაციული ტერმინოლოგიის გამოყენება პოლიტიკოსთა გაშუქებისას;
- დაუშვებელია, რომ მედიასაშუალებამ წინასაარჩევნო პერიოდში ღიად მოუწოდოს მკითხველს, თუ რომელ პოლიტიკურ პარტიას მისცეს ხმა არჩევნებზე;
- წინასაარჩევნო პერიოდში უმჯობესია, მედიასაშუალებებმა უფრო აქტიურად გააშუქონ საარჩევნო სუბიექტთა პროგრამები;
- მედიასაშუალებებმა თავი უნდა შეიკავონ დაუზუსტებელი ინფორმაციის გამოქვეყნებისაგან. განსაკუთრებით, თუ ინფორმაცია შეიცავს მძიმე ბრალდებებს ამა თუ იმ პიროვნების მიმართ;
- ჟურნალისტები უნდა შეეცადონ, რომ ცალკეულ სტატიებში მკითხველს შესთავაზონ ინფორმაციის წყაროთა და მოსაზრებათა მრავალფეროვნება, რათა სტატიაში წარმოდგენილი მოსაზრებები არ იყოს ცალმხრივი და მკითხველს მიეცეს საშუალება, გაეცნოს განსხვავებულ მოსაზრებებს ამა თუ იმ საკითხზე და თავად გამოიტანოს დასკვნები.

ონლაინ მედიის მონიტორინგი

15 აპრილი - 30 ივნისი, 2014

2014 წლის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებთან დაკავშირებით „სამოქალაქო განვითარების ინსტიტუტმა“ (CDI) განაახლა მედიამონიტორინგი ევროკავშირისა და გაეროს განვითარების პროგრამის მიერ დაფინანსებული პროექტის „პროფესიონალური მედია არჩევნებისთვის“ ფარგლებში. მონიტორინგი განხორციელდა 2014 წლის 15 აპრილიდან 2014 წლის 30 ივნისის ჩათვლით და მოიცვა საინფორმაციო პორტალის ტიპის 12 ყველაზე რეიტინგული ქართული ვებგვერდი: netgazeti.ge, droni.ge, pirveliradio.ge, liberali.ge, news.ge, presa.ge, civil.ge, tabula.ge, reportiori.ge, for.ge, dfwatch.net, palitravt.ge.

ძირითადი მიგნებები

2012 და 2013 წლების არჩევნების პერიოდში განხორციელებული მონიტორინგის შედეგებთან შედარებით, მონიტორინგის მოცემულ პერიოდში ქართულ ონლაინ მედიაში შეინიშნება მკვეთრი გაუმჯობესება როგორც სუბიექტთა გაშუქების ბალანსის, ისე ჟურნალისტური ეთიკის ნორმების დაცვის კუთხით. 2012 წლის საპარლამენტო არჩევნების პერიოდში, შეიძლება ითქვას, რომ ქართული ონლაინ მედია პოლარიზებული იყო და ვებგვერდების უმეტესობა ღიად გამოხატავდა ამა თუ იმ პოლიტიკური პარტიის მხარდაჭერას. ასევე, ხშირად გვხვდებოდა ჟურნალისტური ეთიკის ნორმების უკიდურესად მძიმე დარღვევის შემთხვევები, რაც გამოიხატებოდა ჟურნალისტთა მხრიდან სხვადასხვა პოლიტიკოსის მიმართ შეურაცხმყოფელი და დისკრიმინაციული ლექსიკის გამოყენებაში. 2013 წლის საპრეზიდენტო არჩევნების პერიოდში საერთო სურათი შედარებით გაუმჯობესდა. შემცირდა ჟურნალისტთა მხრიდან სუბიექტური შეფასებებისა და შეურაცხმყოფელი გამოხატულებების გამოყენების შემთხვევები. თუმცა, ვებგვერდების ნაწილი კვლავ ღიად გამოხატავდა საკუთარ დამოკიდებულებას ამა თუ იმ პარტიის ან საპრეზიდენტო კანდიდატის მიმართ. 2014 წლის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების პერიოდში საერთო სურათი მკვეთრად გაუმჯობესდა. 12 შერჩეული ვებგვერდიდან მხოლოდ ორმა გამოავლინა უარყოფითი განწყობა ერთ-ერთი პოლიტიკური პარტიის მიმართ. აღსანიშნავია ისიც, რომ მკვეთრად შემცირდა ჟურნალისტური სტანდარტებისა და ეთიკის ნორმების დარღვევის შემთხვევები. მონიტორინგის მოცემულ პერიოდში თითქმის აღარ გვხვდებოდა ჟურნალისტთა მხრიდან დაუსაბუთებელი მსჯელობისა და შეურაცხმყოფელი ლექსიკის გამოყენების შემთხვევები. განსაკუთრებით აღსანიშნავია ვებგვერდები droni.ge და presa.ge, რომლებმაც რადიკალურად გააუმჯობესეს მუშაობის სტილი როგორც პოლიტიკოსთა საქმიანობის ობიექტური გაშუქების, ისე ჟურნალისტური ეთიკის ნორმების დაცვის კუთხით. 2012 წელს განხორციელებული მონიტორინგის დროს სწორედ ამ ორ ვებგვერდზე გამოვლინდა ჟურნალისტური ეთიკის ნორმების ყველაზე მძიმე დარღვევის შემთხვევები. მონიტორინგის მოცემულ პერიოდში ქართული ონლაინ მედიის მთავარ გამოწვევას წარმოადგენდა ფაქტების ზედაპირული გაშუქება, და რიც შემთხვევებში, დაუზუსტებელი ინფორმაციის გამოქვეყნება.

2014 წლის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების პერიოდში განხორციელებული მონიტორინგის შედეგად ქართულ ონლაინ მედიაში გამოვლინდა შემდეგი ძირითადი მიგნებები:

- 2012 და 2013 წლებში განხორციელებული მონიტორინგის შედეგებთან შედარებით, ონლაინ მედიაში შეიმჩნევა მკვეთრი გაუმჯობესება როგორც ჟურნალისტური ეთიკის ნორმების დაცვის, ისე მონიტორინგის სუბიექტთა ობიექტურად გაშუქების კუთხით;
- 2013 წლის მონიტორინგის შედეგებთან შედარებით, პოზიტიური ცვლილებები შეიმჩნევა ვებგვერდებზე: presa.ge, droni.ge და tabula.ge;
- განსაკუთრებით აღსანიშნავია presa.ge, რომელმაც რადიკალურად გააუმჯობესა მუშაობის სტილი;
- ნაკლები სიხშირით შექდებოდა მერობის კანდიდატების წინასაარჩევნო საქმიანობა; ვებგვერდები მეტ

ყურადღებას უთმობდნენ პოლიტიკური პარტიებისა და სახელისუფლებო სტრუქტურების წარმომადგენელთა გაშუქებას;

- უარყოფითი განწყობა „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ მიმართ ნათლად შეიმჩნეოდა ვებგვერდებზე for.ge და reportori.ge;
- სხვა პოლიტიკური პარტიების მიმართ განსაკუთრებულად დადებითი ან უარყოფითი განწყობა არც ერთ შერჩეულ ვებგვერდზე არ შეინიშნებოდა;
- მონიტორინგისთვის შერჩეულმა ყველა ვებგვერდმა აქტიურად გააშუქა ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებთან დაკავშირებული საკითხები;
- ვებგვერდების უმეტესობამ საკმაოდ ობიექტურად გააშუქა როგორც არჩევნების დღე, ისე ხმების დათვლის პროცედურები და არჩევნების დროს გამოვლენილი დარღვევები;
- ონლაინ მედიის ძირითად გამოწვევებს წარმოადგენს მოვლენების ზედაპირული გაშუქება და რიგ შემთხვევებში, დაუზუსტებელი ინფორმაციის გამოქვეყნება.

netgazeti.ge

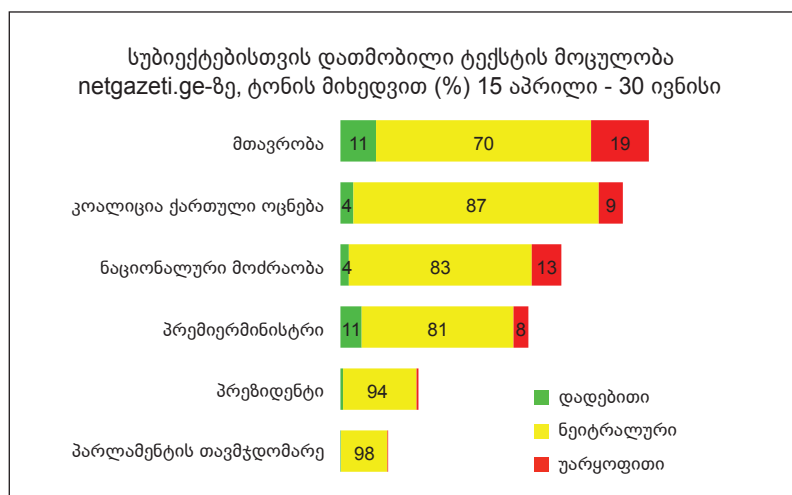
მონიტორინგის პერიოდში netgazeti.ge საკმაოდ ობიექტურად და მიუკერძოებლად აშუქებდა ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენებს. ვებგვერდზე არ შეიმჩნეოდა დადებითი ან უარყოფითი განწყობა რომელიმე პოლიტიკური ძალის მიმართ. უმაღლეს დონეზე იყო დაცული ჟურნალისტური სტანდარტები და ეთიკის ნორმები.

ყველაზე ინტენსიურად მთავრობის (26%), კოალიცია „ქართული ოცნების“ (24%), „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობისა“ (19%) და პრემიერმინისტრის (16%) საქმიანობა გაშუქდა. დადებითი ან უარყოფითი ტონის განსაკუთრებულად მაღალი პროცენტული მაჩვენებლები არც ერთი სუბიექტის მიმართ არ დაფიქსირებულა (იხ. დიაგრამა 1). თბილისის მერობის კანდიდატთა გაშუქებისას ვებგვერდზე ჭარბობდა ნეიტრალური ტონის მაჩვენებლები. დადებითი ტონის მაღალი პროცენტული მაჩვენებელი მხოლოდ დავით ნარმანიას (24%) ერგო (იხ. დიაგრამა 2).

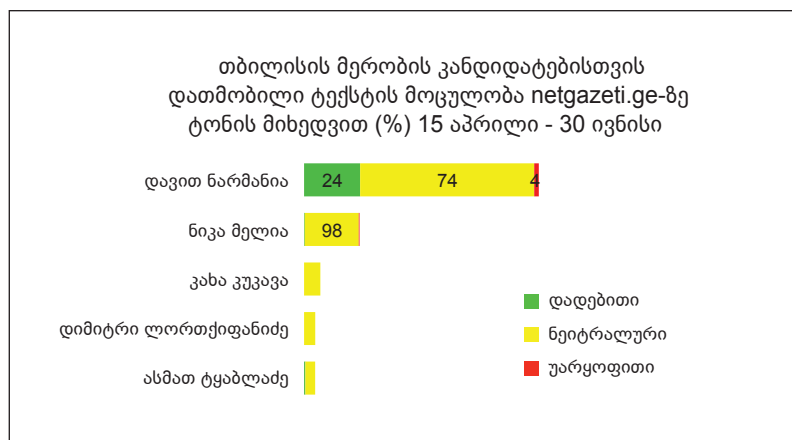
ვებგვერდზე საკმაოდ აქტიურად გაშუქდა ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების დღე. სპეციალურად ამ დღისთვის ამუშავდა ავტომატურ რეჟიმში განახლებადი გვერდი „თვითმმართველობის არჩევნები“, რომელზეც მთელი დღის განმავლობაში თავსდებოდა უახლესი ინფორმაცია არჩევნების მიმდინარეობის შესახებ. არჩევნების დღის შემდეგ კი ვებგვერდი აქტიურად აშუქებდა ინფორმაციას როგორც არჩევნების შედეგებთან დაკავშირებით (მაგალითად: 14-დან 7 საარჩევნო უბანზე „ოცნებამ“ მოიგო, ხოლო 3 უბანზე - „ნაციონალურმა მოძრაობამ“, 30.06.2014), ისე სხვადასხვა ორგანიზაციის ანგარიშებს არჩევნების დროს გამოვლენილი დარღვევების შესახებ (მაგალითად: „საიას მიერ დაფიქსირებული დარღვევები განმეორებით არჩევნებზე“, 29.06.2014).

მონიტორინგის შედეგად, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ netgazeti.ge-მ საკმაოდ ობიექტურად გააშუქა ქვეყანაში მიმდინარე პოლიტიკური პროცესები. ვებგვერდის ჟურნალისტები მაღალ დონეზე იცავდნენ ჟურნალისტურ სტანდარტებსა და ეთიკის ნორმებს. ვებგვერდზე აქტიურად და ობიექტურად გაშუქდა ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების პროცესი.

დიაგრამა 1

დიაგრამა 2

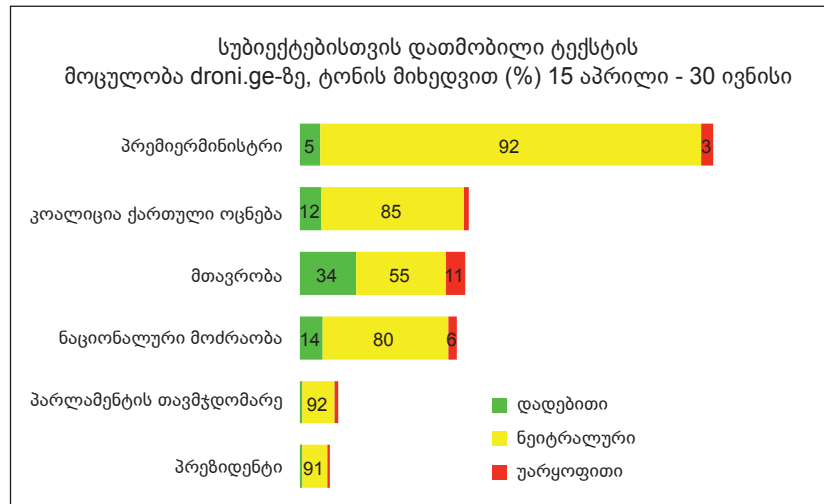
droni.ge

2013 წლის საპრეზიდენტო არჩევნების პერიოდში განხორციელებული მონიტორინგის შედეგებთან შედარებით, მონიტორინგის მოცემულ პერიოდში, droni.ge-ზე შეიმჩნეოდა პოზიტიური ცვლილება სუბიექტთა გაშუქების ბალანსის დაცვის კუთხით. ვებგვერდზე აღარ ჩანდა დადებითი ან უარყოფითი განწყობა რომელიმე პოლიტიკური ძალის მიმართ. დაცულია ჟურნალისტური სტანდარტები და ეთიკის ნორმები.

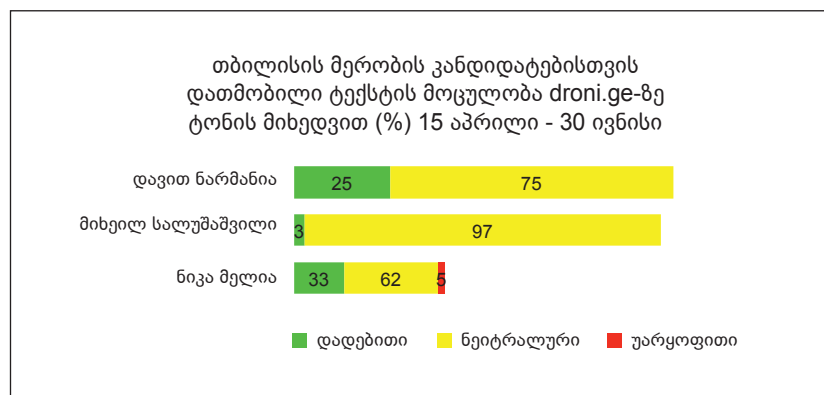
ყველაზე ინტენსიურად პრემიერმინისტრი (37%), კოალიცია „ქართული ოცნება“ (16%), მთავრობა (15%) და „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ (14%) გაშუქდა. დადებითი ან უარყოფითი ტონის განსაკუთრებულად მაღალი პროცენტული მაჩვენებლები არც ერთი სუბიექტის მიმართ არ გამოვლენილა (იხ. დიაგრამა 3). თბილისის მერობის კანდიდატთა გაშუქებისას ვებგვერდზე ჭარბობდა ნეიტრალური და დადებითი ტონის მაჩვენებლები (იხ. დიაგრამა 4).

მონიტორინგის მოცემულ პერიოდში, გასულ წლებში ჩატარებული მონიტორინგის შედეგებთან შედარებით, ვებგვერდზე შეიმჩნეოდა ცვლილებები როგორც ჟურნალისტური ეთიკის ნორმების დაცვის, ისე სუბიექტთა გაშუქების ბალანსის თვალსაზრისით. droni.ge-ზე აღარ გვხვდებოდა ჟურნალისტთა მხრიდან შეურაცხმყოფელი ან დისკრიმინაციული ლექსიკის გამოყენების შემთხვევები.

დიაგრამა 3

დიაგრამა 4

ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების დღეს ვებგვერდმა აქტიურად გააშუქა სხვადასხვა პოლიტიკოსის მიერ ხმის მიცემის პროცედურები (მაგალითად: „კახა კალაძემ საკუთარი ხმა დააფიქსირა - რა განაცხადა მან ჟურნალისტებთან?“, 15.06.2014; „საარჩევნო უბანზე მისულ ალექსანდრე ჭიკაძეს პირადობის მონმობა სახლში დარჩა“, 15.06.2014; „პრეზიდენტმა არჩევანი გააკეთა“, 15.06.2014).

მონიტორინგის შედეგად, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ მონიტორინგის მოცემულ პერიოდში droni.ge-მ ობიექტურად და მიუკერძოებლად გააშუქა მიმდინარე პოლიტიკური პროცესები. დაცული იყო ჟურნალისტური სტანდარტები და ეთიკის ნორმები.

pirveliradio.ge

მონიტორინგის პერიოდში pirveliradio.ge საკმაოდ ობიექტურად და მიუკერძოებლად აშუქებდა ქვეყანაში მიმდინარე პრაქტიკულად ყველა მნიშვნელოვან მოვლენას. ვებგვერდზე არ შეიმჩნეოდა განსაკუთრებულად დადებითი ან უარყოფითი განწყობა რომელიმე პოლიტიკური ძალის მიმართ. დაცული იყო ჟურნალისტური სტანდარტები და ეთიკის ნორმები. თუმცა, მონიტორინგის პერიოდში ვებგვერდზე არაერთხელ შეგვხვდა გადაუმონუმბელი ინფორმაციის გამოქვეყნების შემთხვევები.

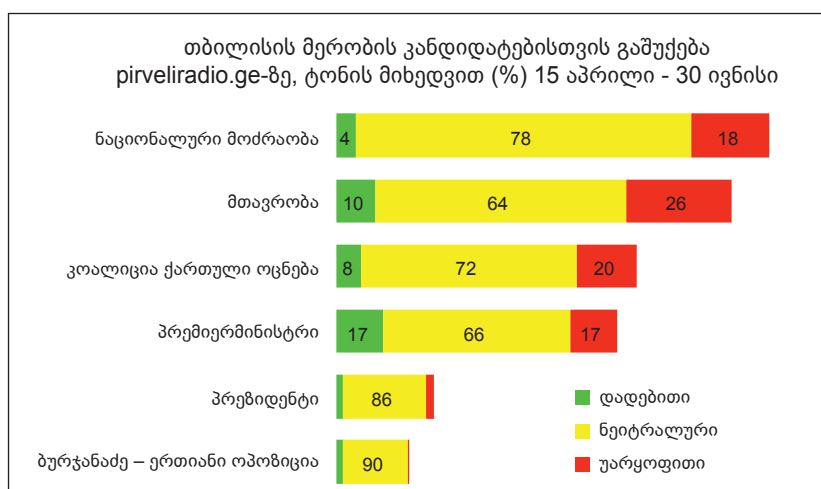
ყველაზე ინტენსიურად „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ (26%), მთავრობის (24%), კოალიცია „ქართული ოცნებისა“ (18%) და პრემიერმინისტრის (17%) საქმიანობა გაშუქდა. დადებითი ან უარყოფითი ტონის განსაკუთრებულად მაღალი მაჩვენებლები არც ერთი სუბიექტის მიმართ არ დაფიქსირებულა (იხ. დიაგრამა 5). თბილისის მერობის კანდიდატთა გაშუქებისას ვებგვერდზე ჭარბობდა ნეიტრალური ტონის მაჩვენებლები (იხ. დიაგრამა 6).

მონიტორინგის პერიოდში ვებგვერდზე მეტწილად დაცული იყო ჟურნალისტური სტანდარტები, თუმცა, შეგვხვდა არაერთი სტატია, რომლებშიც დაუზუსტებელი ინფორმაცია იყო წარმოდგენილი. მაგალითად, სტატიებში „კობახიძის ძმა საკრებულოში - გახდება თუ არა ტყეშალაძის ვაჟი თავმჯდომარე“ (18.06.2014) და „პოლიციის ყოფილი მაღალჩინოსანი საკრებულოს თავმჯდომარე გახდება“ (26.06.2014) თბილისის საკრებულოს თავმჯდომარის სავარაუდო კანდიდატების განხილვისას ჟურნალისტი იყენებდა ტერმინებს: „პოლიტიკურ კულუარებში უკვე კეთდება პროგნოზები...“, „ერთ-ერთი ინფორმაციით...“, „როგორც „ოცნების“ კულუარებში ამბობენ...“, „ქართული ოცნების“ კულუარებში უკვე ადასტურებენ...“.

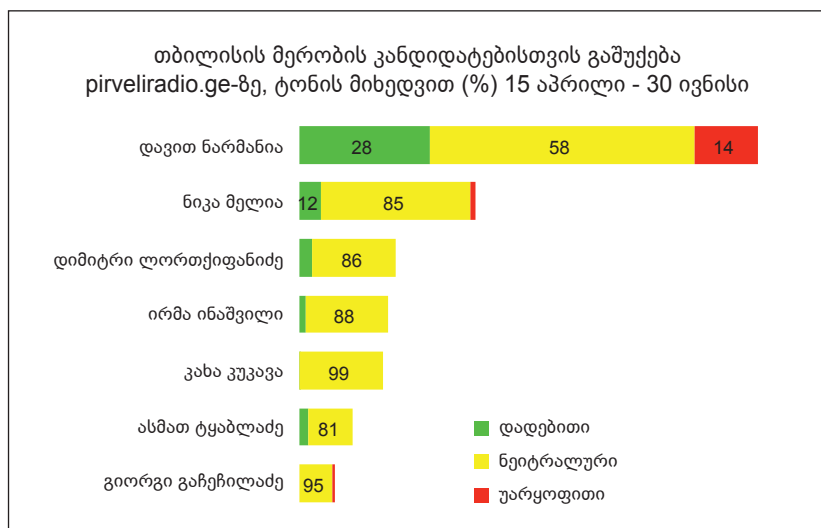
ვებგვერდმა საკმაოდ აქტიურად და ობიექტურად გააშუქა ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების შედეგებთან დაკავშირებული საკითხები (მაგალითად: „ქუთაისში არჩევნების შედეგები ცნობილია“, 16.06.2014; „ცესკო-ს წინასწარი მონაცემებით, თბილისში მერის არჩევნების მეორე ტური გაიმართება“, 16.06.2014; „თბილისში საარჩევნო უბნების თითქმის 87 პროცენტი დათვლილია“, 16.06.2014).

მონიტორინგის შედეგად, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ pirveliradio.ge-მ აქტიურად და ობიექტურად გააშუქა ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენები. ჟურნალისტური სტანდარტები უმეტესად დაცული იყო, თუმცა, შეგვხვდა გადაუმოწმებელი ინფორმაციის გამოქვეყნების შემთხვევებიც.

დიაგრამა 5

დიაგრამა 6

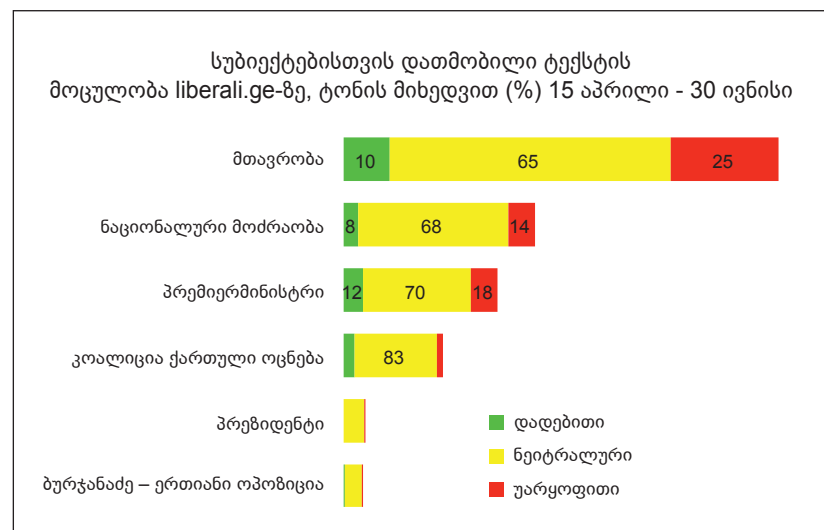
მონიტორინგის პერიოდში liberali.ge საკმაოდ ობიექტურად აშუქებდა ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენებს. ვებგვერდზე არ შეიმჩნეოდა დადებითი ან უარყოფითი განწყობა რომელიმე პოლიტიკური ძალის მიმართ. მაღალ დონეზე იყო დაცული ჟურნალისტური სტანდარტები და ეთიკის ნორმები.

ყველაზე ინტენსიურად მთავრობის (45%), „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ (20%), პრემიერმინისტრისა (16%) და კოალიცია „ქართული ოცნების“ (10%) საქმიანობა გაშუქდა. აღსანიშნავია უარყოფითი ტონის შედარებით მაღალი პროცენტული მაჩვენებელი მთავრობის საქმიანობის (25%) გაშუქებისას (იხ. დიაგრამა 7), რაც განაპირობა იმან, რომ ვებგვერდმა ვრცლად გააშუქა სხვადასხვა ორგანიზაციის საკმაოდ კრიტიკული მიმართვები მთავრობისადმი (მაგალითად: „უცხოელი ექსპერტები საყდრისის ნგრევას უნდა დააკვირდნენ?“, 7.05.2014; „არასამთავრობოები დავით დარახველიძის მიერ „ჰომოფობიური“ შეფასებების შესახებ განცხადებას ავრცელებენ“, 12.05.2014; „საია: ხელისუფლებამ ვერ შეძლო წინასაარჩევნოდ ძალადობრივი ფაქტების პრევენცია“, 13.06.2014). დადებითი ან უარყოფითი ტონის განსაკუთრებულად მაღალი მაჩვენებლები მონიტორინგის სხვა სუბიექტების მიმართ არ დაფიქსირებულა. თბილისის მერობის კანდიდატა გაშუქებისას ჭარბობდა დადებითი ტონის მაჩვენებლები ნიკა მელიასა (33%) და დავით ნარმანიას (28%) მიმართ (იხ. დიაგრამა 8).

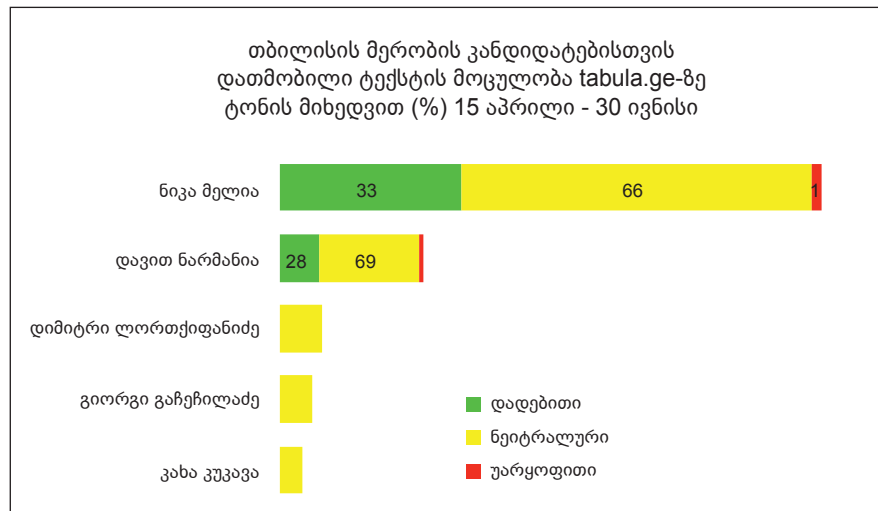
ვებგვერდმა აქტიურად გააშუქა ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების შედეგებთან დაკავშირებული საკითხები და ასევე, სხვადასხვა ორგანიზაციის განცხადებები არჩევნების დროს გამოვლენილ დარღვევებთან დაკავშირებით (მაგალითად: „ეთნიკური უმცირესობებით დასახლებული რეგიონების თითქმის ყველა უბანზე ბიულეტენების ნაკლებობა“, 15.06.2014; „პოლიციამ გატაცებული საარჩევნო ბიულეტენები იპოვა“, 15.06.2014).

მონიტორინგის შედეგად, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ liberali.ge-მ საკმაოდ ობიექტურად გააშუქა ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენები. მაღალ დონეზე იყო დაცული ჟურნალისტური სტანდარტები და ეთიკის ნორმები.

დიაგრამა 7

დიაგრამა 8

news.ge

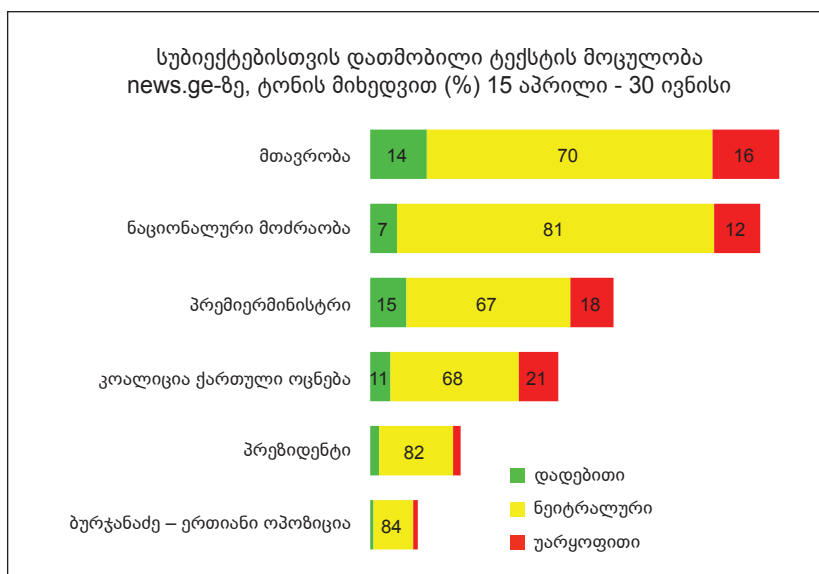
მონიტორინგის პერიოდში news.ge-მ საკმაოდ აქტიურად გააშუქა ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენები. ვებგვერდზე არ შეინიშნებოდა დადებითი ან უარყოფითი განწყობა რომელიმე პოლიტიკური ძალის მიმართ. ჟურნალისტური სტანდარტებისა და ეთიკის ნორმების უხეში დარღვევის შემთხვევები მონიტორინგის მოცულობულ პერიოდში ვებგვერდზე არ დაფიქსირებულა.

ყველაზე ინტენსიურად მთავრობის (28%), „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ (27%), პრემიერმინისტრისა (17%) და კოალიცია „ქართული ოცნების“ (13%) საქმიანობა გაშუქდა. დადებითი ან უარყოფითი ტონის განსაკუთრებულად მაღალი პროცენტული მაჩვენებლები არც ერთი სუბიექტის გაშუქებისას არ გამოვლენილა (იხ. დიაგრამა 9). თბილისის მერობის კანდიდატების გაშუქებისას დადებითი ტონის შედარებით მაღალი პროცენტული მაჩვენებლები დავით ნარმანიასა (27%) და ნიკა მელიას (24%) ჰქონდათ (იხ. დიაგრამა 10).

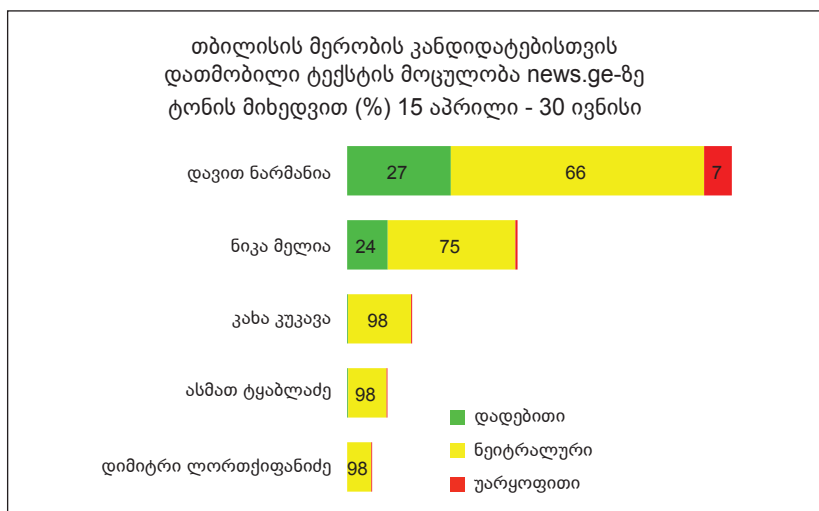
ვებგვერდმა აქტიურად და ობიექტურად გააშუქა ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების პროცესი; აქტიურად შუქდებოდა პოლიტიკოსთა შეფასებები (მაგალითად: „ბაქრაძე - საქართველოს მოსახლეობამ უარი თქვა დაპირისპირებაზე და შეუსრულებელ დაპირებებზე“, 15.06.2014; „დავით სერგეენკო: ჩვენი მონაცემებით, მეორე ტური არ იქნება“, 15.06.2014; „პრემიერის განცხადება მიანიშნებს, რომ არსებობს ზენოლის საარჩევნო კომისიებზე გადატანის ალბათობა“, 15.06.2014).

მონიტორინგის შედეგად, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ news.ge-მ აქტიურად და ობიექტურად გააშუქა ქვეყანაში მიმდინარე პოლიტიკური პროცესები. დაცული იყო ჟურნალისტური სტანდარტები და ეთიკის ნორმები.

დიაგრამა 9

დიაგრამა 10

presa.ge

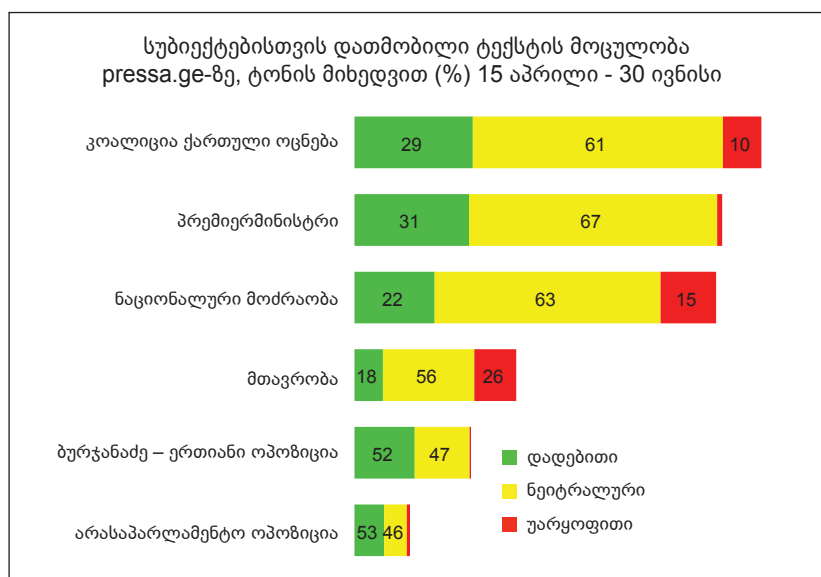
2012 და 2013 წლების არჩევნების პერიოდში განხორციელებული მონიტორინგის შედეგებთან შედარებით, მონიტორინგის მოცემულ პერიოდში, presa.ge-ზე შეიმჩნეოდა რადიკალური ცვლილება ჟურნალისტური სტანდარტებისა და ეთიკის ნორმების დაცვის კუთხით. ჟურნალისტთა ტექსტებში აღარ გვხვდებოდა სუბიექტური შეფასებები და შეურაცხმყოფელი ტერმინოლოგია, რაც presa.ge-სთვის, ჩვეულებრივ, დამახასიათებელი იყო. მონიტორინგის პერიოდში ვებგვერდმა საკმაოდ ობიექტურად და მიუკერძოებლად გააშუქა ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენები.

ყველაზე ინტენსიურად კოალიცია „ქართული ოცნების“ (26%), პრემიერმინისტრის (24%), „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობისა“ (23%) და მთავრობის (10%) საქმიანობა გაშუქდა. სუბიექტების გაშუქებისას ვებგვერდზე ჭარბობდა დადებითი ტონის პროცენტული მაჩვენებლები (იხ. დიაგრამა 11). უარყოფითი ტონის განსაკუთრებულად მაღალი მაჩვენებლები არც ერთი სუბიექტის მიმართ არ გამოვლენილა. თბილისის მერობის კანდიდატთა გაშუქებისას ვებგვერდზე ჭარბობდა ნეიტრალური და დადებითი ტონის მაჩვენებლები (იხ. დიაგრამა 12).

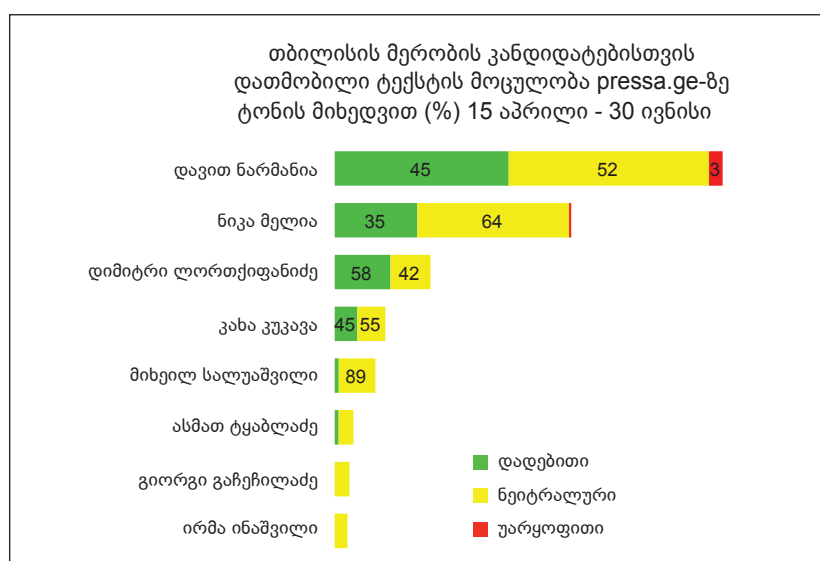
მონიტორინგის პერიოდში ვებგვერდი საკმაოდ აქტიურად და ამომწურავად აშუქებდა საარჩევნო სუბიექტთა პროგრამებსა და დაპირებებს. აღსანიშნავია სპეციალური რუბრიკა, რომელიც აშუქებდა სხვადასხვა თვითმმართველი ქალაქის მერობის კანდიდატთა საარჩევნო პროგრამებს (მაგალითად: „ასეთია ქუთაისის მერობის კანდიდატთა მთავარი გზავნილები“, 26.05.2014; „რას გვპირდებიან ახალციხის მერობის კანდიდატები?“, 30.05.2014; „რა გეგმები აქვთ ოზურგეთის მერობის კანდიდატებს?“, 9.06.2014).

ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების დღეს ვებგვერდმა საკმაოდ აქტიურად და ობიექტურად გააშუქა სხვადასხვა პოლიტიკოსის მიერ ხმის მიცემის პროცედურები (მაგალითად: „დავით ნარმანიამ საბურთალოს #1 საარჩევნო უბანზე მისცა ხმა“, 15.06.2014; „ნიკა მელია: დარწმუნებული ვარ, თბილისელები გააკეთებენ პრაგმატულ არჩევანს“, 15.06.2014; „თავდაცვის მინისტრმა საკუთარი არჩევანი ზუგდიდში გააკეთა“, 15.06.2014). ასევე, შექდებოდა ინფორმაცია არჩევნების მიმდინარეობის შესახებ (მაგალითად: „ცესკო: 12:00 სთ-ის მდგომარეობით არჩევნებში მონაწილეობა 571 123-მა ამომრჩეველმა მიიღო“, 15.06.2014; „ამომრჩეველთა აქტივობა 12:00 საათისთვის და კენჭისყრის მიმდინარეობა“, 15.06.2014) და არჩევნების დროს გამოვლენილი დარღვევების შესახებ (მაგალითად: „საია 14 საათისთვის გამოვლენილ დარღვევებზე საუბრობს“, 15.06.2014). მონიტორინგის შედეგად, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ presa.ge-მ რადიკალურად გააუმჯობესა მუშაობის სტილი ჟურნალისტური სტანდარტებისა და ეთიკის ნორმების დაცვის კუთხით. მონიტორინგის მოცემულ პერიოდში ვებგვერდმა ობიექტურად და მიუკერძოებლად გააშუქა მიმდინარე პოლიტიკური პროცესები.

დიაგრამა 11

დიაგრამა 12

civil.ge

მონიტორინგის პერიოდში civil.ge საკმაოდ ობიექტურად და მიუკერძოებლად აშუქებდა ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენებს. ვებგვერდზე არ შეიმჩნეოდა დადებითი ან უარყოფითი განწყობა რომელიმე პოლიტიკური ძალის მიმართ. მაღალ დონეზე იყო დაცული ჟურნალისტური სტანდარტები და ეთიკის ნორმები.

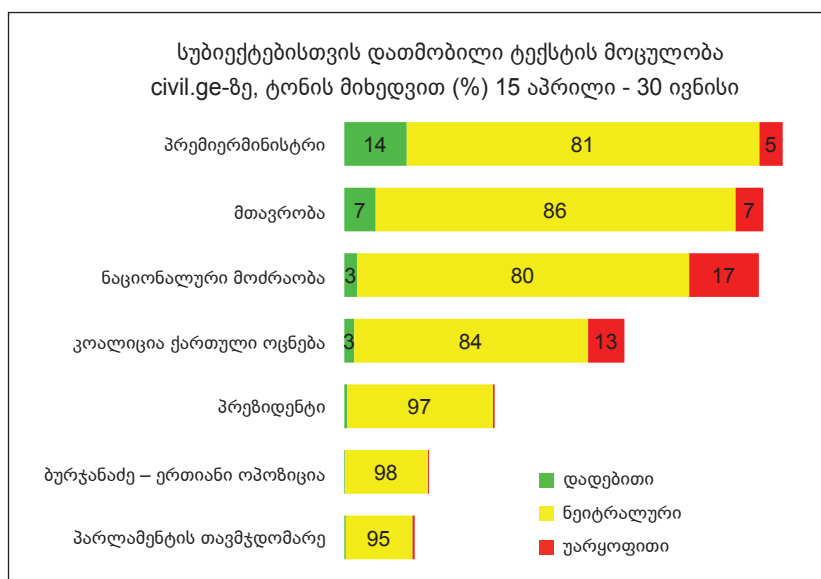
ყველაზე ინტენსიურად პრემიერმინისტრის (22%), მთავრობის (21%), „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობისა“ (21%) და კოალიცია „ქართული ოცნების“ (14%) საქმიანობა გაშუქდა. დადებითი ან უარყოფითი ტონის განსაკუთრებულად მაღალი პროცენტული მაჩვენებლები არც ერთი სუბიექტის გაშუქებისას არ დაფიქსირებულა (იხ. დიაგრამა 13). თბილისის მერობის კანდიდატების გაშუქებისას ვებგვერდზე ჭარბობდა ნეიტრალური ტონი (იხ. დიაგრამა 14). დადებითი ტონის შედარებით მაღალი მაჩვენებლები დავით ნარმანიას (15%) და ნიკა მელიას (15%) ჰქონდათ (იხ. დიაგრამა 8).

მონიტორინგის პერიოდში ვებგვერდმა ამომწურავად გააშუქა თბილისის მერობის კანდიდატების, პოლიტიკური პარტიებისა და საარჩევნო ბლოკების სიები (მაგალითად: „14 Candidates Run for Tbilisi Mayor“, 19.05.2014; „20 Parties, 4 Blocs Registered to Run in Local Elections“, 19.05.2014). ასევე, სიღრმისეულად გაშუქდა ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებთან დაკავშირებული სხვადასხვა საკითხი (მაგალითად: „Mayorial Candidates“, 25.05.2014; „CEC: Number of Voters 3, 429, 748“, 10.06. 2014; „Gangebeli Candidates“, 10.06.2014).

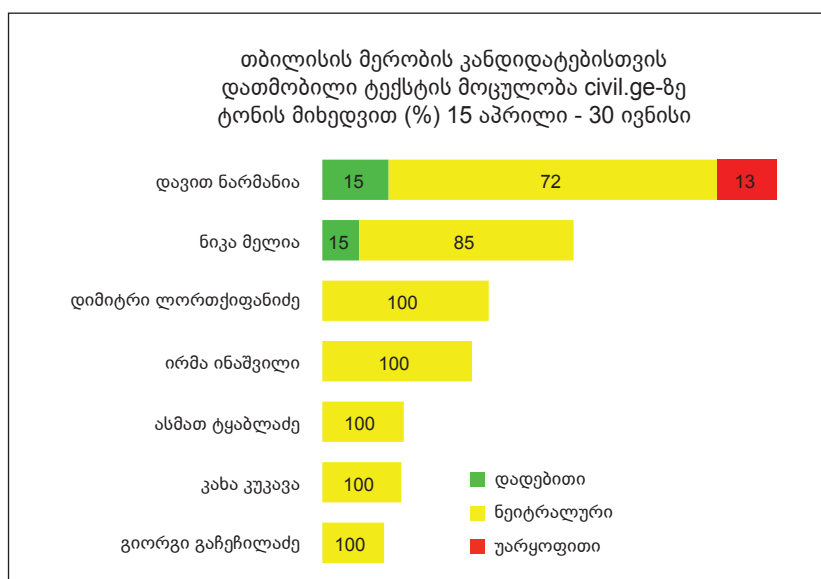
არჩევნების დღის განმავლობაში ვებგვერდი აქტიურად აშუქებდა ინფორმაციას არჩევნების მიმდინარეობასთან დაკავშირებით (მაგალითად: „Monitoring Groups' Report on Voting Process“, 15.06.2014; „Municipal Elections Underway“, 15.06.2014; „Exit Polls Give GD's Tbilisi Mayoral Candidate Lead, But Runoff Possible“, 15.06.2014). ასევე, ვებგვერდმა საკმაოდ ამომწურავად გააშუქა არჩევნების შედეგებთან დაკავშირებული საკითხები (მაგალითად: „Round-Up of Local Elections' Preliminary Results“, 25.06.2014).

მონიტორინგის შედეგად, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ civil.ge-მ საკმაოდ ობიექტურად გააშუქა ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენები. მაღალ დონეზე იყო დაცული ჟურნალისტური სტანდარტები და ეთიკის ნორმები. ვებგვერდმა აქტიურად გააშუქა ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების პროცესი.

დიაგრამა 13

დიაგრამა 14

tabula.ge

2012 და 2013 წლების არჩევნების პერიოდში განხორციელებული მონიტორინგის შედეგებთან შედარებით, tabula.ge-ზე შეიმჩნევა პოზიტიური ცვლილება სუბიექტთა გაშუქების ბალანსის დაცვის კუთხით. მონიტორინგის მოცემულ პერიოდში ვებგვერდმა საკმაოდ ობიექტურად და მიუკერძოებლად გააშუქა ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენები. თუმცა, შედარებით ვრცლად შუქდებოდა „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ წარმომადგენელთა განცხადებები. tabula.ge-ს სტატიებში მაღალ დონეზე იყო დაცული ჟურნალისტური სტანდარტები და ეთიკის ნორმები.

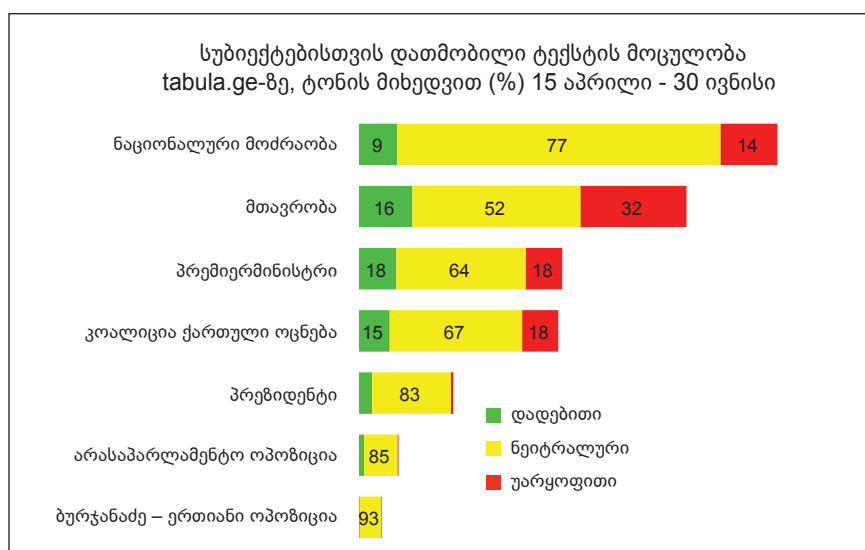
ყველაზე ინტენსიურად „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ (32%), მთავრობის (25%), პრემიერმინისტრისა (15%) და კოალიცია „ქართული ოცნების“ (15%) საქმიანობა გაშუქდა. უარყოფითი ტონის შედარებით მაღალი პროცენტული მაჩვენებელი ერგო მთავრობას (31%). თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ უარყოფითი ტონი გვხვდებოდა რესპონდენტთა განცხადებებში და არა ჟურნალისტთა ტექსტებში. tabula.ge-ს ჟურნალისტები მონიტორინგის პერიოდში თავს იკავებდნენ პოლიტიკური შეფასებებისა და დაუსაბუთებელი მსჯელობისგან. და-

დებიტი ან უარყოფითი ტონის განსაკუთრებულად მაღალი მაჩვენებლები არც ერთი სუბიექტის მიმართ არ გამოვლენილა (იხ. დიაგრამა 15). თბილისის მერობის კანდიდატთა გაშუქებისას ვებგვერდზე ჭარბობდა ნეიტრალური და დადებითი ტონის მაჩვენებლები (იხ. დიაგრამა 16).

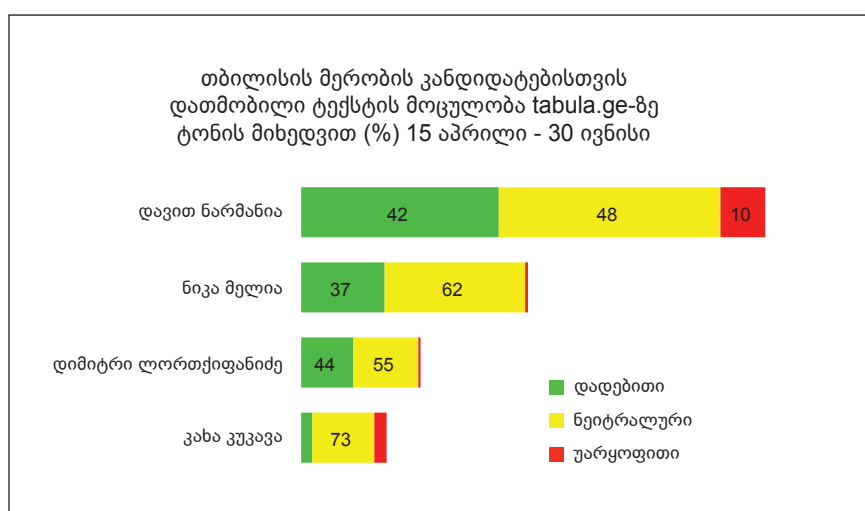
ვებგვერდზე საკმაოდ აქტიურად და ობიექტურად გაშუქდა როგორც ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების დღე, ისე არჩევნების შედეგებთან და გამოვლენილ დარღვევებთან დაკავშირებული საკითხები (მაგალითად: “ISFED: 17:00 საათისთვის დამკვირვებლების მიერ კომისიაში შესულია 62 საჩივარი“, 15.06.2014; „თბილისსა და შვიდ თვითმმართველ ქალაქში მერის არჩევნების მეორე ტური ჩატარდება“, 17.06.2014; „ბოლო მონაცემებით, გამგებლობის არჩევნების მეორე ტური 13 ოლქში ჩატარდება“, 17.06.2014).

მონიტორინგის შედეგად, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ tabula.ge-მ საკმაოდ აქტიურად და ობიექტურად გააშუქა ქვეყანაში მიმდინარე პოლიტიკური პროცესები. დაცული იყო ჟურნალისტური სტანდარტები და ეთიკის ნორმები.

დიაგრამა 15

დიაგრამა 16

მონიტორინგის პერიოდში reportiori.ge-ზე შეიმჩნეოდა უარყოფითი განწყობა „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ მიმართ. ახალი ამბების გაშუქებისას ვებგვერდზე დაცული იყო ჟურნალისტური სტანდარტები და ეთიკის ნორმები, თუმცა, მონიტორინგის პერიოდში შეგვხვდა არაერთი ვიდეომასალა, რომელიც უკიდურესად უარყოფითად წარმოაჩენდა „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ ლიდერებს. აღსანიშნავია, რომ ეს ვიდეომასალები განთავსებული იყო უკომენტაროდ, ავტორისა და წყაროს მითითების გარეშე.

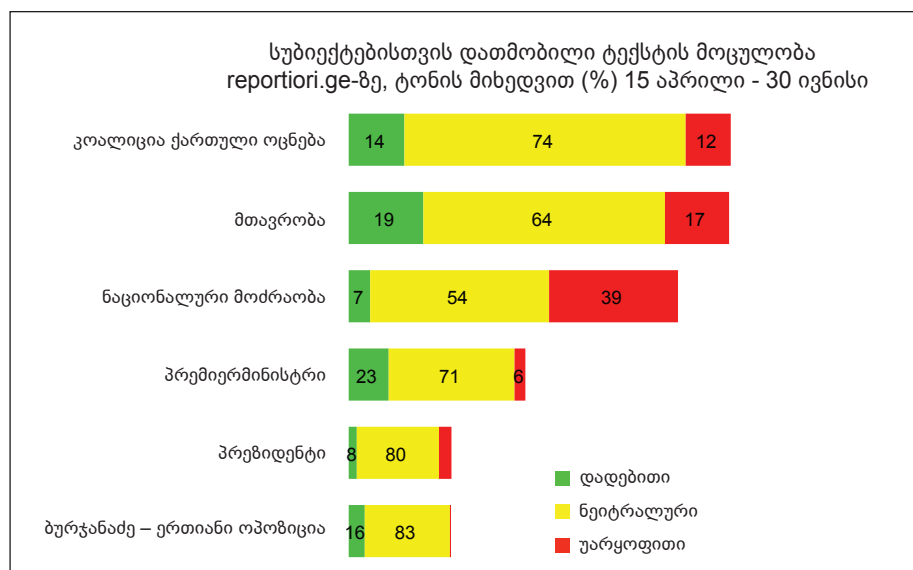
მონიტორინგის სუბიექტებს შორის ყველაზე ინტენსიურად კოალიცია „ქართული ოცნების“ (23%), მთავრობის (23%), „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობისა“ (20%) და პრემიერმინისტრის (11%) საქმიანობა გაშუქდა. უარყოფითი ტონის ყველაზე მაღალი პროცენტული მაჩვენებელი „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ (39%), ხოლო დადებითი ტონის ყველაზე მაღალი პროცენტული მაჩვენებელი პრემიერმინისტრს (23%) ხვდა წილად (იხ. დიაგრამა 17). თბილისის მერობის კანდიდატთა გაშუქებისას ვებგვერდზე ჭარბობდა ნეიტრალური და დადებითი ტონის მაჩვენებლები. დადებითი ტონის ყველაზე მაღალი პროცენტული მაჩვენებლები დავით ნარმანიას (38%), დიმიტრი ლორთქიფანიძესა (38%) და ირმა ინაშვილს (34%) ერგოთ (იხ. დიაგრამა 18).

მონიტორინგის პერიოდში ვებგვერდზე განთავსდა არაერთი ვიდეომასალა, რომლებშიც უკიდურესად უარყოფითად იყო წარმოჩენილი „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ და კერძოდ, მიხეილ სააკაშვილი (მაგალითად: „მიხეილ სააკაშვილი KFB-ს ეფრეიტორი“, 11.06.2014; „მადლობა გიორგი გაბედავას“, 13.06.2014). აღსანიშნავია, რომ ეს მასალები განთავსებული იყო უკომენტაროდ, ავტორის მითითების გარეშე. ასევე, აღსანიშნავია სტატია „ქართული ოცნების“ ახალი სახეები“ (24.06.2014), რომელშიც სტატიის ავტორი უაღრესად დადებითად აფასებს კოალიცია „ქართული ოცნების“ სამ წევრს.

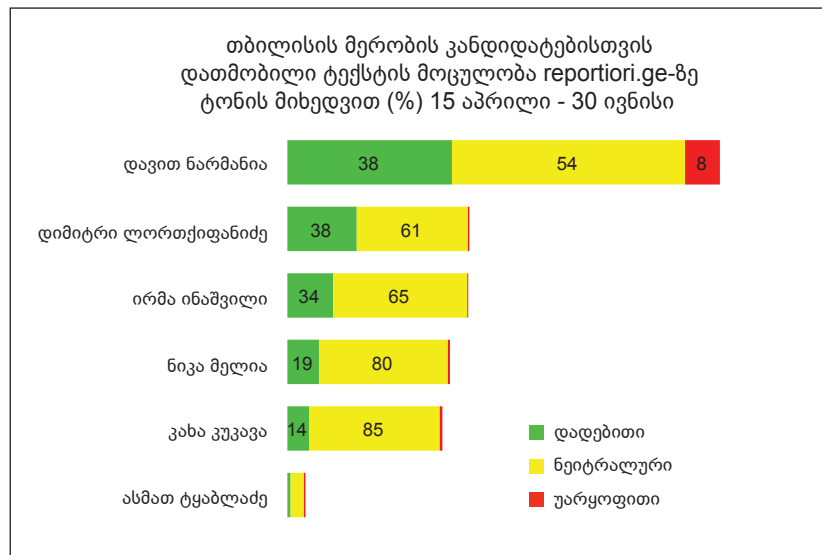
ვებგვერდმა საკმაოდ აქტიურად გააშუქა ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნები. არჩევნების დღის განმავლობაში შუქდებოდა თბილისის მერობის კანდიდატთა მიერ ხმის მიცემის პროცედურები (მაგალითად: „დავით ნარმანიამ თავისი არჩევანი უკვე დააფიქსირა“, 15.06.2014; „დიმიტრი ლორთქიფანიძე: ხმა ქალაქის მონესრიგებასა და ჩვენი შვილების ნათელ მომავალს მივცე“, 15.06.2014; „ნიკა მელია: ხმა მივცე ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელებას, მგზავრობის გაიაფებას და კომუნალური ხარჯების შემცირებას“, 15.06.2014).

მონიტორინგის შედეგად, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ reportiori.ge-ზე მკაფიოდ ჩანს უარყოფითი განწყობა „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ მიმართ. ახალი ამბების გაშუქებისას ვებგვერდზე დაცული იყო ჟურნალისტური ეთიკის ნორმები, თუმცა, აღსანიშნავია უკომენტაროდ, ავტორისა და წყაროს მითითების გარეშე განთავსებული ვიდეომასალები.

დიაგრამა 17

დიაგრამა 18

for.ge

მონიტორინგის პერიოდში for.ge-ზე ნათლად შეიმჩნეოდა უარყოფითი განწყობა „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ მიმართ. რიგ შემთხვევებში ვებგვერდის ჟურნალისტები ღიად გამოხატავდნენ ამ პარტიისადმი საკუთარ უარყოფით დამოკიდებულებას. მონიტორინგის პერიოდში for.ge-ზე არაერთხელ გამოვლინდა ჟურნალისტური სტანდარტებისა და ეთიკის ნორმების დარღვევის შემთხვევები. ვებგვერდზე შეიმჩნეოდა თბილისის მერობის ერთ-ერთი კანდიდატის, ნიკა მელიას, დისკრედიტაციის მცდელობა.

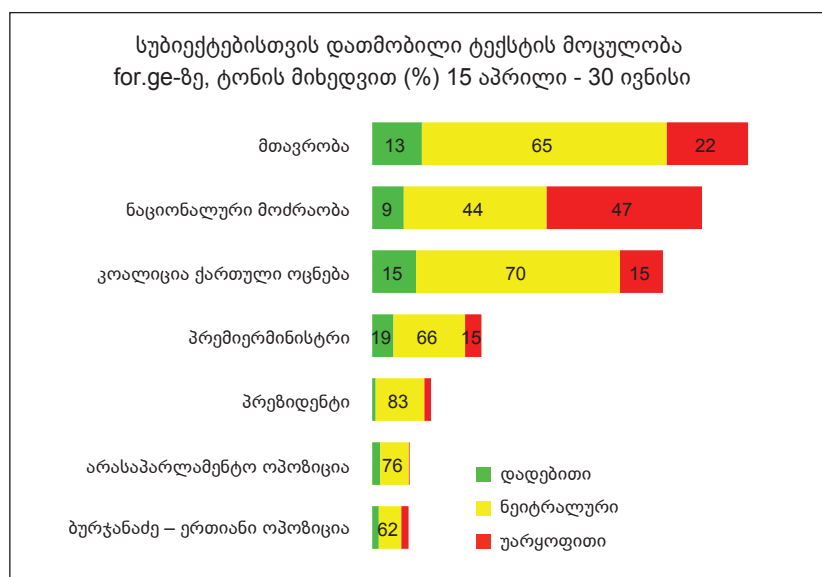
მონიტორინგის სუბიექტებს შორის ყველაზე ინტენსიურად მთავრობის (28%), „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ (25%), კოალიცია „ქართული ოცნებისა“ (22%) და პრემიერმინისტრის (8%) საქმიანობა გაშუქდა. უარყოფითი ტონის საკმაოდ მაღალი პროცენტული მაჩვენებელი დაფიქსირდა „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ (47%) გაშუქებისას (იხ. დიაგრამა 19). თბილისის მერობის კანდიდატთა გაშუქებისას აღსანიშნავია უარყოფითი ტონის უკიდურესად მაღალი პროცენტული მაჩვენებელი ნიკა მელიას (67%) მიმართ. თბილისის მერობის სხვა კანდიდატთა გაშუქებისას ვებგვერდზე ჭარბობდა დადებითი ტონის მაჩვენებლები (იხ. დიაგრამა 20).

მონიტორინგის პერიოდში for.ge საკმაოდ ხშირად აქვეყნებდა ინტერვიუებს ისეთ რესპონდენტებთან, რომლებიც უკიდურესად კრიტიკულად იყვნენ განწყობილნი „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ მიმართ (მაგალითად: „მანანა კობახიძეს „რუსთავი 2“-ზე და ნაციონალებზე ეცინება: „ბინძური ხალხია“, 12.05.2014; „დემოკრატიის შუქურის“ სპორტული ბრწყინვალეობა - რა მოხდა 13 მაისს, ანუ როგორ ჩაფლავდა ოპერაცია „სანამ პრეზიდენტს ეძინა“, 13.05.2014). თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ 2012 და 2013 წლებში განხორციელებულ მონიტორინგთან შედარებით, მოცემულ პერიოდში ვებგვერდი მეტ ადგილს უთმობდა თვითონ ამ პარტიის წარმომადგენელთა კომენტარებს.

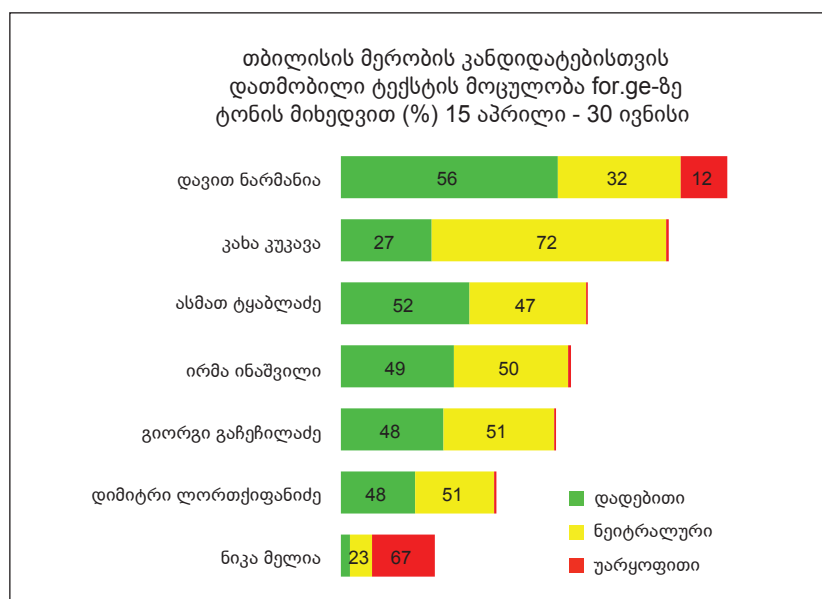
for.ge-ს სტატიებში არაერთხელ შეგვხვდა ჟურნალისტთა მხრიდან დაუსაბუთებელი მსჯელობისა და შეურაცხყოფელი ლექსიკის გამოყენების შემთხვევები; მაგალითად: „ავადსახსენებელმა კობახიციამ „ქართულ ოცნებასა“ და მრავალ სისტემურ დანაშაულში მხილებულ „ნაციონალურ მოძრაობას“ შორის პოლიტიკური ქორწინების სახე მიიღო“ („ინგა გრიგოლია ამხელს!“, 16.05.2014). მონიტორინგის პერიოდში შეგვხვდა ვიზუალური მანიპულაციის შემთხვევაც; მაგალითად, სტატიას „თეა წულუკიანს ხათუნა გოგორიშვილის ადგილას აჰყვამდ იმამყულიევის გამო...“ (6.06.2014) დართული ჰქონდა „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ წევრის, ხათუნა გოგორიშვილის, ისეთი ფოტო, სადაც ის არაბუნებრივ პოზაში იყო დაფიქსირებული და შესაბამისად, უარყოფით განწყობას ქმნიდა პოლიტიკოსის მიმართ.

მონიტორინგის შედეგად, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ for.ge-ზე ცხადად შეიმჩნევა უარყოფითი განწყობა „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ მიმართ. ვებგვერდზე შეგვხვდა ჟურნალისტური სტანდარტებისა და ეთიკის ნორმების დარღვევის არაერთი შემთხვევა.

დიაგრამა 19

დიაგრამა 20

dfwatch.net

მონიტორინგის პერიოდში dfwatch.net საკმაოდ ობიექტურად და მიუკერძოებლად აშუქებდა ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენებს. ვებგვერდზე არ შეიმჩნეოდა დადებითი ან უარყოფითი განწყობა რომელიმე პოლიტიკური ძალის მიმართ. დაცული იყო ჟურნალისტური სტანდარტები და ეთიკის ნორმები.

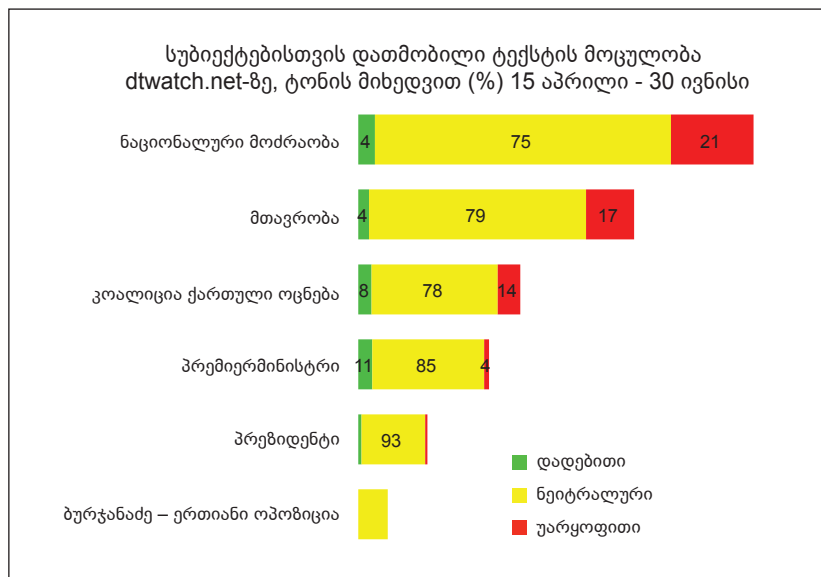
ყველაზე ინტენსიურად „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ (36%), მთავრობის (25%), კოალიცია „ქართული ოცნებისა“ (15%) და პრემიერმინისტრის (12%) საქმიანობა შექცდებოდა. დადებითი ან უარყოფითი ტონის განსაკუთრებულად მაღალი პროცენტული მაჩვენებლები არც ერთი სუბიექტის მიმართ არ დაფიქსირებულა (იხ. დიაგრამა 21). უარყოფითი ტონის შედარებით მაღალი მაჩვენებლები ჰქონდათ: „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობას“ (21%), მთავრობას (17%) და კოალიცია „ქართულ ოცნებას“ (14%). თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ უარყოფითი ტონი ძირითადად გვხვდებოდა რესპონდენტთა განცხადებებში და არა ჟურნალისტთა ტექსტებში.

dfwatch.net-ის ჟურნალისტები მონიტორინგის პერიოდში თავს იკავებდნენ პოლიტიკური შეფასებებისა და დაუ-საბუთებელი მსჯელობისგან. თბილისის მერობის კანდიდატა გაშუქებისას ვებგვერდზე ჭარბობდა ნეიტრა-ლური ტონი (იხ. დიაგრამა 22).

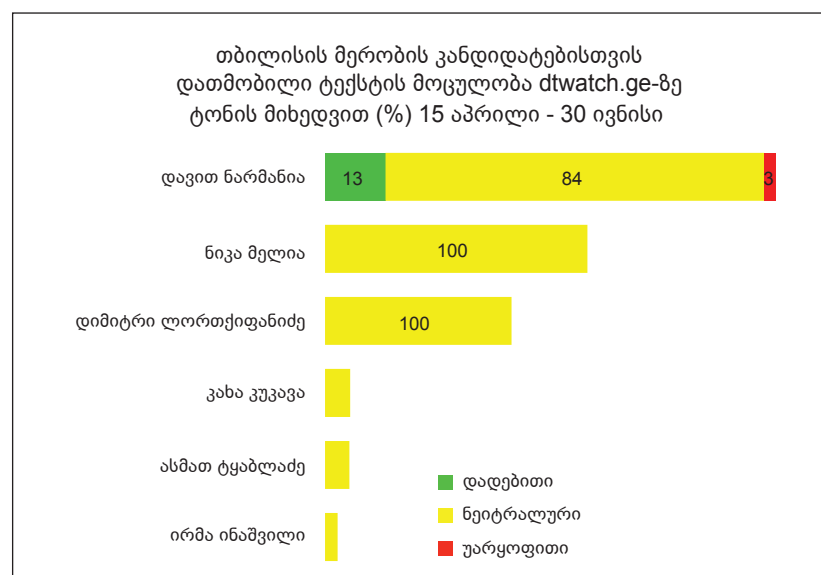
ვებგვერდმა საკმაოდ ობიექტურად გააშუქა როგორც არჩევნების დღე (მაგალითად: “Voting Goes Smoothly in Georgia’s Local Election”, 15.06.2014), ასევე არჩევნების შედეგებთან დაკავშირებული საკითხები (მაგალითად: “Exit poll: second round may be needed in Tbilisi”, 15.06.2014; “Election update after 98% of votes have been counted”, 17.06.2014).

მონიტორინგის შედეგად, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ dfwatch.net-მა საკმაოდ ობიექტურად გააშუქა ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენები. მაღალ დონეზე იყო დაცული ჟურნალისტური სტანდარტები და ეთიკის ნორმები.

დიაგრამა 21

დიაგრამა 22

მონიტორინგის პერიოდში palitrav.ge საკმაოდ ობიექტურად და მიუკერძოებლად აშუქებდა ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენებს. ვებგვერდზე არ შეიმჩნეოდა რომელიმე პოლიტიკური ძალისადმი დადებითი ან უარყოფითი განწყობა. დაცული იყო ჟურნალისტური სტანდარტები და ეთიკის ნორმები.

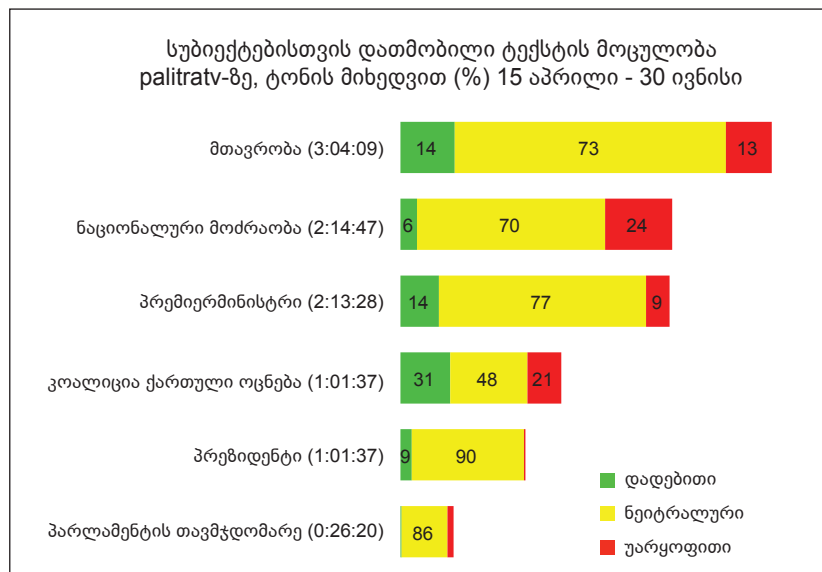
ყველაზე ინტენსიურად მთავრობის (29%), „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ (21%), პრემიერმინისტრისა (21%) და კოალიცია „ქართული ოცნების“ (13%) საქმიანობა გაშუქდა. დადებითი ან უარყოფითი ტონის განსაკუთრებულად მაღალი პროცენტული მაჩვენებლები არც ერთი სუბიექტის გაშუქებისას არ დაფიქსირებულა. უარყოფითი ტონის შედარებით მაღალი მაჩვენებელი „ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას“ (24%) ერგო (იხ. დიაგრამა 23). თბილისის მერობის კანდიდატთა გაშუქებისას დადებითი ტონის საკმაოდ მაღალი მაჩვენებლები ერგოთ დავით ნარმანიას (56%) და დიმიტრი ლორთქიფანიძეს (52%) (იხ. დიაგრამა 24).

ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების დღეს ვებგვერდმა გააშუქა როგორც თბილისის მერობის კანდიდატთა ხმის მიცემის პროცედურები (მაგალითად: „დავით ნარმანია საარჩევნო უბანზე ოჯახთან ერთად მივიდა“, 15.06.2014; „დროა, თბილისი გათავისუფლდეს დაბოლმელი პოლიტიკისაგან“ - ნიკა მელია“, 15.06.2014), ისე არჩევნების შედეგებთან დაკავშირებული საკითხები (მაგალითად: „თბილისში არჩევნების მეორე ტურია მოსალოდნელი? – „რუსთავი 2“-ის ეგზიტპოლის შედეგები“, 15.06.2014; „იმედის“ დაკვეთით ჩატარებული ეგზიტპოლის მიხედვით დავით ნარმანია 51.2%-ით ლიდერობს“, 15.06.2014).

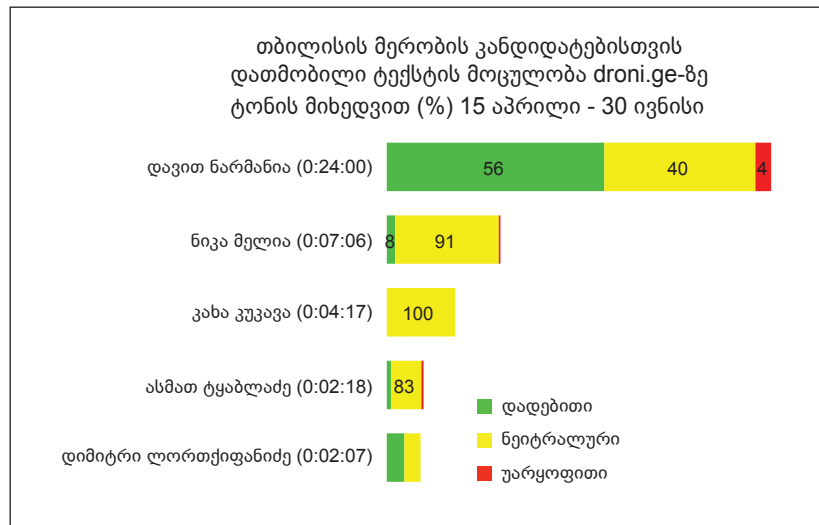
მონიტორინგის პერიოდში palitrav.ge-ზე არაერთხელ შეგვხვდა რედაქციის მიერ ჩატარებული საზოგადოებრივი გამოკითხვა არჩევნების შედეგებთან დაკავშირებით. უნდა აღინიშნოს, რომ მსგავს სიუჟეტებში დაცული იყო მოსაზრებათა ბალანსი და წარმოდგენილნი იყვნენ რესპონდენტები დასმული საკითხის მიმართ განსხვავებული შეხედულებებით (მაგალითად: „რა იყო არჩევნების შედეგებში თქვენთვის ყველაზე დიდი მოულოდნელობა?“, 16.06.2014; „რატომ დაიკლო „ქართული ოცნების“ მხარდამჭერთა რაოდენობამ?“, 17.06.2014).

მონიტორინგის შედეგად, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ palitrav.ge-მ ობიექტურად გააშუქა ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენები. დაცული იყო ჟურნალისტური სტანდარტები და ეთიკის ნორმები. თბილისის მერობის კანდიდატთა გაშუქებისას აღსანიშნავია დადებითი ტონის საკმაოდ მაღალი მაჩვენებლები დავით ნარმანიასა და დიმიტრი ლორთქიფანიძის მიმართ.

დიაგრამა 23

დიაგრამა 24

დასკვნა

მონიტორინგის შედეგად გამოვლინდა, რომ ონლაინმედიაში მკვეთრად შემცირდა ჟურნალისტური სტანდარტებისა და ეთიკის ნორმების უხეში დარღვევის შემთხვევები. მონიტორინგის პერიოდში მხოლოდ გამონაკლისის სახით შეგვხვდა ჟურნალისტთა მხრიდან შეურაცხმყოფელი გამონათქვამებისა და დაუზუსტებელი ინფორმაციის გამოქვეყნების რამდენიმე შემთხვევა. აღნიშნული დადებითი ცვლილებებიდან გამომდინარე, ქართული ონლაინმედიის ერთ-ერთ მთავარ გამოწვევად რჩება მნიშვნელოვანი მოვლენების ზედაპირული გაშუქება. ონლაინგამოცემებმა მეტი ყურადღება და დრო უნდა დაუთმონ გაშუქებული საკითხების სიღრმისეულ მოკვლევას. გარდა ამისა, სასურველია, რომ ჟურნალისტები თავად ეძებდნენ საინტერესო და მნიშვნელოვან თემებს, ნაცვლად იმისა, რომ ავტომატურ რეჟიმში აშუქებდნენ დღის განმავლობაში მომხდარ ფაქტებსა და პოლიტიკოსთა შეფასებებს. ასევე, სასურველია, რომ ჟურნალისტებმა შემოგვთავაზონ საარჩევნო სუბიექტთა პროგრამებისა და დაპირებების უფრო კრიტიკული ანალიზი. ხშირ შემთხვევებში ჟურნალისტები პირდაპირ, უკომენტაროდ გადმოგვცემდნენ საარჩევნო სუბიექტთა დაპირებებს. კარგი იქნება თუ, განსაკუთრებით საარჩევნო სუბიექტებთან ინტერვიუში, ჟურნალისტები მეტ კრიტიკულ შეკითხვას დასვამენ წინასაარჩევნო დაპირებების შესრულების კონკრეტული გზების თაობაზე.

დანართი 1

მონიტორინგის სუბიექტები 2014

1. პარლამენტის თავმჯდომარე
2. დამოუკიდებელი პარლამენტარები
3. პრეზიდენტი
4. მთავრობა
5. პრემიერ-მინისტრი
6. ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა
7. ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის კანდიდატი
8. კოალიცია ქართული ოცნება
9. კოალიცია ქართული ოცნების კანდიდატი
10. ბურჯანაძე - ერთიანი ოპოზიცია
11. ბურჯანაძე - ერთიანი ოპოზიციის კანდიდატი
12. არასაპარლამენტო ოპოზიცია
13. თავისუფალი საქართველოს და ახალი მემარჯვენეების კოალიციის კანდიდატი
14. ალიანსი - ევროატლანტიკური არჩევანი
15. ალიანსი - ევროატლანტიკური არჩევანის კანდიდატი
16. ლეიბორისტული პარტია
17. ლეიბორისტული პარტიის კანდიდატი
18. მწვანეთა პარტია
19. მწვანეთა პარტიის კანდიდატი
20. ქართული პარტია
21. ქართული პარტიის კანდიდატი
22. ბლოკი - თვითმმართველობა ხალხს
23. ბლოკი - თვითმმართველობა ხალხს კანდიდატი
24. მერობის სხვა კანდიდატები
25. ევროპელი დემოკრატები
26. საქართველოს გზა
27. საქართველოს დემოკრატიული პარტია
28. ხალხის პარტია
29. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა

